

SAN JWANMI JISUKRISTUPA BIDAMBAQ ISKIBRIRQAN

¿Pitaq karqan San Jwanqam? San Jwanqam Jisukristupa dusi apustulninmanda suqnin karqan. Manaraq Jisukristuwan purishpaqam, atun qoch'api piskadukunata piskashpa randikuq, mantyinikanambaq (Markus 1.19). Chaymandaqam Jisukristuwanna tukuy diya purishpa, ancha allita yach'arqan yumbay milagrukunata rurashqambaq, kikin ñawingunawan rikashqanrayku. Chaqa payqam Jakubuwani, Pidruwan chay suq apustul masingunamanda Jisukristuwan masta puriqllapa. Chaymi Jisukristu kruspi wañuykashpam, Jwanda akraqan, maman Maryata kwidanambaq (Jwan 19.26-27). Chaymandaqam Jisukristu syiluman riptinqa, Jwanqa achka runakunata Jisukristupaq yach'achirqan. Chay Jwanqam kay Mushuq Tistamintupi sinku librukunata iskibrirqan: kay libru San Jwanda, 1 Jwanda, 2 Jwanda, 3 Jwanda, Apukalipsistapis. Masta yach'ananchiq Jwambaq liyishunllapa: Matiyu 4.21-22; 17.1-2; Markus 5.37; 14.33-34; Jwan 13.23-26; 20.2-5; 21.7, 20-24; Ichus 1.13; 3.1-6; 4.1-23; 8.14-17; Gálatas 2.9; Apukalipsis 1.9.

¿Pikunapaqmi iskibrirqan kay librutaqa? Jwanqam iskibrirqan Jisukristupi kriyiqkunapaq, mana kriyiqkunapaqpis, Jisukristupi allita

kriyinanllapa.

¿Imaraykum iskibrirqan kay librutaqa?
Jwanqam kay librutaqa iskibrirqan, yumbay liyiqkuna yach'anambaq: “Jisukristum Dyuspa Churin. Paymi yumbaypaq wañurqan. Chaymi paypi allipta kriyishpa, paywan tukuy tyimpu rinchiqllapa kawsaq”, nishpa (Jwan 20.31).

¿Imapaqmi yach'achiwanchiqllapa kay libruqa? Kay librupiqam Jwan ancha yach'achiwanchiq Jisukristupaq.

Jn 1.1-18 niwanchiqllapa, Jisukristu Dyus kashqambaq, kay pachata rurashpa shamushqambaq.

Jn 1.19-12.50 niwanchiq, Jisukristu yach'achikushqambaq, achka milagrukunata rurashqambaq, yumbayninchiq yach'ananchiq: Paymi Dyuspa Churin, nishpa.

Jn 13.1-17.26 niwanchiq, Jisukristu yach'akuqningunata yach'achikushqambaq.

Jn 18.1-21.25 niwanchiq, Jisukristu padisishpa, wañushpa, kawsamushqambaq.

Dyuspa Churinmi runapaq tikrakarqan

¹ Manaraq kay pacha kaptinmi, suq Rimaqqa karqanna. Chay Rimaqqam Dyuspa pullan kashpa, paypis Dyus karqan. ² Qallariypi qam payqa Tayta Dyuswan karqan. ³ Chaymanda qam Tayta Dyusqa chay Rimaqwan syiluta, kay pachata, tukuy imandinda rurarqan. Chaqa Tayta Dyusqam mana nimatapis sapalanqa rurarqanchu. Ashwanmi chay Rimaqwan tukuy imataqa rurarqan. ⁴ Kanan chay Rimaqqam

tukuy imata kawsachin. Payqam bidanchiqpaqqa suq Michashina. Chaqa paymi yach'achiwanchiq, allita rurashpa kawsananchiqllapa. ⁵ Kay pachapi uchata ruraqkunaqam tutayaqpishina. Piru chay Michashina kaqmi chay tutayaqpishina achikchakun, yumbayta yach'achishpa, chay uchakunata ama rurananllapa. Kanan chay uchata ruraqkunaqam chay Michashina kaqta kuntrashpapis, mana atishqallapachu binsiytaqa.

⁶ Suq runam Jwan Shutichikuq shutirgan. Paytam Dyus akrashqa karqan, chay Michashina kaqpaq yach'achikunambaq. ⁷ Chaymi chay Jwanqa chay Michashina kaqpaq yach'achikurqan, yumbay uyaqkuna chay Michapi yuyakunanllapa. ⁸⁻⁹ Chaqa chay allip Michaqam shamurqan kay munduman, yumbay runakunata yach'achinambaq. Piru Jwanqam mana chay Michachu karqan. Payqam chay Michapaq yach'achikuqlla karqan.

¹⁰ Chay Rimaq Michaqam kay munduta rurashqa karqan. Chaymandaqam kay munduman shamuptin, runakunaqa mana yach'arqanllapachu: Paymi kay munduta rurashqa, nishpaqa. ¹¹ Chaymi akrashqan nasyonman shamuptinqa, paykunaqa disprisyashpa, mana shumaqtachu ch'ayachirqanllapa. ¹² Piru wakinnataqmi payta shumaqta ch'ayachishpa, paypi kriyirqanllapa. Chaymi paykunataqa akrarqan, Tayta Dyuspa wambranguna kanambaq. ¹³ Chaymi paykunaqa chay Rimaqpi kriyishpaqa, mushuqmanda nasishqashina kashqallapa. Chaqa paykunaqam mana mamanmandallachu nasirqan, ni

nasirqanllapachu suq runa wambrayuq kanambaqqa. Ashwanmi Tayta Dyus kikin munashqa, paypi kriyishpa, mushuqmanda nasirinambaq, wambrangunana kanambaqllapa.

¹⁴ Kanan chay Rimaqqam runapaq tikrakashpa, pullayllapa puriq. Chaymi Taytanchiq Dyuspa chay sapalan Churinda rikarqanillapa ancha allin kaqta, ancha pudirniyuqta. Chaqa payqam ancha kuyawaqninchiq, allip kaqtalla yach'achikurqan.

¹⁵ Paypaqmi chay Jwan Shutichikuqqa ancha jwirtita rimashpa, kayshina nirqan:

—Chay kamachikuqpaqmi qamkunata nishurqaqllapa: “Puntatam noqa nasishqa kani. Chaymandaraqmi chay Rimaqqa rin shamuy. Paymi noqamanda mas baliqqa. Chaqa noqa manaraq nasiptiyimi, payqa unaymandapacha kawsashqa”, nishpa.

¹⁶ Chay ancha kuyawaqninchiq Rimaqmi tukuy imapi kutin kutin yumbayninchiqta ancha yanapawashqa kanchiq. ¹⁷ Chaqa Tayta Dyusmi Muysista akrarqan, liyningunata yach'achiwananchiq. Piru Jisukristutaqam kach'amurqan kuyawaqninchiq, allip kaqtalla Dyuspaq yach'achiwananchiq. ¹⁸ Taytanchiq Dyustaqam mana pipis nima tyimpu rikashqachu. Piru chay ancha kuyashqan sapalan Churinllam, Tayta Dyuspa pullan kawsashpa, kay pachaman shamushpa, niwashqa kanchiq, Taytambaq allipta yach'ananchiq.

*Jwan Shutichikuqmi Jisukristupaq
yach'achikurqan*

(Mt 3.11-12; Mk 1.7-8; Lk 3.15-17)

19 Isrraylinukunapa awturidarningunam Jirusalinmanda wakin kurakunata, wakin yanapakuqnin libitakunatapis kach'arqanllapa, Jwan Shutichikuqta kayshina tapunanllapa:

—Qamqa, ¿ima karguyuqmi kangi, yumbayta kayshina yach'achinaykiqa? nishpa.

20 Chaymi Jwanqa mana nimata pakashpachu, nirqan:

—Manam noqaqa Dyus Akrashqan Washadurchu kani, nishpa.

21 Chaymi chay shamuqkunaqa tapurqanllapa:

—Chayshinaqa ¿ima karguyuqmi kangi? ¿Chay unay alma Eliyaschu kangi? nishpa.

Piru Jwanqam nirqan:

—Manam, nishpa.

Chaymi tapurirqanllapa:

—¿Dyuspaq chay shamunambaq rimaqchu kangi? nishpa.

Jwanqam nirqan:

—Manam paychu kani, nishpa.

22 Chaymi paykunaqa tapurirqanllapa:

—Chayshinaqa ¿ima karguyuqmi kangi? Niwayllapar, chay kach'amuwaqta ninaypaq, nishpa.

23 Chaymi Jwanqa Dyuspaq rimaq Isayiyas iskibrishqanda nirqan:

—Noqam kani chay chuncha lugarkunapi kayshina qayakuq: “Bidaykillapata ñandashina shumaqta dirichuta allichayllapa, Siñurninchiqta shumaqta ch'ayachinaykillapa”, nishpa.*

* **1:23** Isaías 40.3

²⁴ Chay tapuqkunaqam farisiyu duktrinayuq kaqkunamanda shamushqallapa karqan.

²⁵ Chaymi nirqanllapa:

—Chayshina Dyus Akrashqan Washadur mana kashpaqa, ni Eliyas kashpaqa, ni Dyuspaq chay suq rimaq kashpaqa, çimaraykutaq qamqa shutichikungiqqa? nishpa.

²⁶ Chaymi Jwanqa paykunata nirqan:

—Noqagam yakuwanlla shutichikuni. Piru suq ancha kamachikuqmi shamushqa. Payqam qamkunapa ch'awpikipi puriykan. Piru paypaqqam mana yach'angillapachu: Dyus Akrashqan Washadurmi, nishpaqa. ²⁷ Noqagam puntata shamushqa kani. Chaymandaraqmi payqa shamushqa. Piru noqamandaqam mas pudirniyuq. Chaymi noqaga mana nimachu kani paypa ñawpambiqqa. Chaqa manam balinichu, ni llanqemba watunda paskanaypaq, nishpa.

²⁸ Chayshinam Jwandaqa tapurqanllapa, rriyu Jurdamba waq ladu chimban Bitabara lugar shutiqpi. Chaqa chay chimbapim Jwanqa shutichikuykarqan.

Jisusmi Dyuspa uñan

²⁹ Chaymandaqam qayandinqa, Jwan Shutichikuqqa Jisusta rikarqan, payman shamuykaqta. Chaymi kayshina nirqan:

—Rikayllapa. Chaypinam Dyuspa Uñanqa. Paymi kay munduman shamushqa, wañushpa, runakunapa uchangunata pirdunanambaq.

³⁰ Paypaqmi noqaga niykarqay: “Rinmi shamuy suq runa. Paymi mas pudirniyuq noqamandaqa. Chaqa unay tyimpumandapacham noqa

manaraq nasiptiy, payqa kashqana”, nishpa.
³¹ Manam noqaqa riqsirqaychu. Piru chayshina payta manaraq riqsishpapismi, noqaqa shamurqay, yakuwan shutichikuq, qamkuna isrraylinu masiykuna paypaq yach'anaykillapa: Rinnam shamuq, nishpa.

³²⁻³³ Chay Jwan Shutichikuqqam nirqambis:

—Dyusmi kach'amuwashpa, yakuwan shutichikunaypaq, kayshina niwarqan: “Santu Ispirituyta syilumanda shamuykaqta rikashpa, suq runapa sawambi tiyaptinmi, ringi yach'aq: Chay runam Santu Ispirituwan shutichikun”, nishpa. Piru manaraqmi yach'arqaychu: ¿Pim payqa? nishpa. Piru suq diya Jisusta shutichiykaptiymi, Dyuspa Santu Ispiritun suq palumitashina syilumanda urangumushpa, paypa sawambi tiyarqan. ³⁴ Noqa kikiymi chaytaqa rikashqa kani. Chaymi tistigu kani. Chaqa allitam yach'ani: Jisukristum Dyuspa Churin, nishpa.

Jisusqam punta yach'akuqningunata aktrarqan

³⁵ Qayandinqam chay Jwan Shutichikuqpa ishkey yach'akuqnin paywan chaypi karirqanllapa. ³⁶ Chaymi Jwanqa, Jisusta rikashpa pasaykaqta, chay ishkey yach'akuqninda nirqan:

—Rikay, waq runaqam Dyuspa Uñan, nishpa.

³⁷ Chayshina niptinqam, chay ishkey yach'akuqninguna uyarqan. Chaymi paykunaqa Jisuspa ikinda rirqanllapa. ³⁸ Chaymandaqam Jisusqa ikiman chapakushpa, rikarqan chay ishkey sigiqkunata. Chaymi payqa tapurqan:

—¿Imatam maskaykangillapa? nishpa.

Paykunaqam nirqan:

—Yach'achikuq Taytitu, ¿maypitaq tiyangi? nishpa.

³⁹ Chaymi paykunataqa Jisusqa nirqan:

—Aku noqawan, tiyashqayta riqsinaykillapa, nishpa.

Chaymi paykunaqa rishpa, rikarqanllapa chay maypi tiyashqanda. Las kwatru di la tardinach'i chay tiyashqanmanqa ch'ayarqanllapa. Chay-mandaqam chaypina paywan tardiyarqanllapa.

⁴⁰ Chay ishkey runamandaqam suqninga kargan Andris. Payqam Simun Pidrupa masan kargan. ⁴¹ Chay Andrisqam das rirqan maskaq chay masan Simunda. Chaymi masanda tarishpaqa, nirqan:

—Misiyastam tarishqallapa kani, nishpa. (Paykunapa rimaynimbiqam “Misiyasqa” ichu “Kristuqa” munan niyta “Dyus Akrashqan Washadur”, nishpa.)

⁴² Chaymi Andrisqa chay uras masan Simunda apamurqan Jisusman. Chaymi Jisusqa chapashpa, nirqan:

—Qamqam Junaspa churin Simun kangi. Piru kananqam ringi shutiq Sifas, nishpa.

Chay Sifas shutiqqam rimaynimbiqa munan niyta “Pidru”. (Pidruqam munan niyta “rumi”).

Jisusmi Filipita, Natanayilta kumbidarqan, paywan purinanllapa

⁴³ Qayandingam Jisusqa munarqan riyta prubinsya Galiliyaman. Chaymandaqam tingunakurqan suq runa Filipi shutiqwan. Chaymi pay kashqanman ch'ayashpa nirqan:

—Aku noqawan, nishpa.

⁴⁴ Chay Filipiqam Bitsayda llaqtamanda karqan. Chaymi chay Andrispa, Pidrupa llaqta masin karqan. ⁴⁵ Kanan Filipiqam suq runa Natanayil shutiqman rishpa nirqan:

—Tarishqallapanam kani Dyus Akrashqan Washadurta. Manchu chay unay Muysis librungunapi, Dyuspaq suq rimaqkunapis librungunapi kayshina iskibrirqan: “Dyus Akrashqan Washadurmi rin ch'ayamuq”, nishpa. Chay Washadurqam Nasarit llaqtamanda. Jusipa churinmi. Jisusmi shutin, nishpa.

⁴⁶ Piru Natanayilmi Filipitaqa nirqan:

—¿Chay llaqta Nasaritmandaq ima allindaq atinman ch'ayamuyta? Manam nimapis, nishpa.

Chayshina Natanayil niptinmi, Filipiqa nirqan:

—Aku rikaq, nishpa.

⁴⁷ Chaymi chay Natanayilqa Filipiwan Jisusmanna ch'ayamuykaptin, Jisusqa rikashpa, Natanayilpaq nirqan:

—Kaypinám suq lijitimu isrraylinu. Payqam ancha kabalta riman. Manam llullakunchu, nishpa.

⁴⁸ Chaymi Natanayilqa Jisusta nirqan:

—¿Imashinataq riqsiwangi, chayshina niwanaykiqa? nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Manaraq Filipi qayashuptinmi, yura iguspa warambi kaykaptiki, rikashurqay, nishpa.

⁴⁹ Chayshina niptinqam, Natanayilqa nirqan:

—Yach'achikuq Taytitu, qamqam Dyuspa Churin kangi. Qamqam nasyunninchiq Isrrayilpa gubyirnun kangi, nishpa.

⁵⁰ Chayshina niptinqam, Jisusqa nirqan:

—¿Chay yura iguspa warambi rikashushpa nishuptiychu, noqapiqa yuyakungi? Ringinam rikaq mas ispantaypaq milagrukunata ruraptiy, nishpa.

⁵¹ Chaymandaqam paykunata nirqan:

—Alliptam niykillapa, noqam Dyusmanda Shamuq Runa kani. Chaymi qamkunaqa ringillapa rikaq syiluta kich'araykaqta. Chaymandaqam ringillapa rikaq Dyuspa anjilningunata, noqamanda syiluman riykaqta, syilumanda noqaman shamuykaqta, nishpa.

2

Kaná llaqtapim kasamyintu fyista karqan

¹ Kimsa diya pasaptinnam, chay prubinsya Galiliyapa Kaná llaqtambi rurarqanllapa suq kasamyintu fyistata. Chaypim karqan Jisuspa maman. ² Chay fyistamanmi Jisusta, noqaykuna yach'akuqninda kumbidawarqanllapa. ³ Chay fyistapi binu ushyakaptinmi, mamanqa Jisusta nirqan:

—Ijitu, ushyakashqanam binunqa. Yanapayri, nishpa. ⁴ Chaymi Jisusqa mamanda nirqan:

—Mamita, ¿imaraykutaq chayshinaqa niwangi? Manaraqmi ch'ayamunchu uras, milagrukunata ruranaypaqqqa, nishpa.

⁵ Chaymi mamanqa kasaraqkunapa kriyadungunata kayshina nirqan:

—Waway yumbay nishushqanda rurayllapa, nishpa.

⁶ Chaypim karqan sayis payaskakuna rumimanda kaq. Chaqa chay isrraylinukunam yakuta

tandaqllapa chay payaskakunapi, mayllakuna kustumbrinda rurananllapa. Kada payaskam 80 litrus a 100 litruskaman ukukuq. ⁷ Chaymi Jisusqa chay kriyadukunata nirqan:

—Chay payaskakunaman undachiyllapa yakuta, nishpa.

Chaymi paykunaqa kasushpa, ancha undachirqanllapa yakuta. ⁸ Chaymandaqam chayshina ruraptinllapaqa, Jisusqa paykunata kayshina nirqan:

—Kananqa chay payaskakunamanda ashla surqoshpa, apashpa, sirbisyukunapa kamachikuqninda qoy, nishpa.

Chaymi chay kriyadukunaqa Jisus nishqanshina rurarqan. ⁹ Piru chay sirbisyukunapa kamachikuqningam mana yach'arqanchu: Maymandam apamunllapa kay binutaqa, nishpa. Kriyadukunallam yach'arqanllapa, paykuna kikin chay payaskamanda surqoshqanllaparayku. Chaqa chay yakuqam binupaqna tikrakashqa karqan. Chaymi chay kamachikuq sirbisyuqa mallishpa, ancha gustashpa, chay kasaraykaqta qayashpa, ¹⁰ nirqan:

—¡Kay binuqam ancha mishki! Yumbay runam kumbidashqangunataqa chay mas ch'aniyuq binuta puntata qonllapa. Chay allin binuta achkata upyaptinraqmi, chay mana ch'aniyuq binutaqa qonllapa. Piru qamqam ultimupaqraq kay mas allin binuykitaqa waqaychashqa kangi, nishpa.

¹¹ Chayshina prubinsya Galiliyapa Kaná llaqtambim Jisusqa punta milagruta rurarqan, chay binuta rurashpa. Chayta rurashpam,

payqa pudirniyuq kashqanda rikachikurqan. Chaymi noqaykuna yach'akuqningunaqa paypi kriyirqayllapa.

¹² Chaymandaqam Jisusqa mamananwan, masangunawan, noqaykuna yach'akuqninwan chay Kaná llaqtamandaqa ura Kapirnowun llaqtaman rirqayllapa. Waq Kapirnowumbim wakin diyakunata tiyarqayllapa.

Jisusmi Tayta Dyuspa adurana wasinmanda randikuqkunata qatirqan

(Mt 21.12-13; Mk 11.15-18; Lk 19.45-46)

¹³ Paskwa fyista ch'ayaykaptinam, Jisusqa rirqan Jirusalin llaqtaman. ¹⁴ Chaypim runakunata tarirqan Dyuspa adurana wasimba patyumbi buyiskunata, wishakunata, palumakunata randikuykaqta. Qellayta kambyakuqkunapismi chaypi kambyaykarqan-llapa. ¹⁵ Chaymi Jisusqa chayta rikashpa, suq chikutita rurashpa, yumbay chay wishakunata, buyiskunata qatirqan Dyuspa adurana wasimba patyunmandaqa. Kanan chay qellayta kambyakuqkunapa qellayningunatam sh'ilya sh'ilya pambaman wichukurqan. Mesangunatapismi bularqan. ¹⁶ Chay palumata randikuqkunataqam nirqan:

—Chay tukuy imaykikunata kaymanda surqoyllapa. Taytaysa wasindaqa ama plasatashinaqa rurayllapachu, nishpa.

¹⁷ Chayta rikashpaqam, noqaykuna yach'akuqninga yuyarqayllapa Dyuspa Santu Librumbi Tayta Dyusta kayshina nishqanda:

“Shumaq wasikita noqa ancha kuyashpam, suqkuna disprisyaptin, ancha piñakuni”, nishpa.*

¹⁸ Chaymi chay mas kamachikuq isrraylinukuna Jisusta kayshina nirqanllapa:

—¿Ima milagrutam atingi rurayta, rikashpa, yach'anayllapaqa: Taytanchiq Dyusmi qamta numbrashushqa, paypa kay adurana wasimbi kamachikunayki, nishpaqa?

¹⁹ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Kay wasita limpu bulaptikillapam, noqaqa kimsa diyapilla rurarishaq, nishpa.

²⁰ Chayshina Jisus niptinmi, chay kamachikuqkunaqa nirqanllapa:

—Kwarinta y sayis watakunapim Dyuspa kay adurana wasindaqa rurarqanllapa. ¿Chaychu qamqa kimsa diyapilla ringi rurariq? nishpa.

²¹ Piru Jisusqam chayshina rimashpaqa, kwirpumbaq rimarqanqa; manam Dyuspa adurana wasimbaqchu. ²² Chaymi wanchiptinllapa, mushuqmanda kawsamuptinqa, noqaykuna yach'akuqninga chay nishqanda yuyarqayllapa. Chaymi noqaykunaqa Dyuspa Santu Librumbi nishqanda, Jisus nishqandapis kriyirqayllapa.

Jisusmi runakunapa shunqonda riqsin

²³ Jisusmi Jirusalin Paskwa fyistapi kashpa, milagrukunata rurarqan. Chaymi achka runakuna paypi kriyirqanllapa. ²⁴⁻²⁵ Piru Jisusqam paykunapıqa mana yuyakurqanchu. Chaqa pay kikinmi riqsirqan yumbaypa shunqonda, ima layakunata

* **2:17** Salmo 69.9

yuyaykanllapa, nishpa. Chaymi mana nisisaryuchu karqan ni pipis ninambaq: Kay runakunaqam kayshina yuyaykanllapa, nishpa.

3

Jisukristum Nikudimuta yach'achirqan

¹ Karqanmi suq farisiyu duktrinayuq runa Nikudimu shutiq. Payqam isrraylinukunapa kamachikuqnin karqan. ² Chay Nikudimuqam suq tuta Jisusta rishpa watukuq, kayshina nirqan:

—Yach'achikuq Taytitu, yach'anillapam qambaq: Tayta Dyusmi kach'amushushqa, noqaykunata yach'achiwanayki, nishpa. Chaqa Taytanchiq Dyus kach'amushushqa kaptinqam, atingi chay achka milagrukunata rurayta. Manaqa manam atingimanchu, nishpa.

³ Chayshina Nikudimu niptinmi, Jisusqa nirqan:

—Alliptam niyki, suq runa mushuqmanda nashipam, atin Tayta Dyuswan syilupi kawsaytaqa. Manaqa manam atinchu, nishpa.

⁴ Chaymi Nikudimuqa Jisusta kayshina tapurqan:

—¿Imashinataq suq runaqa atinman mushuqmanda nasiriytaqa? Manam ni pipis atinmanchu mamamba pach'anman yaykuriyta, mushuqmanda nasinambaqqa, nishpa.

⁵ Nikudimu chayshina niptinmi, Jisusqa nirqan:

—Alliptam niyki, Tayta Dyuswan tukuy tyimpu pullan kawsanayki, puntata munan yakumanda, ispiritumanda nasinayki. ⁶ Chaqa yumbay runakuna mamanmanda nasishpaqam, kwirpunda ch'askinllapa. Piru Dyuspa

Santu Ispiritunmi wakingunata yanapan, mushuqmanda nasirinambaq, chay Santu Ispirituta kasushpa kawsananllapa. ⁷ Chayri ama isphantaychu: “Mushuqmanda nasiriy”, nishuptiyqa. ⁸ Chaqa wayraqam tukuy ladumanda wayran. Piru qamkuna uyashpaqam, mana yach'angillapachu: ¿Maymandam shamun? ni ¿maymanmi rin? nishpaqa. Chayshinallam Dyuspa Santu Ispiritunmanda nasiqkunapis. (Chay Santu Ispirituta mana rikashpapis, yach'anllapa: Paymi yanapawaykan, nishpa.)

⁹ Chayshina Jisus niptinmi, Nikudimuqa mushuqmanda tapurirqan:

—¿Imashinaraq kanqa chay layakunaqa? nishpa.

¹⁰ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Isrraylinukunapa yach'achikuqnin kashpapischu, ¿mana yach'angi chaykunata? ¹¹ Alliptam niyki, noqaqam yach'ashqayta, rikashqayta yach'achiykillapa. Piru qamkunaqam mana kriyiwangichu. ¹² Chayshina kay pachapi rikashqaypaq parlachishuptiy, mana kriyiwashpaqa, ¿imashinataq kriyiwangiman, syilupi rikashqaypaq parlachishuptiyqa? ¹³ Manam ni pipis syiluman rishpaqa, kutimushqachu. Noqallam Dyusmanda Shamuq Runa kashpa, syilumandaqa shamushqa kani. ¹⁴ Unay tyimpupim chuncha lugarpi Muysisqa suq kulibrata jirrumanda rurashpa, suq qerupi alsarqan. Chayshinallam noqatapis suq kruspi rinllapa alsawaq, ¹⁵ noqapi yumbay yuyakuqkuna ama chinganambaq,

ashwan syiluman rishpa, tukuy tyimpu kawsanambaqllapa, nishpa.

Dyusqam yumbayta kuyawanchiqllapa

¹⁶ Chaqa Tayta Dyusqam kay mundupi yumbay tiyaqkunata ancha kuyashpa, sapalan Churinda kach'amurqan wañunambaq, paypi yumbay kriyiqkuna ama chingananllapa; ashwan tukuy tyimpu kawsananllapa. ¹⁷ Chaymi Tayta Dyus kay munduman Churinda kach'amurqan, yumbayta chay kastigumanda washanambaq. Manam kach'amurqanchu, kay mundupi tiyaqkunata jugashpa kastigananqa.

¹⁸ Chaymi Dyuspa Churimbi yuyakuqkunataqa Taytanchiq Dyusqa mana rinchu chingachiq. Piru paypi mana yuyakuqkunataqam rin chingachiq, sapalan Churimbi mana kriyishqanllaparayku.

¹⁹ Chaqa payqam kay mundumanga shamushqa, Tayta Dyuspaq yach'achikunambaq. Chaymi suq michashina kashqa. Piru paypi mana kriyiqkunaqam mana munanllapachu michapishina kawsaytaqa. Chaqa uchangunata mana munashpa dijaytaqa, tutayaqpishina munanllapa kawsayta. Chaymi Taytanchiq Dyusqa paykunata rin kastigaq. ²⁰ Chay mana allita ruraqkunaqam mana munanllapachu ni pipis yach'anambaq chay mana alli rurashqambaqqa. Chaymi chay michashina kaqta ch'iqnishpaqa, mana qemikanchu, ama ni pipis rikashpa yach'anambaq: "Ancha malutam ruraykan", nishpa. ²¹ Piru suqkunaqam allip kaqta kasushpa, michapishina purinllapa. Chaymi tukuy runakuna rikashpa yach'anllapa:

Taytanchiq Dyus munashqandam ruraykanllapa, nishpa.

Jwan Shutichikuqmi Jisuspaq rimarirqan

²² Chaymandaqam Jisusqa noqaykuna yach'akuqningunawan pullan prubinsya Judiyaman rirqayllapa. Chaypim suq tyimpupaq kidashpa, runakunata, warmikunata shutichirqayllapa.

²³ Jwan Shutichikuqpismi Inun llaqtapi shutichiykarqan runakunata, warmikunata, chaypi achka yaku kashqanrayku. Chay Inun llaqtaqam Salim llaqtapa ladumbi kidan.

²⁴ Chayshinaqam karqan, Jwanda manaraq karsilaptinllapa.

²⁵ Chay tyimpupim Jwamba yach'akuqningunaqa suq isrraylinu masingunawan suq layata suq layata anyanakurqanllapa:

—Tayta Dyusqam munan kayshina mayllakunanchiq, ama uchayuqkuna kananchiqllapa, nishpa.

²⁶ Chaymandaqam Jwamba wakin yach'akuqningunaqa rirqanllapa payta niq:

—Yach'achikuq Taytitu, rriyu Jurdamba chimbambim suq runa qamwan pulla karqan. Chay runapaqmi niwarqaykillapa: “Paytaqam Taytanchiq Dyus kach'amushqa”, nishpa. Kananqam chay runaqa achkatana shutichiykan. Achka runakuna, warmikunapismi paytana sigiykanllapa, nishpa.

²⁷ Chayshina yach'akuqninguna niptinllapaqam, Jwanqa nirqan:

—Tayta Dyus suq runata yanapaptinqam, imatapis atin rurayta. Manaqa manám.

²⁸ Qamkuna kikikim uyawashqallapa kangi, noqa nishuptiy: “Manam noqaqa Dyus Akrashqan Washadurchu kani. Ashwanmi Taytanchiq Dyus kach'amuwashqa, chay Washadurninchiqmanda mas puntata shamunaypaq”, nishpa. ²⁹ Kay kumparasyumba q yuyayllapa: Suq runa kasarashpaqam, ancha kushikushpa riman. Chaymi chay runapa mas kuyashqan kumpañirumbis uyashpa, ancha kushikun. Jisusqam chay kasaraq runashina. Noqa chay runa kasaraqpa mas kuyashqan kumpañirun kani. Chaymi achka runa Jisusta sigiptinqa, ancha kushikuni. ³⁰ Chaymi mas alli kanman, noqata dijawashpa, paytana masta siginambaqlapa.

Kayshinam Dyusmanda Shamuq Runa

³¹ Chay runa syilumanda shamuqqam tukuy runakunamanda mas baliq. Piru suq runa kay pachamandalla shamuqqam kay pachapalla. Chaymi kay pachapa kusasningunapaq yach'achikun. Piru chay syilumanda kaqqam yumbay runakunamanda mas pudirniyuq. ³² Chaymi payqa syilupi rikashqanda, uyashqanda yach'achikun. Piru tukuy chaykunata yach'achiptimbismi, ancha achka runakuna mana kriyinnlapachu paytaqa. ³³ Piru paypi kriyiqkunaqam allita yach'anllapa: Tayta Dyusqam mana llullakunchu. Chaqa pay nishqanqam tukuy ima allip, nishpa. ³⁴ Taytanchiq Dyusqam Churinda syilumanda kach'amushpa, Santu Ispiritunda qon, tukuy imapi ancha allita yanapanan. Chaymi payqa Tayta Dyus rimashqandalla yach'achikun.

³⁵ Tayta Dyusqam Churinda ancha kuyan. Chaymi paypa makimbi rurashqa tukuy runakunata, warmikunata, tukuy ima kaqta, yumbayta kamachinambaq. ³⁶ Chayraykum Taytanchiq Dyuspa Churimbi yuyakuqkunaqa tukuy tyimpu rinllapa kawsaq. Piru paypi mana yuyakuyta munaqkunaqam mana rinllapachu tiyaq syilupiqa. Ashwanmi Tayta Dyusqa ancha rin kastigaq paykunataqa, nishpa.

4

Jisusmi prubinsya Samaryamanda kaq warmiwan parlarqan

¹ Farisiyu duktrinayuqkunam yach'arqanllapa: Chay Jisusqash Jwan Shutichikuqmanda mas achka runakunata shutichiykan, yach'achiykan, nishpa. ² Piru manam Jisus kikinchu shutichikurqanqa. Ashwan noqaykuna yach'akuqningunam shutichikurqayqa. ³ Chaymi Jisusqa chay farisiyukuna parlashqanda yach'ashpa, (noqaykuna yach'akuqningunata apawashpa), prubinsya Judiyamanda lluqshirqanna, prubinsya Galiliyamanna rinambaq.

⁴ Chay Galiliyaman ch'ayanayllapaqam, prubinsya Samaryata pasaykarqayllapa.

⁵ Chaymi riqshinaqa chay prubinsya Samaryapa Sikar llaqtanman ch'ayarqayllapa. Chay llaqtaqam kidan chay unay Jusipa ch'akramba ladumbi. Chay ch'akrandaqam ch'askishqa karqan taytan Jakubumanda. ⁶ Chay Sikar llaqtapim ancha unay tyimpukunapi chay alma

Jakubu suq pusuta rurashqa karqan. Chaymi Jisusqa riqshina shaykushpa, chay pusupa ladumbi samarqan. Chay urasqam larrdusinach'i karqan.

⁷⁻⁸ Chaymi noqaykuna yach'akuqningqa chay pusupa ladumbi Jisusta dijashpa, chay Sikar llaqtaman rirqayllapa, mikunata randiq. Chaykamanqam suq samaryana warmi Sikarmanda llugshishpa, chay pusuman rirqan yakupaq. Chaymi Jisusqa chay warmitaqa nirqan:

—Warmisita, qowayri yakituta, nishpa.

⁹ Chaymi chay warmiqa nirqan:

—Qam isrraylinu kashpaqa, ¿imashinataq noqa samaryana warmitaqa niwangi: “Yakuta qoway”, nishpaqa?

Chaqa isrraylinukunaqam samaryanu kaqkunawanqa mana tandakaqllapachu. ¹⁰ Chayshina niptinqam, Jisusqa nirqan:

—Taytanchiq Dyusmi suq ancha shumaq rrigaluta munan qoshuyta. Chaymi qam noqata riqsiwashpa: Kay runam Dyusmanda shamushqa, nishpaqach'i, kawsachikuq yakuta mañawanaykita qoshunaypaq, nishpa.

¹¹ Chayshina Jisus niptinqam, chay warmiqa nirqan:

—Taytitu, kay pusugam ancha jundu. Manam nimayuqchu kangi, surqonayki chay kawsachikuq yakutaqa. ¹² Qamqam mana mas baliqchu kangi chay punta agwilunchiq Jakubumandaqa, ¿manachu? Chaqa paymi qowashqallapa kay pusutaqa. Pay kikinmi

wambrangunawan, animalningunapis kay pusumanda yakutaqa upyaqllapa, nishpa.

¹³ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Kay pusumanda mayqan upyaqqam rin yakunariq. ¹⁴ Piru noqa qoshqayta mayqan ch'askiwaqqam, alabis manana rinchu yakunaq. Chaqa chay qoshqayqam shunqombiqa suq pukyushina rin kaq. Chay pukyu layamandam ancha achka yakushina rin lluqshiq, tukuy tyimpu kawsanambaq, nishpa.

¹⁵ Chaymi warmiqa nirqan:

—Taytitu, qowayri chay laya yakuta, amana yakunanaypaq, ni kayman shamunaypaq yakupaq, nishpa.

¹⁶ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Riy apamuy qosaykita, nishpa.

¹⁷ Chaymi warmiqa nirqan:

—Manam qosayuqchu kani, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Alliptam niwashqa kangi: “Manam qosayuqchu kani”, nishpaqa. ¹⁸ Chaqa sinku kutindam kasarashqa kangi. Piru kananqam chay mushuq runaykiqa mana ni lijitimu qosaykichu. Chaymi allip kaqta niwashqaqa kangi, nishpa.

¹⁹ Chayshina niptinqam, chay warmiqa nirqan:

—Taytitu, qamqachumash' Dyuspaq rimaq kangi. Chaymi kayta munani tapushuyta: ²⁰ Unay agwiluy samaryanukunam kay altu lumaman shamushpa, Dyusta aduraqllapa. Piru qamkuna isrraylinukunaqam ningillapa: “Jirusalimbilla Dyustaqa adurashunllapa”,

nishpa. (Chaymi tapuyki: ¿Mayqan lugarpim mas allin adurananchiq? nishpa.)

²¹ Chaymi Jisusqa chay warmita nirqan:

—Warmisita, kay nishushqayta kriyiway; Rinmi ch'ayamuq tyimpu, mana ni kay lumaman shamushpa, ni Jirusalinman rishpa, qamkuna Dyusta aduranaykiqa.

²² Qamkuna Samaryamanda kaqkunaqam mana yach'angillapachu: Pitam aduranillapa, nishpaqa. Piru noqaykuna isrraylinukunaqam yach'anillapa: Pitam aduranillapa, nishpa. Chaqa Dyus Akrashqan Washadurqam Isrrayilmada shamun. ²³ Piru kananqam Dyuspi yuyakuqkunaqa tukuy shunqo payta allipta aduranqallapa, paypa Santu Ispiritun yanapaptin. Chaqa Tayta Dyusqam munan, yumbayniki chayshina paytalla aduranaykillapa.

²⁴ Taytanchiq Dyusqam mana kwirpuyuchu. Ashwanmi suq ispiritu. Chayri payta aduraqkunaqa mana rikashpapis, tukuy shunqo, tukuy ispiritunwan allipta aduranqallapa, Dyuspa Santu Ispiritun yanapaptin.

²⁵ Chaymi chay warmiqa Jisusta nirqan:

—Noqaqam yach'ani: Dyus Akrashqan Washadurmi rin shamuq. Payllam Misiyaspis shutin. Shamushpam, tukuy imata ancha klaruta rin yach'achiwaqninchiq, nishpa.

²⁶ Chaymi Jisusqa payta nirqan:

—Noqa qamwan parlaqmi chay Washadurqa kani, nishpa.

²⁷ Chaymandaqam noqaykuna yach'akuqninga Jisus kaykashqanman ch'ayashpaqa, tarirqayllapa suq warmiwan parlaykaqta.

Chaymi ancha ispantashpa yuyarqayllapa: ¿Imata munashpam, chay samaryana warmiwanqa parlaykan? ¿Imapaqraq parlaykan? nishpa. Piru manam ni mayqanniypis almitikarqaychu tapuqqa. ²⁸ Chaymandaqam chay warmiqa puyñunda dijashpa, llaqtanman yaykurqan, llaqta masingunata kayshina abisaq:

²⁹ —Akullapa rikaq suq runata. Chaqa payqam tukuy ima rurashqayta niwashqa. ¿Manachuraq pay Dyus Akrashqan Washadurqa? nishpa.

³⁰ Chaymi llaqta masingunaqa llugshishpa, shamurqanllapa Jisusman. ³¹ Paykuna shamunangamanqam, noqaykunaqa Jisusta kayshina rrugarqayllapa:

—Yach'achikuq Taytitu, kayta mikuy, nishpa.

³² Piru Jisusqam niwarqanllapa:

—Noqapaqam kan suq laya mikunay. Chay-paqam mana yach'angillapachu, nishpa.

³³ Chaymi noqaykuna suqniy suqniy kayshina parlarqayllapa:

—¿Piraq apamushqa mikunandaqa? nishpa.

³⁴ Chaymi Jisusqa noqaykunata niwarqan:

—Taytay Dyusmi tariyayta qowashqa, pay munashqanda ruranaypaq ushyanaykaman. Chay tariyaymi noqapa mikunayshinaqa.

³⁵ Qamkunaqam ningillapa: “Ch'usku killaraqmi faltan, syiga tyimpu ch'ayamunambaqqa”, nishpa, ¿manachu? Piru noqaqam niykillapa, tukuy laduman chapakushpa, intyindiylapa: Achka runakuna, warmikunam listuna, noqapi yuyakunanllapa. Chaymi suq tarpudushina qarwamushqana kusichananchiqllapa.

³⁶ Kusichapi trabajaqqam pagunda ch'askin, ¿manachu? Chayshinallam Dyuspaq yach'achikuqkunapis Dyusmanda pagunda rin ch'askiq. Dyuspi kriyiqkunam chay tandashqan granukunashinaqa. Chay kriyiqkunaqam tukuy tyimpu rinllapa kawsaq. Chaymi chay puntata yach'achiqkunaqa, chay ikita yach'achiqkunawan pulla rinllapa kushikuq. ³⁷ Chaymi chay unay nishqanshina allipta kayshina niykillapa: “Suqmi tarpukun, suqmi kusichakun”, nishpa. ³⁸ Chayshinallam suq runakuna noqapaq puntata yach'achikushpam, tarpukuqshina kashqallapa. Piru kanan qamkuna noqapaq masta yach'achikuptikim, noqapi kriyiptinllapaqam, alabis suq tarpukushqanda qamkunaqa kusichaykangi, nishpa.

³⁹ Chay warmiqam llaqta masin samaryanukunawan parlaykarqan, “Chay runaqam tukuy ima rurashqayta niwashqa”, nishpa. Chaymi achka llaqta masinguna Jisuspi kriyirqanllapa. ⁴⁰ Chay samaryanukunam shamushpa, Jisusta rrugarqanllapa, chay llaqtambi kidanambaq. Chaymi ish kay diyata chaypi kidarqayllapa. ⁴¹ Kanan Jisusta uyashpaqam, mas samaryanukuna paypi kriyirqanllapa. ⁴² Chaymandaqam chay warmिताqa kayshina nirqanllapa:

—Puntatam Jisuspi kriyirqayllapa, qam paypaq niwashqaykirayku. Piru kananqam noqaykuna kikiyna paytaqa uyashqallapa kani. Chaymi mas allitana yach'anillapa: Allibra q payqa yumbaypa Washadurninchiq, nishpa.

Jisusmi suq kamachikuq runapa churinda kach'akachirqan

⁴³ Ishkay diyamandam Jisusqa noqaykunawan chay prubinsya Samaryamanda rishpa, prubinsya Galiliyamanna ch'ayamurqayllapa.

⁴⁴ Paymi kayshina niwashqallapa karqan: “Dyuspaq rimaqtaqam kikin llaqta masingunaqa mana rrispitanllapachu”, nishpa. ⁴⁵ Piru chay llaqta masin galiliyanukunaqam Jirusalimbi Paskwa fyistapi kashqallapa karqan. Chaymi Jisus chay fyistapi achka milagrukunata ruraptin, rikashqallapa karqan. Chaymi Galiliyaman ch'ayaptiyllapa, paykunaqa allita ch'ayachiwarqanllapa.

⁴⁶ Chaymandaqam Jisusqa noqaykunawan chay prubinsya Galiliyapa Kaná llaqtanmanna kutimurqayllapa. Chay Kanapim Jisusqa yakuta binupaq tikrashqa karqan. Piru chaypi kaykaptiyllapam, gubyirnupa suq yanapakuqnimba churin ancha qeshyaq karqan Kapirnowun llaqtapi. ⁴⁷ Chayshina qeshyaq kaptinqam, chay kamachikuq runaqa Jisuspaq yach'arqan: Judiyamandash kay prubinsya Galiliyaman ch'ayamushqa, nishpa. Chaymi payqa shamushpa, Jisusta chaypi tarishpa, ancha rrugarqan, Kapirnowunman rinambaq, churinda kach'akachiq. Chaqa churingqam anchayashpa, wañuykarqanna.

⁴⁸ Chaymi Jisusqa payta nirqan:

—Mana rikashpa siñakunata, milagrukunataqam, mana kriyiqllapachu ringi, nishpa.

⁴⁹ Chaymi chay kamachikuq runaqa Jisusta nirqan:

—Taytitu, akur das, wambray ama wañunambaq, nishpa.

⁵⁰ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Riyna wambraykita rikaq. Payqam kach'akashqana. Mananám rinchu wañuq, nishpa.

Chayraykum chay runaqa Jisus nishqanda kriyishpa, llaqtanmanna rirqan. ⁵¹ Yaqqana ch'ayaykaptinqam, kriyadunguna shamurqan chay runata tinguq. Chaymi tingushpaqa, nirqanllapa:

—Churikiqam kach'akashqana. Mananám rinchu wañuq, nishpa.

⁵² Chaymi kriyadungunataqa tapurqan:

—¿Ima urasmi kach'akarqanqa? nishpa.

Chaymi kriyadungunaqa nirqan:

—Qayna a la una di la tardim jibriqa dijarqan, nishpa.

⁵³ Chaymi chay kamachikuq runaqa intyindirqan: Chay urasmi Jisusqa niwarqan: “Churikiqam kach'akashqana. Mananám rinchu wañuq”, nishpa. Chaymi payqa yumbay ayllundin Jisuspina kriyirqanllapa.

⁵⁴ Chayshina prubinsya Judiyamanda kutimushpam, chay milagru rurashqanwanqa, Jisusqa ishkay milagrutana rurashqa karqan prubinsya Galiliyapiqa.

5

Jisusmi suq runa wañushqashina kwirpuyuqta kach'akachirqan

1 Chaymandaqam Jisusqa Jirusalinmanna rirqan, llaqta masin isrraylinukunapa suq fyistanman. 2 Chay Jirusalin llaqtapa suq yaykunanmi “Wisha pungu” shutin. Chay pungupa ladumbim kan suq pusu. Chay pusuqam ibriyu rimaypiqa Bitisda shutin. Chay pusuqam sinku kurridurniyuq. 3 Chay pusupa ladumbim qeshyaqkuna, mana rikakuqkuna, kujukuna, wañushqashina kwirpuyuqkuna, usurashpa shuyakuykarqanllapa, chay pusupi yaku kuyunangaman. 4 Chaqa Dyuspa suq anjilninmi tyimpun tyimpun shamushpa, chay pusupi kaq yakuta kuyuchi. Chaymi mayqan qeshyaq chay pusuman puntata yaykuqqa chay qeshyayninmanda kach'akarqan, ima laya nanayniyuq kashpapis. 5 Suq runa chay pusupa manyambi kaqmi 38 watas tukuyta qeshyaqla karqan. 6 Jisusqam chay runata usuraykaqta rikashpaqa, yach'arqan achka watakunata qeshyaqla kashqanda. Chaymi tapurqan:

—¿Munangichu kach'akayta? nishpa.

7 Chaymi chay qeshyaqqa nirqan:

—Taytitu, manam pipis kanchu kay yakuman yaykuchiwanambaq kuyushqan urasqa. Chaymi kada kuyuptin, ñakanaykaman, suqkuna binsi-washpa, das yaykun yakumanqa, nishpa.

8 Chayshina niptinqam, Jisusqa nirqan:

—Atarishpa, paraykita tandashpa, apashpa, puriyana, nishpa.

9 Chaymi chayta niptinlla, chay runaqa qeshyayninmanda kach'akashpa, paranda tandashpa, apashpa, rirqanna. Piru chay kach'akachishqan diyaqam samana diya

karqan. ¹⁰ Chaymi isrraylinukunapa wakin kamachikuqninga chay runa kach'akashqata anyarqanllapa:

—Kananqam samana diya. Manam allichu paraykita apanaykiqa, nishpa.

¹¹ Chaymi chay runaqa nirqan:

—Kach'akachiwaq kikinmi kamachiwashqa: “Paraykita tandashpa puriyana”, nishpa.

¹² Chaymi chay anyaqkunaqa tapurqanllapa:

—¿Pitaq kamachishushqa, paraykita tandashpa rinaykiqa? nishpa.

¹³ Piru chay runaqam mana yach'arqanchu: Pim kach'akachiwashqa, nishpaqa. Chaqa Jisusqam chay achka runakunamanda das akrakashpa, suq lugarmanna rishqa karqan. ¹⁴ Chaymandaqam Jisusqa chay kach'akachishqan runata Dyuspa adurana wasimbi tarishpa, nirqan:

—Allita uyaway, kaykish kach'akashqana kangi. Piru uchakunataqa amana rurariychu, ama masta ñakanaykipaq, nishpa.

¹⁵ Chayshina Jisusta riqsishpaqam, chay runaqa chay kamachikuqkunaman rishpa, nirqan:

—Jisusmi chay kach'akachiwaqqa kashqa, nishpa.

¹⁶ Chaymi Jisus chayshina samana diyapi rurashqanrayku, chay kamachikuqkunaqa ancha kuntrashpa, yuyarqanllapana wanchiyta. ¹⁷ Piru Jisusqam paykunataqa nirqan:

—Taytay Dyusmi kanangaman tukuy imata kwidaykan. Chayshinam trabajaykan. Chayraykum noqapis runakunata kwidashpa, kach'akachishpa trabajaykani, nishpa.

¹⁸ Chayta niptinqam, chay kamachikuq isrraylinukunaqa ashwamba munarqanllapa wanchiyta. Chaqa Jisusqa paykunapa liyninda mana kasushpam, samana diyapi trabajarqan. Kayshinapismi nirqan: “Dyusmi Taytay”, nishpa. Chaymi paykunaqa yuyarqan: Yanqam Dyus tukuykan, nishpa.

Dyuspa Churinmi ancha pudirniyuq

¹⁹ Chaymandaqam Jisusqa chay kuntraqkunata nirqan:

—Alliptam niykillapa, noqa Dyuspa Churin kashpam, mana nimatapis noqa munashqaytaqa ruranichu. Ashwanmi Taytay rurashqanda rikashpa, chay layatalla noqapis rurani.

²⁰ Taytayqam kuyawan. Chaymi tukuy ima rurashqangunata rikachiwan. Piru mas ispantaypaq kusaskunatam rin rikachiwaq. Chay rikachiwashqanda ruraptiyqam, qamkunaqa ancha ringillapa ispantaq. ²¹ Chaqa Taytayqam wañuqkunata kawsachin. Chayshinallam noqapis munashpa, mayqandapis atini kawsachiyta.

²² Taytay Dyusqam mana pitapis jusganchu. Payqam noqata numbrawashqa juyis kanaypaq, yumbayta jusganaypaq.

²³ Chayshinam numbrawashqa, runakuna alabawanambaq, payta alabashqanshina. Piru mayqan runa mana baliqpaq riqsiwashpaqam, chay kach'amuwaq Tayta Dyustapis mana baliqpaq riqsiykan.

²⁴ 'Alliptam niykillapa, mayqan runa nishqayta kasuwashpa, kach'amuwaq Taytaypi yuyakushpaqam, tukuy tyimpu rin kawsaq. Payqam manana sintinsyaduchu rin kaq,

kastigadu kanambaqqa. Ashwanmi payqa wañunambaq kashqanmanda pasashqana suq laya bidaman, tukuy tyimpu kawsanambaq.²⁵ Alliptam niykillapa, Dyusta mana kasuqkunaqam wañushqa layashina. Piru kay tyimpumandapacham chay wañushqa layakunaqa noqa Dyuspa Churinda rinllapa uyawaq. Uyawashpa kasuwaqkunallam tukuy tyimpu rinllapa kawsaq.²⁶ Chaqa Tayta Dyus kikinmi yumbay kawsaqkunata kawsachin. Chayshinallam noqa Churindapis pudirninda qowashqa, kawsachikunaypaq.²⁷ Dyusmanda Shamuq Runam kani. Chaymi payqa juyispaq numbrawashqa, runakunata jusganaypaq.²⁸ Piru kayta uyashpaqa, ama yuyayllapachu: ¿Imashinaraq kanqa? nishpaqa. Chaqa suq diyam rin ch'ayamuq, wañuqkuna busniyta uyashpa²⁹ kawsamunanllapa. Kanan allita ruraqkunaqam rin kawsamuq, tukuy tyimpu kawsanambaqllapa. Piru chay mana allita ruraqkunaqam rinllapa kawsamuq, kastigadu kanambaqllapa.

Kaykunam Jisuspaqyach'achiwanchiq

³⁰ 'Noqaqam sapolitayqa mana nimatapis atinichu rurayta. Ashwan Taytay Dyus niwashqanshinallam jugsakuni. Chaqa chay Taytay kach'amuwaq munashqanshinallam tukuy imata rurani; manam noqa munashqaytaqa. Chaymi ancha kabalta justisyata rurani.³¹ Manam noqapa faburniytachu rimani. Noqalla faburniyta rimaptiyqach'i, mana balinmanchu.³² Piru suq tistigupismi faburniytaqa riman.

Kanan allitam yach'ani chay tistugupaqqa. Payqam noqapaqqa allip kaqtalla riman, nishpa. (Chaqa chay tistiguqam Taytay Dyus.) ³³ Kanan qamkunaqam suqkunata kach'arqaykillapa, Jwan Shutichikuqta tapuq. Chaymi paypis allip kaqta noqapaq rimarqan. Manam llullakurqanchu. ³⁴ Piru noqaqam mana nisitanichu, runakuna faburniyta rimanambaqqa. Qamkunallam chayshinaqa yuyangillapa. Chaymi chay Jwan Shutichikuq nishqanda niykillapa, noqapi kriyiptiki, washashunayllapa. ³⁵ Chay Jwan Shutichikuqqam Dyuspaq allip kaqta yach'achishushpa, qamkunapaqqa suq michashina karqan. Chaymi paymanda yach'akushpaqa, qamkunaqa suq tyimpitupaq kushikushpa kawsarqaykillapa.

³⁶ 'Chayshina Jwan noqapaq yach'achikuptinmi, atingillapa yach'ayta: Pim Jisukristu, nishpa. Piru Taytay Dyus yanapawaptin tukuy ima munashqanda ruranaypaqqam, mas allita atingillapa yach'ayta: Tayta Dyusmi Jisusta kach'amushqa, nishpa. ³⁷ Chaqa Taytanchiq Dyuspismi kach'amuwashpa, noqapaq rimashqa. Piru qamkunaqam chay rimashqandaqa mana uyashqallapachu kangi, ni payta rikashqallapachu kangi. ³⁸ Kanan pay kach'amuwaptinmi, qamkunaqa noqapiqa mana kriyirqaykillapachu. Chaymi Dyus nishqandaqa mana kasushqallapachu kangi. ³⁹ Qamkunaqam Dyuspa Santu Librunmandaqa ancha allita yach'akungillapa, yuyashpa: Chayta yach'akushpam, tukuy tyimpu rinchiq kawsaq,

nishpa. Kanan chay Santu Libruta liyishpam, ringillapa yach'akuq noqapaqqa. ⁴⁰ Piru qamkunaqam mana munangillapachu noqaman shamuyta, tukuy tyimpu kawsanaykillapaqa.

⁴¹ 'Manam munanichu, qamkuna alabawanayki. ⁴² Chaqa noqaqam qamkunataqa riqsiykillapa: Dyustaqam mana kuyangillapachu, nishpa. ⁴³ Noqaqam, Taytay kach'amuwaptin, paypa rrimplasun shamushqa kani. Piru qamkunaqam mana kasuwangillapachu. Piru suq runa shamushpa, pay munashqandalla yach'achishuptinqam, das kasungillapa. ⁴⁴ Kanan qamkunapura ancha alabanakungi. Piru manam munangillapachu sapalan Tayta Dyus alabashunanqa. Chayshina kashpaqa, ¿imashinataq ringillapa kriyiwaqqa? ⁴⁵ Kayta yach'ayllapa: Awnki qamkuna fyirusyawaptik-iqam, mana rinichu shimbishuq Taytaypiqa. Ashwanmi Muysis rin shimbishuqllapa: “Ancha malutam rurashqa kangi”, nishpa. Piru qamkunaqam Muysispi ancha yuyakungillapa: Paymi rin yanapawaq, nishpa. ⁴⁶ Chaymi Muysis iskibrishqanda allipta kriyishpaqa, noqatapis kriyiwangimanllapa. Chaqa paymi noqapaqqa kayshina iskibrirqan: “Dyusmi Washadurninchiqta rin kach'amuq”, nishpa. ⁴⁷ Piru Muysis librungunapi iskibrishqanda mana kriyishpaqam, ¿imashinataq nishushqaytaqa ringillapa kriyiwaq? nishpa.

*Jisusmi 5.000 runakunata qararqan
(Mt 14.13-21; Mk 6.30-44; Lk 9.10-17)*

¹ Jisusqam chayshina yach'achikushpa, ushyashpaqa, noqaykunawan rirqan chay ancha atun qoch'a Galiliyapa suq ladu chimbanman. Chay atun qoch'a Galiliyallam Tibiryaspis shutiq. ² Chay rishqanmanmi ancha achka runakuna, warmikuna ikinda rirqanllapa. Chaqa Jisukristu qeshyaqkunata kach'akachiptinmi, paykunaqa rikashqallapa karqan. ³ Chayshina Jisusta sigiptinllapam, payqa noqaykuna yach'akuqninwan rirqayllapa suq filaman. Chay filapim tiyarqayllapa samaq. ⁴ Chay diyakunapiqam noqaykuna isrraylinukunapa Paskwa fyistayllapa ch'ayamuykarqanna. ⁵ Kanan Jisusqam rridurninman chapakushpa, rikarqan chay achka runakuna, warmikuna payman shamushqanda. Chaymi Filipita tapurqan:

—¿Maymandam atinchiq tandata randiyta, yumbay kaypi kaqkunata qarananchiqqa? nishpa.

⁶ Chayshinaqam nirqan, Filipita mallipanan-rayku. Piru Jisusqam yach'arqanna: Noqam rini qaraq, nishpa. ⁷ Chayshina tapuptinmi, Filipiqa Jisusta nirqan:

—Ni 200 dinaryukunawan ancha achka tandata randiptinchiqpis, mana aypanmanchu ni ashrita ashrita qarananchiq yumbay kaypi kaqkunata, nishpa.

⁸ Chay Simun Pidrupa masan Andrispismi Jisuspa suq apustulnin karqan. Paymi kayshina nirqan:

9 —Kaypim suq wambra sidadamanda sinku tanditayuq, ishkey piskadituyuq. Piru ¿chaysit-ullaqa aykamir aypanqa kaypi yumbay kaqkunapaqqa? nishpa.

10 Chaymi Jisusqa noqaykuna yach'akuqninda kayshina niwarqanllapa:

—Yumbay kaykunata tiyachiyllapa, nishpa.

Chay lugarpiqam ancha qewa karqan. Chaymi yumbay chay runakuna, warmikuna, wambrakunaqa chay gewakunapi tiyarqanllapa. Paykunaqam 5.000ch'i ullqokunalla karqan.

11 Chaymandaqam Jisusqa chay wambra pa tanditangunata piskashpa, Dyusman pagikushpa, noqaykuna yach'akuqninda qowarqanllapa, noqaykunana chaypi yumbay kaqkunata qonaypaqllapa. Chayshina rurashpam, chay ishkey piskaditutapis qowarqanllapa, chaypi yumbay kaqkunata qorinayllapa.

12 Chaymi yumbay mikushpa undaptinllapaqa, noqaykunata niwarqanllapa:

—Subrashqan pidasukunata tandayllapa, ama nimapis qesachakanambaq, nishpa.

13 Chaymi noqaykunaqa chay sinku tanditakunamanda subrashqan pidasukunata tandashpaqa, dusi kanastas tukuyta undachirqayllapa.

14 Chayraykum chaypi kaqkunaqa Jisukristu chay milagru rurashqanda rikashpaqa, nirqanllapa:

—Manchu unay tyimpukunapi Tayta Dyus ufrisirqan kach'amuyta suq ancha pudirniyuq rimaqta kay munduman. Allibraq kay Jisusqa chay ancha pudirniyuq rimaq, nishpa.

¹⁵ Piru Jisusqam kwintata qokarqan: Kay runakunam piskawashpa, amalas rinllapa numbrawaq gubyirnumbaq, nishpa. Chaymi paykunamanda akrakashpa, suq lumapa sawanman rirqan, chaypi sapalan kanambaq.

Jisusmi yakupa sawanda ch'akip rirqan
(Mt 14.22-27; Mk 6.45-52)

¹⁶ Amsayaykaptinnam noqaykuna yach'akuqninga chay Galiliya Atun Qoch'aman urangumurqayllapa. ¹⁷ Chaymi chay atun qoch'aman ch'ayashpaqa, yakupi puriq barkupi riykarqayllapa Kapirnewun llaqtaman. [*Nuta: Chay Kapirnewunqam chay atun qoch'apa suq ladu chimbambi karqan.*] Chay riykashqayllapa urasqam tutana karqan. Piru Jisusqam manaraq noqaykunamanqa shamushqachu karqan. ¹⁸ Chayshina riykaptiyllapam, ancha jwirtita wayrarqan. Chaymi chay atun qoch'api yakuqa waqman, kayman maqchikarqan. ¹⁹ Chaymi chay barkupa kumsanan palangunawan sinku ichu sayis kilumitrustana rishqallapa karqay. Chayshina chay atun qoch'apa ch'awpimbi kashpaqam, Jisusta rikarqayllapa, chay yakupa sawanda purishpa, noqaykunaman ch'ayaykaqtana. Chaymi noqaykunaqa ancha mancharqayllapa. ²⁰ Piru Jisusqam niwarqanllapa:

—¡Amar manchayllapachu; noqam kani! nishpa.

²¹ Chaymi noqaykunaqa kushikushpa, Jisusta nirqayllapa:

—Kay barkuman shamuy, nishpa.

Chaymandaqam dasituna ch'ayarqayllapa chay chimba Kapirnewunmanqa.

Achka runakunam Jisusta maskarqanllapa

²² Chaymi qayandinga chay ancha achka runakuna, warmikuna chay suq chimbapi kidarqanllapa. Jisusta maskashpam, yuyarqanllapa: Chishiqa suq barkulla kaypiqa karqan. Chay barkupiqam Jisuspa yach'akuqningunalla rirqan. Piru Jisusqam mana rirqanchu, nishpa. ²³ Chay tutamandam Tibiryas llaqtamanda wakin barkukuna ch'ayarqan chay 5.000 runakuna mikushqan lugarpa ladunman. Chaypiqam Jisukristu Dyusta pagikushpa, paykunata qarashqa karqan. ²⁴ Chaymi chay chimbapi mana tariwashpa ni Jisusta ni noqaykunata, achka runa, warmikunaqa Jisusta maskashpa, chay barkukunapina shamurqanllapa Kapirnewun llaqtamanna.

Jisusmi mikunashina kawsachiwanchiqllapa

²⁵ Chay maskawaqkunaqam chay chimba Kapirnewunman ch'ayamushpaqa, chaypi Jisusta tarirqanllapa. Chaymi kayshina tapurqanllapa:

—Yach'achikuq Taytitu, ¿ima urastaq kaymanqa ch'ayamurqayki? nishpa.

²⁶ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Alliptam niykillapa, qamkunaqam sigiwangillapa; piru manam intyindingichu chay milagrukuna rurashqaytaqa. Ashwanmi tandata unda mikushpa sigiwangillapa. ²⁷ Amar trabajayllapachu ushyakaq mikunapaqlaqa. Ashwan trabajayllapaqa tukuy tyimpu kawsachikuq mikunapaq. Chay kawsachikuq

mikunatam noqa Dyusmanda Shamuq Runaqa rini qoshuqllapa. Chaqa Taytanchiq Dyusqam yanapawan, milagrukunata ruranay, yumbayniki yach'anaykillapa: Jisusmi Tayta Dyusmanda shamushqa, nishpa.

²⁸ Chayshina niptinmi, paykunaqa tapurqanllapa:

—¿Imatam atinillapa rurayta, Dyus munashqanda ruranayllapaqa? nishpa.

²⁹ Chayshina tapuptinllapaqam, Jisusqa nirqan:

—Tayta Dyusmi kach'amuwashqa, qamkunaman shamunaypaq. Chaymi munan noqapi kriyina-ykillapa, nishpa.

³⁰ Chayshina niptinmi, paykunaqa tapurqanllapa:

—¿Ima laya milagrutam atingi rurayta, chayta rikashpa, qambi kriyina-yllapaqa? ¿Mayá, imatam ringi ruraq? ³¹ Chaqa unay agwilunchiqkunam chuncha lugarkunapi Dyus kach'amushqan manaya mikunata mikurqanllapa. Chay mikunapaqmi Dyuspa Santu Librumbiqa kayshina nin: “Taytanchiq Dyusmi syilumanda tandata paykunata qararqan”, nishpa.*

³² Chaymi Jisusqa nirqan:

—Alliptam niykillapa, Muysisqam mana qorqanchu agwilunchiqkunata syilumanda shamuq tandataqa. Ashwanmi Taytay Dyusqa paykunata qararqan. Kananmi payqa munan qoshuyta syilumanda shamuq allip kaq tandata. ³³ Syilumanda chay kawsachikuq tandaqam suq runa. Chaqa payqam syilumanda shamushpa,

* **6:31** Éxodo 16.4; Salmo 78.24-25

yumbay runakunata tukuy tyimpupaq atin kawsachiyta, nishpa.

³⁴ Chayshina niptinqam, paykunaqa nirqanllapa:

—Chay laya tandataqar tukuy diya qowayllapa, nishpa.

³⁵ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Noqam kani chay kawsachikuq tandaqa. Chaymi noqapi kriyiqqa mana nunka rinchu mallaqnaq shunqombiqa. Kanan noqapi yuyakuqqam manana nima tyimpu rinchu yakunaqpis shunqombiqa. ³⁶ Piru

nishushqayshina, qamkunaqam rikawashpapis, mana kriyingillapachu noqapiqa. ³⁷ Piru Taytay qowashqan runakuna, warmikunaqam noqapi yuyakunllapa. Chaymi mana

pitapis disprisyashpachu, noqapi yumbay yuyakuqkunata shumaqta rini ch'ayachiq.

³⁸ Chaqa noqaqam syilumanda shamushqa kani, Taytay munashqanda ruranaypaq; manam noqa munashqaytachu. ³⁹ Tayta Dyus

kach'amuwaqmi munan chay qowashqan runakunata allita kwidanaypaq, ama ni suqnin chinganambaq. Ashwanmi munan jwisyu diyapi kawsachinaypaq, tukuy tyimpu kawsananllapa.

⁴⁰ Chaqa Taytay kach'amuwaqmi munan mayqambis noqapi yuyakuqtaqa washashpa, tukuy tyimpu kawsachinaypaq. Chaymi noqaqa paykunata rini kawsachimuy jwisyu diyapi, nishpa.

⁴¹ Jisukristu yach'achikuptin: “Noqam syilumanda shamuq tandaqa kani” niptinqam,

achka isrraylinukuna piñakushpa, kayshina rimatikurqanllapa:

⁴² —Kay Jisusqam Jusipa churin. Taytanda mamandaqam riqsinchiq, ¿manachu? Chayshinaqa ¿imaraykum nin: “Syilumandam shamushqa kani”, nishpaqa?

⁴³ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Ama chayshinaqa rimatikuyllapachu.

⁴⁴ Manam pipis atinchu pay kikinlla noqapi yuyakuytaqa. Ashwan Taytay kach'amuwaqmi yanapan runakunata, noqapi kriyinanllapa. Kanan noqapi kriyiqtaqam chay jwisyu diyapiqa rini kawsachiq. ⁴⁵ Dyuspaq rimaqkunapa librungunapiqam kayshina nin: “Dyusqam yumbayta rin yach'achiq”, nishpa.* Chaymi Taytanchiq Dyusta yumbay uyaqkuna, paymanda yumbay yach'akuqkunaqa noqapi yuyakunllapa.

⁴⁶ 'Manam pipis Tayta Dyustaqa rikashqachu. Noqa paymanda shamuqllam paytaqa rikashqa kani. ⁴⁷ Chaymi allipta niykillapa, noqapi yuyakuqqam mushuq bidayuqna, tukuy tyimpupaq kawsanambaq. ⁴⁸ Chaqa noqam kawsachikuq tandaqa kani. ⁴⁹ Chay unay agwilunchiqkunaqam chuncha lugarkunapi mikurqanllapa Dyus kach'amushqan manaya mikunata. Chayshina mikushpapiismi, tukuy tyimpuqa mana kawsarqanllapachu. Ashwanmi wañurqanllapa. ⁵⁰ Piru syilumanda shamuq tandaqam suq laya. Chaymi kay laya tandata mikuqkunaqa mana wañunqallapachu. ⁵¹ Kanan noqam kani chay syilumanda shamushqa

* **6:45** Isaiás 54.13

kawsachikuq tandaqa. Chaymi mayqan kay tandata mikuqqa tukuy tyimpu rin kawsaq. Kay kwirpuymi chay kawsachikuq tandaqa. Chaymi noqa rini wañuq, runakunata, warmikunata washanaypaq, tukuy tyimpu kawsananllapaqa, nishpa.

⁵² Chay isrraylinukunaqam chayta uyashpaqa, piñakushpa, suqnin suqnin kayshina parlarqanllapa:

—Kay runaqa ¿imashinam kwirpundaqa qarawashunllapa? nishpa.

⁵³ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Alliptam niykillapa, kay kwirpuyta mana mikuptikillapa, yawarniyta mana upyaptikillapaqam, maychikapis mana ringillapachu kawsaq tukuy tyimpupaqqa.

⁵⁴ Piru kwirpuyta mikuq, yawarniyta upyaqqam mushuq bidata ch'askin, tukuy tyimpupaq kawsanambaq. Chay mikuqtaqam noqaqa jwisyu diyapi rini kawsachiq. ⁵⁵ Chaqa kwirpuyqam allip mikuna; yawarniyqam allip upyana. ⁵⁶ Chaymi kwirpuyta mikushpa, yawarniyta upyashpa noqapi yuyakuqqa noqawan kawsan. Noqapismi paywan kawsani. ⁵⁷ Chaqa Taytanchiq Dyusmi kawsan. Paymi kach'amuwashpa, noqatapis kawsachiwan. Chayshinallam kwirpuyta mikuqtapis noqa rini kawsachiq. ⁵⁸ Kay

kwirpuymi chay tanda syilumanda shamuyqa. Allita yach'ayllapa: Chay unay agwilunchiqkuna Dyus kach'amushqan manaya mikunata mikushpapismi, mana kawsarqanllapachu tukuy tyimpupaqqa. Ashwanmi yumbay wañurqanllapa. Piru kanan kay qoshushqay

tandata mikuqkunaqam tukuy tyimpupaqna rinllapa kawsaq, nishpa.

⁵⁹ Jisusqam chayshina yach'achikurqan Kapir-nawun llaqtapa sinaguga wasimbi.

Jisusqam yach'achikurqan, tukuy tyimpu kawsananchiqllapa

⁶⁰ Chayshina Jisus yach'achikuptinmi, payta achka sigiqkunaqa suqnin suqnin kayshina par-larqanllapa:

—Manam ni ashrita gustawanchu kay yach'achikushqanqa. Mayá, ¿piraq chay layakunataqa atinman kasuytaqa? nishpa.

⁶¹ Piru chayshina uyaritap parlaptinllapapismi, Jisusqa allita yach'arqan. Chaymi chay rimaqku-nataqa kayshina tapurqan:

—¿Chay nishushqaypaqchu piñakungillapa?

⁶² Noqaqam Dyusmanda Shamuq Runa kani. Chaymi syiluman kutiriptiy, rikawashpaqa, ¿imataraq yuyangimanllapa? ⁶³ Dyuspa Santu Ispiritunllam yumbanda kawsachin. Piru runakunallaqam mana nimatapis atinchu kawsachikuytaqa. Chaymi Dyuspaq yach'achiykillapa, chay nishushqayta kriyiptikillapa, Dyuspa Santu Ispiritun qamkunaman shamushpa, tukuy tyimpupaq kawsachishunanllapa. ⁶⁴ Piru wakinnikiqam noqapiqa manaraq kriyingillapachu, nishpa.

Chaqa qallarishqan diyamandapacham Jisusqa yach'arqanna: Mayqan runakunam noqapiqa mana rinllapachu kriyiq. Paykunamanda suqninmi noqataqa rin intrigakuwaq, nishpa.

⁶⁵ Chaymandaqam nirqambis:

—Chayraykum nishushqallapa kani: “Manam pipis pay kikinllaqa atinchu noqapiqa kriyiyta. Ashwanmi Taytay Dyus animachiptin, noqapi atin kriyiytaqa”, nishpa.

⁶⁶ Chaymi chay diyamandapacha paywan achka puriqkunaqa, yach'achikushqanda mana gustashpachu, paymanda akrakashpa, manana purirqanllapachu paywanqa. ⁶⁷ Chaymi noqaykunata dusi yach'akuqninda tapuwarqanllapa:

—¿Qamkunapischu noqamanda munangillapa akrakayta? nishpa.

⁶⁸ Chaymi Simun Pidruqa nirqan:

—Taytitu, qamanda akrakashpaqa, ¿pimannamiri rishaqllapa? Chaqa qamllam yach'achiwangi, suq bidapi tukuy tyimpu kawsanayllapa. ⁶⁹ Kay noqaykunaqam qambi yuyakushqallapa kani. Chaqa yach'anillapam: Qam Dyus Akrashqan Washadurqa kangi. Tayta Dyuspa Churinmi kangi, nishpa.

⁷⁰ Chaymi Jisusqa niwarqanllapa:

—Qamkuna dusitam akrashushqallapa kani. Piru suqniqam dyablupaq tikrakashqa kangi, nishpa.

⁷¹ Chayshinaqam Jisusqa nirqan Judas Iskaryu-tipaq. Chay Judaspa taytanqam Simun shutirqan. [*Nuta: Piru manam Simun Pidruchu karqanqa.*] Chay Judasmi noqaykunamanda suqniy kashpapis, Jisusta intrigakunambaq karqan.

7

Jisuspa masangunam mana kriyirqanllapachu paypiqa

¹ Chaymandaqam Jisusqa prubinsya Galiliyapa llaqtangunapilla puriykarqan. Mananam munarqanchu prubinsya Judiyapi puriytaqa. Chaqa Judiyapiqam isrraylinukunapa kamachikuqninguna ancha munarqanllapa Jisusta wanchiyta. ² Piru chay diyakunaqam arkacha wasikuna fyista sirkana karqan. Chaymi chay fyista ch'ayamuykaptinqa, ³ Jisuspa masangunaqa payta yanqa nirqanllapa:

—Kay prubinsya Galiliyamandaqa prubinsya Judiyaman riy, milagrukunata ruraptiki, waqpi qambi kriyiqkunapis chayta rikananllapa. ⁴ Chaqa mas famayuq munashpa kaytaqam, mana balinchu kay kasiriyukunapi pakakushpa, milagrukunata ruranaykiqa. Ashwanri Jirusalinman riy, yumbay runakunapa ñawpambi chay milagrukunata ruranayki, nishpa.

⁵ Chayshinaqam burlashpa nirqanllapa. Chaqa manam ni masangunapis Jisuspiqa kriyirqanllapachu. ⁶ Chaymi Jisusqa masangunata nirqan:

—Tayta Dyus siñalashqan tyimpuyqam manaraq ch'ayamushqachu. Piru qamkunaqam ima diyapis atingillapa riyta. ⁷ Chaqa Dyusta mana kasuqkunaqam qamkunataqa mana ch'iqnishungillapachu. Piru noqataqam ch'iqniwanllapa, mana alli rurashqangunapaq niptiy. ⁸ Chayri qamkunalla riyllapa waq fyistamanqa. Manaraqmi Dyus siñalashqan

tyimpuyqa ch'ayamushqachu. Chaymi manaraq rinichu riq chay fyistamanqa.

⁹ Chayshina masangunata nishpaqam, payqa chay prubinsya Galiliyapilla kidarqan.

Jisusmi rirqan arkacha wasikuna fyistaman

¹⁰ Chay masanguna chay fyistaman riptinqam, Jisuspis uyarapllana (uyarallana) Jirusalinmanqa rirqan. ¹¹ Chaymi chay kuntraq isrraylinukunaqa Jisusta mana tarishpachu, chay fyistapiqa ancha maskarqanllapa:

—¿Maypiraq chay runaqa? nishpa.

¹² Kanan achka runakunaqam Jisuspaqqa uyaraplla (uyaralla) parlaqllapa. Wakinqam niqllapa:

—Jisusqam ancha allin runa, nishpa.

Piru wakinqam niqllapa:

—Chay runaqam mana allinchu. Chaqa llaqta masinchiqkunatam ingañaykan, nishpa.

¹³ Piru Jisuspaq parlaqkunaqam, chay kamachikuqkunata manchashpa, mana nimatapis parlarqanllapachu suqkunapa ñawpambiq.

¹⁴ Kanan ch'awpi fyistapina kaptinllapaqam, Jisusqa Dyuspa adurana wasinman rishpa, chaypi yach'achikurqan. ¹⁵ Chaymi chay kamachikuqkunaqa Jisusta uyashpaqa, ispantashqata kayshina nirqanllapa:

—Kay runaqam mana ni suq yach'achikuqwan istudyashqachu. ¿Imashinataq ancha yach'ayniyuqqa? nishpa.

¹⁶ Jisusqam paykunata nirqan:

—Kach'amuwaq niwashqandallam yach'achikuni; manam noqa yuyashqaytachu. ¹⁷ Chaymi mayqan runa Dyus munashqanda ruraqqa kay nishqaypaqqa atin yach'ayta: ¿Jis-usqam Tayta Dyus munashqanda yach'achikuykan ichu pay munashqandalla yach'achikuykan? nishpa. ¹⁸ Chaqa mayqan runa munashqandalla rimaqqam runa masin alabanaraykulla yach'achikun. Piru Taytaymi noqataqa kach'amuwashqa, allip kaqtalla yach'achikunay. Chaymi ancha munani Taytay Dyusta yumban alabanallapa.

¹⁹ ¿Manachu Muysisqa Dyuspa liyningunata chay unay agwilunchiqkunata qorqan? Piru qamkunaqam mana munangillapachu kasuyta. ¿Imaraykutaq munangillapa wanchiwaytaqa? nishpa.

²⁰ Chaymi chay achka uyaqkunaqa tapurqanllapa:

—¿Pim munan wanchishuytaqa? Dyablum lukuyachishushqa, chayshina rimanaykiqa, nishpa.

²¹ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Samana diyapi suq byinda ruraptiyqam, qamkunaqa ispantashpa, piñakungillapa. ²²⁻²³ Piru kay kumparasyumbi yuyashunllapa: Chay punta agwilunchiqkunam kwirpumbi chay siñalta ruraraqanllapa. Chaymandaqam Muysispis liynimbi nirqan, kwirpunchiqpi chay siñalta rurananchiqllapa. Chaymi chay kustumbrita kumplinaykillapa, samana diyapi ullqo wambraykita aychanda kuchushpa, siñalashpaqa, qamkunapis trabajaykangillapa.

Chayshina qamkuna trabajashpaqa, ¿imapaqmi piñakungillapa, suq runata nanayninmanda kach'akachiptiy samana diyapiqa? ²⁴ Manaraq allita yach'ashpaqa, ama dasqa jusgayllapachu. Ashwan allita yach'ashpa, jusgayllapa: ¿Allichu chay rurashqanqa ichu mana? nishpa.

¿Jisuschu Dyus Akrashqan Washadur?

²⁵ Chayshina Jisus niptinmi, wakin jirusalinirukunaqa kayshina parlarqanllapa:

—¿Manachuraq maskaykanllapa kay runata wanchinanllapa? ²⁶ Rikayllapa, yumbaypa ñawpambim rimaykan. Manam pipis nimata ninchu. ¿Awturidarkunachuraq yach'anllapa: Allibmi kay Jisusqa Dyus Akrashqan Washadur, nishpa? ²⁷ Piru Jisuspaqqam yach'anchiq: Nasaritmandam shamushqa, nishpa. Piru chay Washadur shamuptinqam, mana pipis yach'anqachu: Maymandam payqa shamun, nishpaqa.

²⁸ Jisusqam chayta yach'ashpa, Dyuspa adurana wasimba patyumbi yach'achikuykashpa, kayshina jwirtita nirqan:

—Qamkunaqam yuyangillapa: Jisustaqam riqsinchiq. Yach'anchiqmi maymanda shamushqa, nishpa. Piru manam alliptaqa yach'angillapachu. Manam ni riqsingillapachu chay kach'amuwaqtaqa. Chaqa gustuyman-daqam mana shamushqachu kani. Ashwanmi suq allip kaqta rimaq kach'amuwashqa. ²⁹ Chay kach'amuwaqtaqam noqaqa allita riqsini. Chaqa paymandam shamushqa kani, nishpa.

³⁰ Chayshina niptinmi, Jisustaqa munarqanllapa prisuyta. Piru manaraqmi wanchinanllapa urasqa ch'ayamushqachu karqan. Chaymi mana pipis almitikarqanchu prisuytaqa. ³¹ Kanan achka runakunam paypi yuyakushpa, kayshina nirqanllapa:

—Manam pipis atinmanchu rurayta kay Jisus rurashqan milagrukunataqa. Chaymi yach'anchiq: Jisukristum Dyus Akrashqan Washadurqa, nishpa.

Farisiyukunam suldadukunata kach'arqan, Jisusta prisunambaqllapa

³² Chay runakuna uyaraplla (uyaralla) Jisuspaq chayshina parlaptinmi, farisiyu duktrinayuqkunaqa uyarqan. Chaymi kamachikuq isrraylinu kurakuna chay farisiyukunawan Dyuspa adurana wasimba suldadungunata kach'arqanllapa, Jisusta prisushpa apamunanllapa.

³³ Chaymi Jisusqa payta uyaqkunata nirqan:

—Ashla tyimpullanam qamkunawanqa rini kaq. Chaymandaqam chay kach'amuwaqmanna rini kutiriq. ³⁴ Chaymi qamkunaqa ringillapa maskawaq. Lukismi manana ringillapachu tariwaq. Chaqa waqman riptiyqam, mana ringillapachu atiq ikiyta riytaqa, nishpa.

³⁵ Chaymi isrraylinukunapa kamachikuqninguna paykunapura kayshina parlarqanllapa:

—¿Maytanash kay runaqa ringa, ama tarinanchiqllapaqa? ¿Akasuchu rin riq chay shikwa shikwa tiyashqan isrraylinukunaman? Chaqa paykunaqam suq nasyungunapi

mana isrraylinu kaqkunawan tiyanllapa. ¿Chayshinaqachu ringa, chay furastirukunata yach'achiq? ³⁶ ¿Imam munan niyta kay niwashqanchiqqa: “Maskawashpapismi, mana ringillapachu tariwaq. May kashqaymanqam mana ringillapachu atiq shamuytaqa”, nishpa?

Dyuspa Santu Ispiritunmi yakushina yanapawanchiq kawsananchiq

³⁷ Chay fyista ushyakanan diyaqam mas baliq diya karqan. Chay diyaqam Jisusqa shayashpa, ancha jwirtita nirqan:

—Mayqan yakunaqqa noqaman shamunqa upyachinaypaq. ³⁸ Chaqa Dyuspa Santu Librumbim kayshina nin: “Noqapi kriyiqkunapa shunqonmandaqam kawsachikuq yaku rin llugshiq”, nishpa.

³⁹ Jisusqam chayshina yach'achikurqan, intyindinanllapa: Jisuspi kriyiqkunam Dyuspa Santu Ispiritunda rinllapa ch'askiq, nishpa. Chaqa chay diyakunapiqam Jisus manaraq syiluman rishqachu karqan, waqpi llipyanaq. Chaymi Dyuspa Santu Ispiritunqa paykunamanqa manaraq shamushqachu karqan.

Jisustam wakin sawacharqan; wakinnataqmi kuntrarqan

⁴⁰ Chay achka runakunamanda wakinqam Jisusta chayshina niqta uyashpa, nirqanllapa:

—Allibraq kay runaqa Dyuspaq chay shamunambaq rimaq, nishpa.

⁴¹ Wakinqam nirqanllapa:

—Kayqam Dyus Akrashqan Washadur, nishpa.
Piru wakinnataqmi nirqanllapa:

—Dyus Akrashqan Washadurqam mana atinchu kayta chay prubinsya Galiliyamandaqa. ⁴² Chaqa Dyuspa Santu Librumbiqam nin: “Chay Washadurqam chay unay gubyirnu Dabidpa karu willkan rin kaq. Chaymi chay Dabidpa kikin Bilin llaqtambi rin nasiq”, nishpa. [*Nuta: Paykunaqam mana yach'arqanllapachu: Jisusmi Bilin llaqtambim nasirqan, nishpa.*]

⁴³ Chaymi chay wakin runakunaqa Jisuspaqqa suq layata yuyarqanllapa. Suqkunanaqmi suq layata yuyarqanllapa. ⁴⁴ Wakinqam munarqanllapa prisuyta. Piru manam ni pipis prisurqanchu.

Kamachikuq isrraylinukunaqam mana kriyirqanllapachu Jisuspiqa

⁴⁵ Chay suldadu riqkunaqam mana prisushpachu, kutirqanllapa isrraylinu kurakunapa chay kamachikuqningunaman, chay farisiyukunaman. Chaymi paykunaqa chay suldadukunata tapurqanllapa:

—¿Imaraykutaq qamkunaqa mana apamurqaykichu Jisustaqa? nishpa.

⁴⁶ Chaymi chay suldadukunaqa nirqan:

—¡Manam ni mayqan runapis chay runashinaqa rimashqachu! nishpa.

⁴⁷ Chaymi farisiyukunaqa chay suldadungunata nirqanllapa:

—¿Ima, qamkunapischu dijakarqaykillapa ingañashunambaq? ⁴⁸ Allita yuyayllapa, noqaykunamandaqam mana ni suq kamachikuq, ni suq farisiyu chay runapiqa kriyishqallapachu kani, ¿manachu? ⁴⁹ Ashwanmi Muysispa liyningunata chay mana yach'aqkunalla Jisuspiqa

kriyinllapa. Chaymi paykunaqa kundinadu rinllapa kaq, nishpa.

⁵⁰ Piru chay farisiyukunamanda suqinmi chay Nikudimu karqan. Payqam suq tuta Jisusman rishqa karqan tapuq. Chaymi payqa chay farisiyu masingunata nirqan:

⁵¹ —Liyinchiqmi kamachiwanchiq, amash dasqa pipaqa nishunchu: “Uchayuqmi”, nishpaqa. Ashwanmi kamachiwanchiq, puntata allita uyananchiq, chayshina yach'ananchiq: ¿Allitachu rurashqa ichu mana? nishpa.

⁵² Chaymi chay suq farisiyukunaqa nirqanllapa:

—¿Ima qambischu galiliyanu kangi? Dyuspa Santu Librunda allita liyiy, yach'anayki: Dyuspaq rimaqkunaqam mana ni pipis Galiliyamandaqa shamushqachu, nishpa. [*Nuta: Piru liyiy Isaias 9.1ta.*]

⁵³ Chayshina nishpaqam, rirqanllapana wasingunaman.

8

Suq bandulira warmita piskashpam, Jisusman apamurqanllapa

¹ Piru Jisusqam Ulibu lumamanna rirqan.

² Qayandin tutamandam Dyuspa adurana wasinmanna kutirirqan. Chay diyam ancha achka runakuna Jisusman tandakarqanllapa. Chaymi payqa tiyashpa, paykunata yach'achirqan.

³ Chaypi yach'achikuykaptinmi, wakin farisiyu duktrinayuqkuna, Muysispa liyningunata wakin yach'achikuqkunapis suq warmita apamurqanllapa Jisusman. Chay warmitaqam

tarishqallapa karqan suq runa mana rrispitun kaqwan puñuykaqta. Chaymi yumbaypa ñawpambi rurashpa, ⁴Jisusta nirqanllapa:

—Yach'achikuq Taytitu, kay warmitam tarishqallapa kani suq runa mana rrispitun kaqwan puñuykaptin. ⁵Muysispa liynimbiqam nin, kay laya warmikunata rumikunawan sitashpa, wanchinanchiq. Mayá, qamqa ¿imatam ningi? nishpa.

⁶Chayshinaqam yanqa tapurqanllapa, imapi pandaptin, chaypaq tumbashpa dimandanallapa. Chaymi Jisusqa pambaman kumurashpa, allpapi didunwan iskibrirqan. ⁷Piru paykuna kutin kutin tapuptinllapaqam, kumuraykashqan-manda alsakashpa, nirqan:

—Mayqanniki mana nima uchayuq kaqri puntata sitay kay warmitaqa, nishpa.

⁸Chayshina nishpaqam kumurarirqan, allpapi iskibrinambaq. ⁹Chayshina Jisus niptinqam, chay runakunaqa, uchayuq kashpa, penqakushpa, suqnin suqnin rirqanllapa. Puntataqam chay mayurkuna rirqanllapa. Chaymandaqam chay mas wambra runakunapis rirqanllapa. Chaymi chay warmillana kidarqan Jisuspa ñawpambi. ¹⁰Chaymandaqam Jisusqa alsakarishpa, chay warmitallana rikarqan. Chaymi tapurqan:

—¿Maypinataq chay dimandashuqkunaqa? ¿Mananachu pipis kan, shimbishunanqa? nishpa.

¹¹Chaymi warmiqa nirqan:

—Taytitu, mananam ni pipis kanchu, nishpa.

Chaymi Jisusqa chay warmitaqa nirqan:

—Noqapismi mana sintinsyaykichu wan-chishunanllapaqa. Mayá, riyna. Kananmandaqa amanakish uchakunataqa rurangichu, nishpa.

Jisusqam suq michashina kay mundupiqa

¹² Chaymandaqam Jisusqa chaypi kaqkunata suq kutinda kayshina yach'achirirqan:

—(Kay mundupi tiyaqkunaqam Dyuspi mana yuyakushpaqa, tutayaqpishina kawsaykanllapa.) Noqaqam Taytanchiq Dyuspaq yach'achikushpa, suq michashina kani paykunapaqqa. Chaymi mayqan runa noqapi yuyakushpaqa, achikpishinana rin kawsaq, nishpa.

¹³ Chaymi wakin farisiyu duktrinayuqkunaqa Jisusta kayshina nirqan:

—Qamllam faburnikita rimaykangi. Chayraykum chay nishqaykiqa mana nimapaq balinchu, nishpa.

¹⁴ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Noqalla faburniyta rimaptiypismi, chay nishqaykunaqa mana llullachu. Chaqa noqaqam yach'ani: Maymandam shamushqa kani, maymanmi kutirishaq, nishpa. Piru qamkunaqam mana yach'angillapachu: Maymandam shamushqa Jisus, ni maymanmi kutiringa, nishpaqa.

¹⁵ Qamkunaqam suqkunata chapashpa, yuyaynikimandalla jushgashpa, ningillapa: “Kay laya runam payqa”, nishpa. Piru noqaqam mana pitapis chayshinaqa jushganichu. ¹⁶ Jushgakushpaqam, kabalta jushgakuni. Chaqa manam sapalayqa jushgakunichu. Ashwanmi kach'amuwaq Taytaywan jushgakuniqa. ¹⁷ Qamkunapa

liynikiqipqam kayshina nin: “Ishkay tistigu chay layatalla rimaptingam, balinna chay rimashqanqa”, nishpa. ¹⁸ Chayshinam noqapis noqa kikiypaq suq tistigu kani. Kach'amuwaq Taytaypismi noqapaq suq tistigu, nishpa.

¹⁹ Chaymi paykunaqa tapurqanllapa:

—¿Maypitaq taytaykiqa? nishpa.

Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Noqata mana allita riqsiwashpa: Pim Jisukristu nishpaqam, Taytaytapis mana riqsingillapachu. Piru noqata allita riqsiwashpaqam, Taytaytapis riqsingimanllapa, nishpa.

²⁰ Chayshinam Jisusqa rimarqan Dyuspa adurana wasimbi chay ufrindapaq kaq kajungunapa ladumbi. Piru manam pipis prisurqanchu. Chaqa manaraqmi prisunanllapa urasqa ch'ayamushqachu karqan.

Jisusmi nirqan: “Rinay kaqmanqam mana atingillapachu riyta”, nishpa

²¹ Jisusmi kayshina nirirqan:

—Noqaqam rinina riq. Riptiyqam qamkunaqa ringillapa maskawaq. (Piru mananam ringillapachu tariwaq.) May rishqaymanqam qamkunaqa mana atingillapachu riyta. Chaqa Tayta Dyusqam mana rinchu pirdunashuq uchaykikunataqa. Chaymi wañushpaqa, ringillapa chingaq, nishpa.

²² Chayshina Jisus niptinqam, chay mas kamachikuq isrraylinukunaqa suqnin suqnin kayshina tapunakurqan:

—¿Ima pay kikinllachu munashpa wanchikayta, niwanchiqllapa: “May rishqaymanqam mana atingillapachu riyta” nishpaqa?

²³ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Qamkunaqam kay mundumanda kangi. Piru noqaqam mana kay mundumandachu kani. Ashwanmi anaq syilumanda kaniqa. ²⁴ Chaymi noqapaq mana kriyishpa: Jisusqam Dyuspa Churin, nishpaqa, wañushpa ringillapa chingaqa. Chaqa Taytanchiq Dyusqam mana rinchu pirdunashuqlapa uchaykikunamandaqa, nishpa.

²⁵ Chaymi chayshina niptinqa, Jisusta tapurqanllapa:

—¿Pitaq qamqa kangi? nishpa.

Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Qallarishqay diyamandapacham chaytaqa nishushqallapa kani. ²⁶ Noqaqam qamkunata jushgashushpa, chay ima laya kashqaykillapata rini nishuq. Piru noqaqam chay kach'amuwaqta uyani. Chaymi pay nishqanshina allip kaqtalla yumbay runakunata, warmikunataqa nini.

²⁷ Chayshina Jisus niptinqam, paykunaqa mana intyindirqanchu: Tayta Dyuspaqmi rimaykan, nishpaqa. ²⁸ Chaymi Jisusqa yumbay chaypi kaqkunata nirqan:

—Noqa Dyusmanda Shamuq Runata (klabawashpa, suq krusman) alsawashparaqmi, ringillapa yach'aq: Allibmi Jisusqa Dyusmanda shamushqa, nishpaqa. Chaypim ringillapa yach'aqpis: Manam pay munashqandaqa rurashqachu. Ashwan Taytan nishqandallam rimashqa, nishpa. ²⁹ Taytay kach'amuwaqqam pullay. Manam sapalaytaqa dijawashqachu.

Chaqa tukuy bidaypim pay munashqandalla rurani.

³⁰ Chayshina Jisus niptinqam, achka runakuna, warmikuna paypina kriyirqanllapa.

Jisuspi mayqan kriyiqqam manana dyablupa kriyadunchu

³¹ Jisusqam paypi kriyiq isrraylinukunataqa kayshina nirqan:

—Nishushqaykunata mana shaykuq kasuwashpaqach'i, allip yach'akuqniykuna kangimanllapa. ³² Chayshina kasuwashpaqach'i, tukuy nishushqaypaq yach'angimanllapa: Allibmi kashqa, nishpa. Chay allip nishushqayta kasushpaqach'i, manana randishqa kriyadushinaqa kangimanllapachu. Ashwanch'i librina kangimanllapa, nishpa.

³³ Chaymi paykunaga nirqanllapa:

—Abrajamba kastanguna kashpam, tukuy ty-impu libri kanillapa. Manam ni mayqamba randishqa kriyadunchu kashqallapa kani. Chayshinaqa çimaraykum niwangillapa: “Librinam kangimanllapa”, nishpaqa?

³⁴ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Alliptam niykillapa, yumbay runa uchata ruraqkunaqam dyablupa kriyadunshina.

³⁵ Kay kumparasyumbaq yuyashunllapa: Suq kriyaduqam mana tukuy tyimpupaqchu patrunnimba kriyadunqa rin kaq. Piru chay patrumba churinqam tukuy tyimpupaq taytamba churin rin kaq. ³⁶ Chaymi noqa Dyuspa Churin washashuptiyqa, allipta uchaykimanda librina ringillapa kaq. ³⁷ Allitam yach'ani:

Abrajamba kastanguna kangillapa, nishpa. Piru wakinnikiqam yach'achishushqayta mana kriyiwashpa, munangillapa wanchiwayta. ³⁸ Noqaqam rimani Taytay rikachiwashqanda. Piru qamkunaqam suq taytayki nishushqanda rurangillapa.

³⁹ Chayshina Jisus niptinmi, wakin isrraylinukunaqa nirqanllapa:

—Noqaykunapa taytayqam chay unay Abrajan, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Chay Abrajanqam allita rurashpa kawsarqan. Chaymi qamkunaqa paypa kastan kashpaqa, payshina allita rurashpa kawsangimanllapa. ⁴⁰ Piru qamkunaqam mana Abrajanshinachu kawsangillapa. Chaqa Tayta Dyus allip kaqta niwashqanda qamkunata nishuptiymi, munangillapa wanchiwayta. Piru Abrajanqam mana nunka chayshinaqa ruraraqanchu. ⁴¹ Qamkunaqam suq laya taytayuq kangillapa. Chaymi chay mana alli taytaykipa rurananda qamkuna ruraykangillapa.

Chayshina Jisus niptinmi, chay runakunaqa kayshina nirqanllapa:

—Noqaykunaqam mana tarikuchu kanillapa. Ashwanmi Taytanchiq Dyuslla taytayllapaqa, nishpa.

⁴² Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Qamkuna Tayta Dyuspa wambranguna allipta kashpaqach'i, noqataqa kuyawangimanllapa. Chaqa Tayta Dyus kach'amuwaptinmi, kay pachamanqa shamushqa kani. Manam noqapa yuyayniymandachu shamushqaqa

kani. ⁴³ Piru yach'achikuptiyqam, qamkunaqa mana munangillapachu uyawayta. Chaymi chay nishushqaytaqa mana atingillapachu intyindiwayta. ⁴⁴ Chaqa qamkunapa taytaykiqam dyablu. Chaymi dyablu munashqanda munangillapa rurayta. Chaqa dyabluqam qallarishqan tyimpumandapacha matansyiru, ancha llulla likidu kashqa. Chaymi llullakushpalla purin. Manam nunka allip kaqtaqa rimanchu. Chaymi llullakuqkunaqa paypa wambranguna. ⁴⁵ Chaymi noqa allip kaqta nishuptiyqa, qamkunaqa mana kriyiwangichu. ⁴⁶ Noqa allitalla ruraptiyqa, ¿mayqannikim atingi niwayta: “Uchayuqmi kang”, nishpaqa? Noqa mana llullakushpa, allip kaqtalla nishuptiyqa ¿imaraykutaq qamkunaqa mana kriyiwangichu? ⁴⁷ Chaqa Tayta Dyuspa wambrangunaqam pay nishqanda kasunllapa. Piru qamkuna Tayta Dyuspa mana wambranguna kashpaqam, pay nishqandaqa mana munangillapachu kasuyta.

Manaraq Abrajan kaptinmi, Jisukristuqa karqanna

⁴⁸ Chayshina Jisus niptinmi, chay isrraylinukunaqa nirqanllapa:

—Noqaykunaqam allip kaqta kayshina rimanillapa: “Qamqam dyabluta kasuq samaryanu kang”, nishpa.

⁴⁹ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqaqam mana dyablutaqa kasunichu. Ashwanmi Taytay munashqanda rurashpa, payta alabani. Piru qamkunaqam mana nimatapis alabawangichu. Ashwanmi

qamkunaqa disprisyawangi. ⁵⁰ Noqaqam mana munanichu, qamkuna amalas alabawanaykiqa. Ashwanmi Taytay Dyus ancha munan, qamkuna alabawanayki. Chaqa paymi noqapa faburniy. Kanan paymi yumbayta rin jusgaq. ⁵¹ Allip kaqtallam niykillapa, yumbay rimashqayta kasuqkunaqam mana nunka rinllapachu wañuq, nishpa.

⁵²⁻⁵³ Chayshina Jisus niptinmi, chay ch'iqniq runakunaqa kayshina nirqanllapa:

—¿Imapaqmi ningi qamta kasushuqkunash mana nunka rinllapachu wañuq, nishpaqa? Kananqam allitana yach'anillapa: Qamba kwirpuykipim dyablupa ispiritun tiyan, nishpa. Chaqa unay agwilunchiq Abrajanqam wañushqa. Dyuspaq yumbay rimaqkunapismi unay tyimpuna wañushqa. ¿Ima qamqachu yuyangi: Mas balidum kani chay unay agwilunchiq Abrajanmanda, nishpa? Chayshinaqachu ¿yuyangi: Yumbaymandam mas balidu kani, nishpa?

⁵⁴ Chayshina niptinllapam, Jisusqa nirqan:

—Manam noqa kikiyllaqa alabakanichu. Noqa kikiylla alabakashpaqam, mana nimapaq baliymanchu. Taytaymi noqataqa alabawan. Kanan qamkunapismi Taytaypaq ningillapa: “Paymi Dyusniy”, nishpa. ⁵⁵ Chayshina nishpapismi, paytaqa mana riqsingillapachu. Piru noqaqam paytaqa riqsini. Chaymi “Manam Dyustaqa riqsinichu”, nishpaqa, qamkunashina llullakuq kayman. Piru noqaqam Taytay Dyusta allipta riqsishpa, pay nishqanda kasuni. ⁵⁶ Chay unay agwilunchiq

Abrajanqam ancha kushikurqan, yach'ashpa: Dyus Akrashqan Washadurmi rin shamuq, nishpa. Chaymandaqam chay Abrajanqa (wañushpa, syilupina kashpa) noqata rikawarqan syilumanda shamuqta. Chaymi ancha kushikurqan.

⁵⁷ Chayshina Jisus niptinmi, chay ch'iqniq runakunaqa kayshina nirqanllapa:

—Agwilunchiq Abrajanqam achka watakunana wañushqa. Piru qamqam manaraq ni 50 watayuqchu kangi. ¿Imapaqtaq ningi: “Abrajandam rikashqa kani”, nishpaqa?

⁵⁸ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Allita uyawayllapa. Manaraq Abrajan kaptinmi, noqaqa tukuy tyimpu kashqa kani, nishpa. *[Nuta: Chayshinallam Tayta Dyuspis Muysista nishqa karqan. Éxodo 3.14.]*

⁵⁹ Chayshina Jisus niptinmi, chay runakunaqa ancha piñakushpa, rumikunata piskarqanllapa, sitashpa wanchinanllapa. Chaymi Jisusqa chay achka runakunapa ukumbi pakakushpa, Dyuspa adurana wasinmanda lluqshishpa, suq lugar-manna rirqan.

9

Jisusmi suq sarku runata kach'akachirqan

¹ Suq lugarta pasaykashpam, Jisusqa suq sarku runata rikarqan. Chay runaqam sarkulla nasishqa karqan.

² Chaymi noqaykuna yach'akuqningunaqa chay runapaq kayshina tapurqayllapa:

—Yach'achikuq Taytitu, kay runa sarkulla nasi-nambaqqa, ¿pitaq uchata rurarqan? ¿Paychu ichu taytanguna? nishpa. *[Nuta: Chay isrraylinukunam mana intyindishpa yuyarqanllapa: Yumbay qeshyaqkuna ichu pubrikuna uchata rurashqanrayku padisinllapa, nishpa.]*

³ Chaymi Jisusqa noqaykunata niwarqan:

—Manam ni chay runa ni taytanguna uchata rurashqanraykuchu sarkuqa kashqa. Ashwanmi sarkuqa nasishqa, Dyus yanapanambaq, rikaqkuna yach'ananllapa: Dyusmi ancha pudirniyuq, nishpa. ⁴ Chaqa Dyusmi kach'amuwashqa, pay munashqanda ruranaypaq. Chaymi manaraq ushyakaptin tyimpuy, chayta ruraykani. Chaqa kay tyimpuqam punchawshinaraq. Piru rinmi ch'ayamuq suq tyimpu, manana pipis nimata atinan rurayta. Chay tyimpuqam tutupshina rin kaq. ⁵ Piru kay mundupi kashpaqam, runakunapa, warmikunapa michanshina kani, nishpa.

⁶ Chaymandaqam Jisusqa tuqayninwan allpata nuyuchishpa, chay sarku runapa ñawingunata implastarqan. ⁷ Chayshina rurashpaqam, Jisusqa nirqan:

—Riy chay Siluwi pusuman mayllakuq, nishpa.

Chay Siluwiqam ibriyu rimaypiqa munan niyta: “Kach'amushqa”, nishpa. Chaymi chay sarku runaqa rishpa, chay pusupi mayllakushpa, rikakurqanna.

⁸ Chay sarku runapa bisinunguna, suq runakunapismi payta rikashqallapa karqan limush'nata

mañakuykaqta. Chaymi rikakuqtana rikashpaqa, nirqanllapa:

—¿Manachuraq chay runa tiyashpa limush'nata mañakuq? nishpa.

⁹ Suqkunapismi nirqanllapa:

—Waqqar pay, nishpa.

Wakinnataqmi nirqanllapa:

—Waqqar chay runa limush'nata mañakuq laya.

Piru manam paychu, nishpa.

Piru chay runa sarku kashqanqam nirqan:

—Noqam kani, nishpa.

¹⁰ Chaymi tapurqanllapa:

—¿Imashinataq atingina rikakuytaqa? nishpa.

¹¹ Chaymi payqa nirqan:

—Chay runa Jisus shutiqmi lluchkitakushpa, ñawiykunata implastashpa, kamachiwarqan: “Riy Siluwi pusuman mayllakuq”, nishpa. Chaymi noqaqa rishpa, chay pusupi mayllakushpa, rikakurqayna, nishpa.

¹² Chaymi chay runakunaqa chay sarkutaqa tapurqanllapa:

—¿Maypinam chay Jisusqa? nishpa.

Payqam nirqan:

—Manam yach'anichu. Maypinach'iri, nishpa.

Farisiyukunam chay sarku runa kach'akashqata tapurqanllapa

¹³⁻¹⁴ Samana diyapim chay sarku runataqa Jisusqa lluchkitata rurashpa, implastashpa kach'akashishqa karqan. Chaymi chay runata aparqanllapa farisiyukunaman. ¹⁵ Paykunaman ch'ayapinqam, tapurqanllapa:

—¿Imashinataq sarku kashqaykimandaqa kananqa atingina rikakuyta? nishpa.

Chaymi chay runaqa nirqan:

—Suq runam ñawiykunapa sawanda lluchkitawan implastarqan. Chaymandaqam noqa ñawiykunata mayllashpaqa, atirqayna rikakuyta, nishpa.

¹⁶ Chayshina niptinqam, wakin farisiyukunaqa nirqan:

—Chay runa kach'akachishuqqam samana diyata mana rrispitanchu. Chaymi payqa mana Dyusmandachu shamushqa, nishpa.

Piru wakinnataqmi nirqan:

—Suq uchayuq runa kashpaqach'i, kay milagrukunataqa mana atinmanchu rurayta, nishpa.

Chayshinam paykunapura suq laya, suq layata parlarqanllapa. ¹⁷ Chaymi chay runa sarku kashqandaqa tapurirqanllapa:

—¿Mayá, ima ningitaq qamqa chay kach'akachishuq runapaqqa? nishpa.

Chaymi chay runaqa nirqan:

—Noqaqam nini: Payqam Dyuspaq suq rimaq, nishpa.

¹⁸ Piru chay kamachikuq isrraylinukunaqam mana kriyirqanllapachu: Chay runam sarku kashqanmanda rikakushqa, nishpaqa. Chaymi taytanda mamanda qayashpa, ¹⁹ tapurqanllapa:

—¿Kaychu wambrayki? ¿Alliptachu sarku nasirqan? Kananqa ¿imashinataq atinna rikakuyta? nishpa.

²⁰ Chaymi taytan mamananqa paykunata nirqan:

—Arí, wambraymi. Alliptam sarku nasirqan.

²¹ Piru manam yach'anillapachu imashinam ichu

pim kach'akachishqa, nishpaqa. Waqqar mayur runana. Paytar tapuyllapa, pay kikin nishunanllapa, imashinam rikakushqa, nishpa.

²² Taytanwan mamanqam chayshinaqa nirqanllapa, chay kamachikuqkunata manchashpa. Chaqa chay kamachikuqkunaqam tandakashpa parlashqallapa karqan: “Mayqan runa ichu warmi: ‘Jisusmi Dyus Akrashqan Washadur’ niptingqa, sinaguga wasimanda qatishun”, nishpa. ²³ Chaymi taytanwan mamanqa manchashpa: Qatiwashunch'i, nishpa, nirqanllapa: “Mayur runanam. Payta tapuyllapa”, nishpa.

²⁴ Chaymi chay runataqa qayarishpa, nirqanllapa:

—Dyuspa ñawpambi juray: ¿Imashinam rikakushqa kangi? nishpa. Noqaykunaqam yach'anillapa: Chay Jisusqam uchayuq runa, nishpa.

²⁵ Chaymi chay runaqa nirqan:

—Manam noqaqa yach'anichu: Uchayuqchu Jisusqa ichu mana, nishpa. Piru kaytallam yach'ani: Sarku kashqaymandam rikakunina, nishpa.

²⁶ Chaymandaqam mushuqmanda tapurirqanllapa:

—¿Imatam rurashurqan rikakunaykiqa? nishpa.

²⁷ Chaymi paykunataqa nirqan:

—Nishurqaqllapanam, piru qamkunaqam mana munangillapachu uyawayta. Chayshinaqa ¿imapaqnamir munangillapa mushuqmanda

nirishunayqa? ¿Qamkunapischu munangillapa yach'akuqninguna kayta? nishpa.

²⁸ Chayshina niptingam, chay kamachikuqkunaqa chay runataqa ancha musyashpa nirqanllapa:

—Qamqam kangi chay Jisuspa yach'akuqnin. Piru noqaykunaqam chay unay Muysispa librungunamanda yach'akunillapa. ²⁹ Chaymi yach'anillapa: Dyusmi parlachirqan Muysista, nishpa. Piru chay mana baliq Jisuspaqqam mana yach'anillapachu ni maymandach'i shamushqa, nishpa.

³⁰ Chaymi chay runaqa paykunata nirqan:

—¡Chayshinaqam mana nunka uyashqachu kani! Qamkunaqam mana yach'angillapachu: ¿Maymandam shamushqa chay runa? nishpa. Piru noqataqam yanapawashqa rikakunaypaq. ³¹ Kanan noqanchiqkunam yach'anchiq: Dyusqam ucha ruraqkunataqa mana yanapanchu. Piru payta aduraqkunata, munashqanda ruraqkunataqam Dyusqa yanapan. ³² Manakish nunka uyashqachu kanchiq: Suq sarku nasiqtam suq runa kach'akachishqa, nishpaqa. ³³ Chaymi niykillapa, chay yanapawaq runa, Dyusmanda mana shamushpaqach'i, mana nima milagruta atinandachu rurayta, nishpa.

³⁴ Chayshina niptingam, chay kamachikuq runakunaqa nirqanllapa:

—¿Ima qam ucha likidu nasiqchu noqaykunata munangi yach'achiwayta? nishpa.

Chayshina nishpam, chay runataqa sinaguga wasimanda qatirqanllapa.

Wakin runakunaqam sarkushina

³⁵ Jisusmi yach'arqan chay runata sinaguga wasimanda qatishqanllapata. Chaymi chay runata tingushpaqa, kayshina tapurqan:

—¿Qamqachu Dyuspa Churimbi kriyingi? nishpa.

³⁶ Chaymi payqa nirqan:

—Taytitu, ¿pimir payqa? Mayá niwayri, paypi kriyinaypaq, nishpa.

³⁷ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Rikawashqam kangi. Noqam kani. Kayqar parlachiykayki, nishpa.

³⁸ Chaymi chay runaqa nirqan:

—Arí, Taytitu. Qambim kriyini, nishpa.

Chayshina nishpaqam, Jisuspa ñawpambi qonqorikurqan. ³⁹ Chaymandaqam Jisusqa nirqan:

—Noqaqam kay mundumanqa shamushqa kani, Dyuspaq mana intyindiqa yach'achinaypaq, paypaq allita yach'ananllapa. Piru chay yach'aq tukuqkunata jusgashpam, rini akraq chay yach'aqkunamanda, sarkukunashina kashpa, mana nimatapis intyindinambaq, nishpa.

⁴⁰ Wakin farisiyukunaqam chaypi karqan. Chaymi chayshina Jisus niptin uyashpaqa, kayshina tapurqanllapa:

—¿Qamchu niwangillapa: “Sarkukunashinam kangillapa”, nishpa? Manam sarkukunashinachu kanillapaqa, nishpa.

⁴¹ Chaymi Jisusqa chay farisiyukunata nirqan:

—Yuyaynikipi sarkukunashina kashpaqach'i, mana yaqqa uchayuqchu kangimanllapa. Piru qamkuna kikikim ningillapa: “Allitam Dyuspaq

yach'anillapa", nishpa. Chaymi mas uchayuqna kangillapa.

10

Jisusmi suq kumparasyunda rurarqan wisha kurralnimbi kaqwan

¹ 'Alliptam niykillapa, suq runa wishakunapa kurralninman chay pungunda mana yaykushpa, ashwan sawanda yaykuqqam suq ladrun ichu suq saltiyadur. ² Piru kurralpa pungunda yaykuqqam wishakunapa michidurnin. ³ Chaymi kurralpa pungunda kwidaqqa kich'an, chay michidur yaykunambaq. Yaykuptinqam, chay wishangunaqa michidurnimba busninda riqsin. Kanan paypismi wishangunata riqsishpa, kadunuta shutimbi qayashpa, surqon. ⁴ Chaymandaqam chay wishangunapa ñawpanda rin. Wishangunapismi chay michidurnimba busninda riqsishpa, ikinda rinllapa. ⁵ Piru mana michidurnin kaqtaqam mana siginllapachu. Ashwanmi busninda mana riqsishpachu, manchashpa mitikanllapa.

⁶ Jisus chay kumparasyunda ruraptinqam, chay isrraylinukunaqa mana intyindirqanllapachu: imam munan niyta, nishpa.

Jisusmi allin michidurshina

⁷ Jisusmi paykunata nirirqan:

—Alliptam niykillapa, noqaqam wishakunapa yaykunan pungushina kani. ⁸ Piru yumbay chay puntata shamuy pandachikuq yach'achikuqqam ladrunshina, saltiyadurshina kashqallapa. Chaymi wishayshina kaqkunaqa paykunataqa

mana kasurqanchu. ⁹ Noqam syilupa yaykuna pungunshina kani. Chaymi mayqan noqapi yuyakuqqa washadu kashpa, syiluman rin yaykuq. Payqam suq wisha qewata tariqshina rin kaq.

¹⁰ 'Suq ladrungam shamun suwakuq, wanchikuq, chingachikuq. Piru noqaqam shamushqa kani, runakunata, warmikunata tukuy tyimpu ancha shumaqta kawsachinaypaq, tukuy bidambi ancha kushikunanllapa.

¹¹ Noqaqam ancha allin michidurshina kani. Chaymi rini wañuq, runakunata, warmikunata washanaypaq. Chaqa paykunaqam wishaykuna.

¹² Piru paguta ch'askiq michikuqqam mana lijitimu dwiñuchu. Chaymi chay atun kita animal lubu shamuqta rikashpaqa, wishakunata dijashpa, das mitikan. Chaymi chay lubuqa wishakunata rishpa piskaq mikunambaqqa, waqta kayta shikwan. ¹³ Chaqa chay michikuq pagu ch'askiqqam paguraykulla wishakunataqa michin. Chaymi mitikan, mana nimatapis llakishpachu, ¿chay wishakunachu chingan ichu mana? nishpa.

¹⁴⁻¹⁵ 'Piru noqaqam ancha allin michidurshina kani. Taytay noqata riqsiwashqanshinam noqapis paytaqa riqsini. Chayshinallam runakunata, warmikunata ancha allita riqsini, wishaykuna kaptin. Achka runa, warmipismi noqata riqsiwan. Chaymi rini wañuq, paykunata washanaypaq. ¹⁶ Kanan suq nasyungunapipismi wambraykuna kan. Paykunapismi rinllapa kasuwaq. Chaymi paykunatapis rini apamuq,

yumbay wishaykuna suq trupa tandadulla kananllapa, noqalla michidurnin kanaypaq.

¹⁷ 'Wishaykunapaqmi rini wañuq. Chaymi Taytayqa ancha kuyawan. Kanan wañushpaqam, mushuqmanda rini kawsamuq. ¹⁸ Piru manam pipis amalasqa rinchu wanchiwaq. Ashwan noqa kikiy munashpam, rini dijakaq wanchiwananllapa. Chaqa dirichuyuqmi kani wañushpa, kawsamunaypaq. Taytanchiq Dyusqam kach'amuwashqa, chayshina ruranaypaq.

¹⁹ Chayshina Jisus niptinmi, wakin isrraylinukunaqa paykunapura suq layata, suq layata rimarqanllapa. ²⁰ Chaymi paykunamanda achka runakuna Jisuspaqqa nirqanllapa:

—Payqam luku. Uku shunqombim dyablupa ispiritun. Chayri ama uyayllapachu paytaqa, nishpa.

²¹ Piru wakinnataqmi nirqanllapa:

—Kay runapa shunqombi dyablupa ispiritun kaptinqach'i, kay ancha shumaqkunataqa mana rimanmanchu. Kanan chay dyabluqam sarkukunata mana atinmanchu chapachiyta, nishpa.

Achka isrraylinukunam Jisusta kuntrarqanllapa

²² Jirusalin llaqtapim unay tyimpukunapi Dyuspa adurana wasinda allichashqallapa karqan. Chaymandaqam Tayta Dyustana intrigashqallapa karqan. Chaymi watan watan, chayta yuyashpa, chiri tyimpupi suq fyistata ruraraqanllapa. ²³ Dyuspa adurana wasinmi achka kurridurniyuq karqan. Suq kurridurninmi

Salumun kurridur shutiq. Chay fyistapi Jisukristu chay Salumun kurridurpi puriykaptinmi, ²⁴ wakin isrraylinukuna paypa rridurnimbi shayashpa, kayshina tapurqanllapa:

—¿Ima tyimpukamanmi mana ringichu niwaqllapa: “Dyus Akrashqan Washadurmi kani” ichu mana, nishpaqa? Chayri Dyuspa chay Akrashqan Washadur kashpaqa, klaruta niwayllapa, nishpa.

²⁵ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Nishushqallapanam kani. Piru manam munangillapachu kriyipaytaqa. Noqaqam Taytay niwashqanda rurani. Chayta rikashpam, atingillapa yach'ayta: Jisusmi Dyusmanda shamushqa, nishpa. ²⁶ Piru qamkunaqam mana wishaykunachu kangillapa. Chaymi noqataqa mana kriyiwangillapachu. ²⁷ Piru wishaykunaqam busniyta riqsishpa, sigiwanllapa. Noqapismi chay wishaykunataqa riqsini. ²⁸ Chaymi noqaqa paykunata kawsachini, suq bidapi tukuy tyimpu kawsashpa, ama nunka chinganallapa. Chayshina paykunata washaptiyqam, mana pipis noqataqa rinchu qoch'iwaq. ²⁹ Chaqa Taytayqam yumbaymanda mas pudirniyuq. Paymi wishaykunataqa qowashqa. Chaymi mana pipis atinchu qoch'iya chay wishaykunataqa Taytappa makinmandaqa. ³⁰ Noqaqam Taytaywanqa suqlla kanillapa, nishpa.

³¹ Chayshina nishqambaqmi, chay isrraylinukunaqa rumikunata piskarqanllapa, Jisusta sitashpa, wanchinambaqllapa. ³² Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Taytay yanapawaptinmi, qamkunapa ñawpaykipi ancha achka runata, warmita yanapashqa kani. ¿Mayqan chay yanapashqaypaqmi ringillapa wanchiwaqqa? nishpa.

³³ Chaymi chay isrraylinukunaqa Jisusta nirqanllapa:

—Manam rinillapachu wanchishuq chay allikunata rurashqaykiraykuqa. Ashwanmi rinillapa wanchishuqqa Taytanchiq Dyusta burlashqaykirayku. Chaqa qamqam suq runalla kashpa, “Dyusmi kani” ningi, nishpa.

³⁴⁻³⁵ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Tayta Dyus kikinmi Santu Librumbi payta uyaqkunata nirqan: “Dyuskunam kangillapa”, nishpa, ¿manachu?* Chaymi chayshina Dyuspa Santu Librun nishqandaqa mana atingillapachu ñigayta. ³⁶ Kanan Tayta Dyusmi noqata akrawashpa, kay munduman kach'amuwashqa.

Chaymi nini: “Dyuspa Churinmi kani”, nishpa. Chayshina niptiyqa, ¿imaraykutaq niwangillapa: “Dyustam burlaykangi”, nishpaqa?

³⁷ Taytay munashqanda mana ruraptiyqa, ama kriywayllapachu. ³⁸ Piru noqaqam pay munashqanda rurani. Chayri mana nimata noqata kriywashpapis, chay milagrukunata rurashqayrayku kriywayllapa: Dyusmi Jisuswan; Jisuspismi paywan, nishpa.

³⁹ Chayshina Jisus niptinmi, mushuqmanda munarqanllapa prisushpa apayta. Piru manam atirqanllapachu piskaytaqa.

* **10:34-35** Salmo 82.6

⁴⁰ Chaymandaqam Jisusqa kutirqanna rriyu Jurdamba chay suq chimbanman. Chayman ch'ayashpaqam, chaypina kidarqan. Chay lugarqam karqan chay Jwan shutichikushqan lugar.

⁴¹ Kanan achka runakuna, warmikuna payman rishpam, kayshina nirqanllapa:

—Allibraçq chay Jwan Shutichikuqqa mana nima milagruta rurarqanchu. Piru kay runapaq tukuy ima nishqanqam allip kashqa, nishpa.

⁴² Chaymi chay lugarpıqa achka runakuna, warmikuna Jisuspi kriyirqanllapa.

11

Suq runa Lasarum wañurqan

¹ Suq runa Lasaru shutiqmi ancha qeshyaq karqan. Paymi panin Maryawan, panin Martawan Bitanilla (Bitaniya) kasiriyupi tiyarqan. ² Chay Lasarupa panin Maryam Jisuspa ch'akingunata mishki mutkinawan pasashqa karqan. Chaymandaqam aqchanwan chakichishqa karqan. ³ Chay warmikunam suq kach'akuta kach'arqanllapa, Jisusta kayshina ninambaq:

—Taytitu, kuyashqayki Lasarum qeshyaq, nishpa.

⁴ Chaymi chayshina niptinllapaqa, Jisusqa nirqan:

—Chay nanaywanqam mana rinchu wañuq tukuy tyimpupaqqa. Ashwanmi chay nanayqa piskashqa, yumbay runa, warmi yach'anambaq: Jisuspa Taytanmi ancha pudirniyuq. Churin Jisuspismi ancha pudirniyuq, nishpa.

⁵ Kanan Jisusqam ancha kuyarqan Martata, masan Maryata, turin Lasarutapis. ⁶ Piru chayshina kuyashpa, yach'ashpa: Lasarum ancha qeshyaq, nishpapismi, Jisusqa mana daschu rirqan paymanqa. Ashwanmi kidarqan ishkay diya masta chay kaykashqan lugarpilla. ⁷ Chaymandaqam noqaykuna yach'akuqninda niwarqanllapa:

—Akullapa kutiriq prubinsya Judiyaman, nishpa.

⁸ Chaymi noqaykunaqa Jisusta nirqayllapa:

—Yach'achikuq Taytitu, amar rishunllapachu. Chaqa chayraqmi waq prubinsya Judiyamandaqa shamushqallapa kanchiq. Manchu waqpiga chay isrraylinu masinchiqkunaqa munashqallapa sitashushpa wanchishuyta. ¿Chaychu munangi waqman kutiriyta? nishpa.

⁹ Chaymi Jisusqa niwarqanllapa:

—Punchawqam dusi urasniyuq, achikpi imatapis rurananchiqqa, ¿manachu? Chaymi punchawpi purishpaqa, mana rinchiqchu trumpisaq. Chaqa achikyaptinmi, atinchiq rikakuyta. ¹⁰ Piru tutayaqpi puriqqam trumpisan, bidambi mana micha kashqanrayku.

¹¹ Chaymandaqam Jisusqa niwarqanllapa:

—Kuyashqanchiq Lasaruqam puñuykanna. Piru noqam rini rikch'achiq, nishpa.

¹² Chaymi Jisustaqa nirqayllapa:

—Taytitu, chayshina puñushpaqam, pay kikinlla atinqa kach'akayta, nishpa.

¹³ Piru Jisusqam chayshinaqa nirqan, Lasaru wañushqana kaptin. Piru noqaykunaqam yuyarqayllapa: Payqam puñuypaq rimaykan,

nishpa. ¹⁴ Chaymi Jisusqa ancha klaruta niwarqanllapa:

—Lasaruqam wañushqana. ¹⁵ Piru ancham kushikuni waqpi mana kashqayrayku. Chaqa kananqam qamkunaqa mastana noqapi ringillapa yuyakuq. Mayá, akullapana rikaq, nishpa.

¹⁶ Chayshina Jisus niptinmi, Tumas “Millisu” shutiq, yach'akuq masingunata niwarqanllapa:

—Aku noqanchiqkunapis, Jisuspa pullan wanchiwananchiqllapa, nishpa.

Jisukristullam atin kawsachiwayninchiqta

¹⁷ Jisus Lasaruman rishpaqam, ch'usku diya pambakashqambina ch'ayarqan. ¹⁸ Kanan chay Lasarupa kasiriyun Bitanillaqam (Bitaniyaqam) Jirusalimba ladumbi ishkey kilumitrus y midyupi kidan. ¹⁹ Chaymanmi achka isrraylinukuna rishqallapa karqan, Martata, Maryata kunswilaq turin Lasaru wañuqpaq. ²⁰ Chaymandaqam Marta yach'ashpa: Jisus shamuykan, nishpaqa, wasinmada lluqshishpa, rirqan tinguq. Piru Maryaqam wasimbilla kidarqan. ²¹ Chaymi Marta Jisusta tingushpaqa, nirqan:

—Taytitu, kaypi kaptikiqach'i, turisituy Lasaruqa mana wañunandachu. ²² Piru noqaqam yach'ani: Tayta Dyusqam tukuy ima mañashqaykita rin qoshuq, nishpa.

²³ Chayshina niptinqam, Jisusqa nirqan:

—Turiki Lasaruqam rin kawsamuq, nishpa.

²⁴ Chaymi Martaqa nirqan:

—Arí, chaytaqam yach'ani: Wañuqkuna chay ultimu diyapi kawsamuptinmi, turisituyqa rin kawsamuq, nishpa.

²⁵ Chaymi Jisusqa Martataqa kayshina nirqan:

—Noqam wañuqkunataqa kawsachimuni, tukuy tyimpu kawsanambaq. Chaymi noqapi kriyishpa wañuqtinga, rini kawsachimuq. ²⁶ Kanan noqapi allipta kriyishpa kawsaqqam manana tukuy tyimpupaqchu rin wañuq. ¿Kriyingichu kay nishushqaytaqa? nishpa.

²⁷ Chaymi Martaqa nirqan:

—Arí, Taytitu, noqam kriyini: Qami Dyuspa Churin, Dyus Akrashqan Washadurqa kangi, nishpa. Chaqa unay tyimpupim Dyusqa qambaq nirqan: “Churiymi rin shamuq kay munduman”, nishpa.

Jisusmi pantyumbi Lasarupaq waqarqan

²⁸ Chayshina nishpaqam, Martaqa rirqan masan Maryata apamuq. Chaymi uyaraplla (uyaralla) nirqan:

—Siñurninchiq Jisusmi nin: Akush, nishpa.

²⁹ Chaymi Maryaqa das atarishpa, utqaymaya Jisusman rirqan. ³⁰ Jisusqam chay Bitanilla (Bitaniya) yaykunapilla kidashqa karqan. Chay lugarpim Martaqa payta tingushqa karqan. ³¹ Chaymi chay kunswilaq isrraylinukunaqa Maryata das lluqshiqta rikashpaqa, yuyarqanllapa: Turin Lasaru pambakashqanmanmi rin waqaq, nishpa.

Chaymi ikinllapata rirqanllapa kunswilaq.

³² Piru Maryaqam Jisus kaykashqanman ch'ayashpa, paypa ñawpambi qonqorikushpa, nirqan:

—Taytitu, kaypi kaptikiqach'i, turiy Lasaruqa mana wañunandachu, nishpa.

³³ Chaymi Jisus, rikashpa Maryata yumbay chay isrraylinu waqaykaqkunataqa, ancha llakishpa, malaganayarqan. ³⁴ Chaymi kayshina tapurqan:

—¿Maypitaq Lasarutaqa pambashqallapa kangi? nishpa.

Chayshina tapuptinqam, paykunaqa nirqan:

—Taytitu, aku rikaq, nishpa.

³⁵ Jisusqam waqarqan. ³⁶ Chayshina waqapt-inmi, chay isrraylinukunaqa parlarqanllapa:

—Rikay, Jisusqam Lasarutaqa ancha kuyashqa, nishpa.

³⁷ Piru wakinqam nirqanllapa:

—Kay runaqam chay sarku runakunata atishqa chapachiyta. ¿Ima manachu atishqa Lasarutapis kach'akachiyta, ama wañunambaqqa? nishpa.

Jisusmi Lasaruta kawsachirqan

³⁸ Jisusmi suq kutinda ancha llakirishpa, qemikarqan chay pambakashqan mach'ayshina sipulturaman. Yaykunandam suq atun rumiwan kirpashqallapa karqan. ³⁹ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Chay rumita ashuchiyllapa, nishpa.

Chaymi chay almapa panin Martaqa kayshina nirqan:

—Taytitu, millanaypaqnach'i ash'naykan. Chaqa kanan diyawanqam ch'usku diyana wañushqanqa, nishpa.

⁴⁰ Piru Jisusqam Martataqa nirqan:

—Manchu nishurqay, “Kriyishpaqam ringi yach'aq: Dyusmi ancha pudirniyuq”, nishpa.

⁴¹ Chaymi chaypi kaqkunaqa chay atun rumitaqa ashuchirqan. Chaymandaqam Jisusqa syiluman chapakushpa, nirqan:

—Taytitu, kay mañashushqayta uyawashpam ringi ruraq. Chaymi pagikuyki. ⁴² Noqaqam yach'ani: Qamqam yumbay mañashushqayta rurangi, nishpa. Piru kayshinaqam pagikuyki, kay uyawaqkuna yach'ananllapa: Tayta Dyusmi Jisusta kach'amushqa, nishpa.

⁴³ Chayta nishpaqam, ancha jwirtita alma Lasaruta kayshina qayarqan:

—¡Lasaru, chay ukumanda lluqshimuy! nishpa.

⁴⁴ Chaymi chay alma Lasaruqa tukuy kwirpun wangushqa trapuwan, qaqlan suq tukawan tukukushqa chay sipulturamanda lluqshimurqan. Chaymandaqam Jisusqa nirqan:

—Chay wangushqanda paskayllapa purinambaq, nishpa.

*Parlarqanllapa Jisusta wanchinanllapa
(Mt 26.1-5; Mk 14.1-2; Lk 22.1-2)*

⁴⁵ Jisukristu Lasaruta chayshina kawsachimuptinmi, chay isrraylinukuna Maryapa ikinda shamuqkunamanda achka chay milagruta rikashpa, Jisuspina kriyirqanllapa.

⁴⁶ Piru wakingunaqam rishpa, farisiyu duktrinayuqkunata manyaqlla parlachirqan:

—Kay milagrutam Jisusqa rurashqa, nishpa.

⁴⁷ Chaymi chay kamachikuq isrraylinu kurakuna chay farisiyukunawan, chay Mas

Kamachikuq Juyiskunawan tandanakushpa, kayshina parlarqanllapa:

—Mayá, ¿imatam atinchiqllapa rurayta? Chaqa chay runaqam ancha achka milagrukunata rurraykan. ⁴⁸ Dijaptinchiqllapa chayshina ruranambaq, yumbay llaqta masinchiq isrraylinukuna paypi kriyishpaqam, manana rinllapachu kasuq rrumanukunataqa. Chaymi ancha achka rrumanukuna kay nasyunninchiqman shamushpa, noqanchiq isrraylinukunata wanchiwaqninchiq, Dyuspa kay santu adurana wasinda limpu rinllapa chingachiq, nishpa.

⁴⁹ Chay watam chay isrraylinu kurakunamanda suqnin mas kamachikuq kura karqan. Payqam Kayfas shutirqan. Chaymi chay Kayfasqa chay farisiyukunata, chay suq kamachikuqkunata nirqan:

—Qamkunaqam mana nimatapis yach'angillapachu. ⁵⁰ Chaqa noqanchiqpaqqam mas alli suq runalla wañunambaq, yumbayninchiqta washawananchiq, ama nasyunninchiq chinganambaq. ¿Chaytaqachu mana intyindingillapa? nishpa.

⁵¹ Piru chay Kayfas chayshina rimashpaqam, mana kikin yuyaynindallachu rimaykarqanqa. Ashwanmi chay watapi mas kamachikuq kura kashpa, Dyus munashqanda rimaykarqanqa. Chaymi nirqan: “Jisukristum rin wañuq nasyunninchiqpi tiyaqkunata washawananchiq”, nishpa. ⁵² Piru manam chay Isrrayil nasyunda washanambaqlachu wañurqanqa. Ashwanmi wañurqanqa, yumbay nasyunmanda Dyuspa wambrangunata tandanambaq, suq ayllulla

kananchiqllapa. ⁵³ Chay diyamandapacham chay isrraylinu awturidarkunaqa kunanakurqan, Jisusta wanchinambaqllapa.

⁵⁴ Chaymi Jisusqa chay ch'iqniq awturidarkunapa ñawpambiqqa manana puriqchu. Ashwanmi chay prubinsya Judiyamandaqa rirqanna Ifrayin shutiq llaqtamanna. Waq Ifrayinqam suq chuncha lugarpa ladumbi kidan. Waqpim noqaykuna yach'akuqningunawan kidarqan.

⁵⁵ Chaypi kaykaptiyllapam, ch'ayamuykarqanna isrraylinukunapa Paskwa fyistan. Chaymi achka runakuna, warmikuna tukuy ladumanda rirqanllapa Jirusalin llaqtaman. Waqpi mayllakunan kustumbringunata ruraraqanllapa, amana uchayuq kashpa, Dyusta adurananllapa. ⁵⁶ Waq Jirusalimbiqam chay isrraylinukunaqa Jisusta maskashpa, puriykarqanllapa. Chaymi Dyuspa adurana wasimbi kashpaqa, suqnin suqnin tapunakurqan:

—¿Imatam yuyangillapa? ¿Shamunqachuraq fyis-taman Jisusqa, ichuraq mana? nishpa.

⁵⁷ Chay kamachikuq isrraylinu kurakuna, chay farisiyukunawanqam yumbay llaqta masin isrraylinukunata kamachirqanllapa, maypipis Jisusta rikashpa, abisananllapa, chay uras rinanllapa prisuq.

12

*Suq warmim mishki mutkinawan Jisuspa
ch'akingunata pasarqan
(Mt 26.6-13; Mk 14.3-9)*

¹ Sayis diyas Paskwa fyista faltaptinraqmi, Jisusqa shamurqan chay Bitanilla (Bitaniya) llaqtaman. Chaypim tiyarqan chay kawsachishqan Lasaru. ² Chaypim Jisuspaq mikunata rurarqanllapa. Kanan Lasaruqam Jisuswan mesapi kaqkunawan tiyaykarqanllapa. Panin Martaqam sirbiyarqan. ³ Chayshina sirbiykaptinmi, Maryaqa shamurqan ancha ch'aniyuq mishki mutkinata midyu litrutach'i apamushpa. Chay mishki mutkinaraqam nardu puru plantamanda karqan. Chaywanmi Maryaqa Jisuspa ch'akingunata pasarqan. Chaymandaqam aqchangunawan chakichirqan. Kanan chay wasipiqam chay mishki mutkinata ancha mishkita mutkirqayllapa. ⁴ Chaypim karqan Simumba churin Judas Iskaryutipis. Paymi Jisuspa apustulnin kashpapis, Jisusta kuntraqkunaman intrigakunanna karqan. Chay Judasmi nirqan:

⁵ —¿Imaraykutaq chay mishki mutkinata mana randikushqachu kanchiq, chay qellaywan pubrikunata yanapananchiq? Chaqa chayqam ancha ch'aniyuq. 300 dinaryu qellaymi balin, nishpa.

⁶ Piru Judasqam mana alliptaqa pubrikunapiqa yuyarqanchu. Ashwanmi ladrun kashpa, chayshinaqa nirqan. Chaqa paymi ufrindakunataqa tandaq. Paypa makimbim ufrindata tandanan taligaqa karqan. Chaymi payqa ufrindakunamanda qellayta piskaq.

⁷ Chaymi Jisusqa Judasta nirqan:

—Ama Maryataqa piñachiychu. Payqam chay mishki mutkinata waqaychashqa noqapaq. Kananqam ancha balin allichawanambaq, wañuptiy, pambawananllapa. ⁸ Pubrikunaraqam

qamkunawan tukuy tyimpu rinllapa kaq, paykunata yanapanaykillapa. Piru noqaqam manana tukuy tyimpupaqchu qamkunawanqa rini kaq, nishpa.

Parlarqanllapam Lasaruta wanchinanllapa

⁹ Achka isrraylinukunam yach'arqanllapa: Jisusmi chay Bitanillapi (Bitaniyapi), nishpa. Chaymi paymanna shamurqanllapa, payta chay kawsamuq Lasarutapis rikananllapa. ¹⁰⁻¹¹ Chaymi Lasaruta kawsaqtana rikashpaqa, ancha achka isrraylinukuna Jisuspi kriyishpa, chay kamachikuq isrraylinu kurakunamanda akrakarqanllapa. Chaymi chay kamachikuq kurakunaqa kunanakurqan, Lasarutapis wanchinanllapa.

Jisusmi Jirusalinman yaykurqan
(Mt 21.1-11; Mk 11.1-11; Lk 19.28-40)

¹² Ancha achka isrraylinukunam Jirusalin llaqtaman rirqanllapa chay Paskwa fyistaman. Paykunam yach'arqanllapa: Jisusqash qayandin rin ch'ayamuq kay Jirusalinman, nishpa.

¹³ Chaymi palmirakunapa raprangunata kuchushpa, chaykunata apashpa, rirqanllapa Jisusta tinguq. Chayshina tingushpaqam, ancha jwirtita alabarqanllapa:

—¡Biba Tayta Dyus! ¡Alabashunllapa Dyuspa rrim-plasun shamuqta! ¡Alabashunllapa kay Isrrayilpa gubyirnunchiqta! nishpa.*

¹⁴ Jisusqam suq burrituta apachimushpa, chay burrituta muntakushpa, Jirusalinman

* **12:13** Salmo 118.25-26

ch'ayarqan. Chayshina rurashpam, kumplirqan Dyuspa Santu Librumbi kayshina nishqanda:

¹⁵ Siyun llaqtapi tiyaqkuna, ama manchayllapachu. Kaypim washashuq gubyirnuykiqa suq burrituta muntakushpa, shamuykan, nishpa.*

¹⁶ Piru noqaykuna yach'akuqningunaqam chay tyimpupiqqa manaraq intyindirqayllapachu chay pasashqambaqqa. Piru Jisus kawsamushpa, syiluman riptinraqmi, yuyarqayllapa: Dyuspaq rimaqkunam Santu Librumbi iskibrishqana karqan yumbay chay pasashqambaq, nishpa.

¹⁷ Achka runam Jisusta rikashqallapa karqan, Lasaruta mach'ayshina sipulturamanda qayashpa kawsachimuptin. Chay rikaqkunaqam suqkunata kayshina ancha parlachishqa karqan: —Kaytam Jisusqa rurashqa, nishpa.

¹⁸ Chaymi ancha achka runakuna, warmikuna lluqshirqanllapa tinguq. Chaqa yach'arqanllapanam chay milagruta rurashqambaq. ¹⁹ Chaymi farisiyu duktrinayuqkunaqa suqnin suqnin kayshina parlarqanllapa:

—Qamkuna rikashqaykishinam, kananqa manana nimatapis atinchiqchu rurayta. Chaqa rikay, yumbaymi payta sigishpa, rinllapa, nishpa.

Grisya nasyunmanda kaqkunam Jisusta maskarqanllapa

²⁰ Jirusalin fyistaman riqkunawanmi wakin grisyanukunapis chay fyistaman rishqallapa karqan. ²¹ Chay grisyanukunaqam Filipiman qemikarqanllapa. Chay Filipiqam prubinsya

* **12:15** Zacarias 9.9

Galiliyapa Bitsayda llaqtanmanda karqan. Chay grisyanukunam Filipita rrugashpa, nirqanllapa:

—Taytitu, munanillapam Jisuswan parlayta, nishpa.

²² Chaymi Filipiqa rishpa, chay grisyanukuna nishqambaq Andrista willarqan. Chaymi ishkandin rishpa, Jisusta chaypaq parlachirqanllapa. ²³ Chayshina niptinmi, Jisusqa paykunata nirqan:

—Rinnam ch'ayamuq uras wañunaypaq. Chaymandaqam Taytay Dyusqa ancha rin yanapawaq, yumbay yach'anambaq: Jisukristu Dyusmanda Shamuq Runa kashpam, ancha pudirniyuq, nishpa. ²⁴ Chaqa alliptam niykillapa, noqaqam suq trigushina kani. Chay trigu allpaman mana ishkishpa, mana pambakashpaqam, sapalan trigulla kidan. Piru pambakashpaqam wiñan. Chayshina wiñashpa, yurakushpa, puqoshpaqam, achkayan. ²⁵ Chayshinallam suq runa noqata kuyawananmanda paypa bidanda masta kuyaqqa rin chingaq. Piru mayqan runa noqapi kriyishqanrayku kay mundupi bidanda pyirdiptinmi, paytaqa rini washaq, suq bidapi tukuy tyimpu kawsanambaq. ²⁶ Chayri mayqan kasuwaqqa allita sigiwanqa. Chaqa chay kasuwaqqam chay may kashqaypi pullay rin kaq. Paytaqam Taytay Dyus rin alabaq, allita kasuwashqanrayku, nishpa.

Jisusmi nirqan: “Rinllapam wanchiwaq”

²⁷ (Jisusqam wañunan diya ch'ayamuykaptin, nirqambis:)

—Kananqam ancha llakiwan kani. Piru manam atinichu Taytanchiq Dyusta niyta: “Taytitu washaway, ama ñakashpa wañunaypaq”, nishpaqa. Chaqa chayshina wañunaypaqmi shamushqaqa kani. ²⁸ Ashwanri nishaq: “Taytitu, qam munashqaykita ruray, qamtalla alabashunanllapa”, nishpa.

Chaymi chay uras Tayta Dyus syilumanda qayakushpa, nirqan:

—Munashqayta ruraykani alabawananllapa. Mastapis rini ruraq, masta alabawananllapa, nishpa.

²⁹ Chaypi kaqkunaqam chay qayakuta uyashpaqa, nirqanllapa:

—Syilupim lanyakuykan, nishpa.

Wakinnataqmi nirqanllapa:

—Dyuspa suq anjilninmi Jisusta parlachishqa, nishpa.

³⁰ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Chay qayakuqam mana noqapaqllachu. Ashwanmi uyashqallapaqa kanchiq, qamkuna yach'anayki: Tayta Dyusmi Jisusta parlachiykan, nishpa. ³¹ Ch'ayamushqanam diya, Tayta Dyus paypi mana kriyiqkunata uchangunarayku kastiganambaq. Kananqam Dyusqa chay dyablutaqa binsishpa, rin qatiq, amana kay mundupi kamachikunambaq. ³² Noqata kay allpamanda alsawaptinllapaqam, yumbay runakunata rini kumbidaq, noqapi yuyakunanllapa.

³³ Chaykunata nishpaqam, Jisukristuqa paykunata kayshina intyindichirqan: Suq kruspim rinllapa alsawaq, nishpa. ³⁴ Chayshina niptinqam, chay runakunaqa Jisusta nirqanllapa:

—Dyuspa Santu Librumbim niwanchiqllapa: “Dyus Akrashqan Washadurqash tukuy tyimpu rin kawsaq”, nishpa. Chayshina Santu Libru niptinqa, ¿imaraykutaq qamqa niwangillapa: “Dyusmanda Shamuq Runatam rinllapa wanchiq”, nishpaqa? ¿Pitaq chay shamuq runaqa? nishpa.

³⁵ Chaymi Jisusqa paykunata nirqan:

—Noqa Dyuspa michanqam suq tyimpupaqlana pullaykillapaqa rini kaq. Chayri achikchashuptiy, allita rurashpa kawsayllapa, ama tutayaqpishina purinaykillapa. Chaqa tutayaqpishina puriqqam mana yach'anchu: Maytam riykani, nishpaqa. ³⁶ Chayri noqa pullaykillaparaq kaptiy, noqapi yuyakuyllapa, qamkunapis michapishina kawsanaykillapa, nishpa.

Jisusqam chayshina nishpaqa, suq ladumanna rirqan, amana chay runakunawan kanambaq.

Achka isrraylinukunaqam Jisuspiqa mana kriyirqanllapachu

³⁷ Chaqa paykunapa ñawpambi achka milagrukunata ruraptimbismi, mana munarqanllapachu paypiqa yuyakuyta. ³⁸ Chayshina mana kriyiptinllapaqam, kumplirqanna Dyuspaq chay rimaq Isaiyas Jisuspaq kayshina iskibrishqan: Taytitu, qambaq yach'achikuptiyimi, mana pipis kriyiwashqachu. Manam ni pipis

intyindishqachu: Qam ancha pudirniyuq kangi, nishpaqa.*

³⁹ Chaymi chay isrraylinukunaqa mana atirqanllapachu Jisuspi yuyakuytaqa. Chaqa Isayiyasqam chay mana munaq kriyiqkunapaq kayshinapis iskibrishqa karqan:

⁴⁰ Dyusqam paykunataqa qonqachishqa, angu shunqoyuq kanambaqllapa. Chaymi ima milagruta rikashpapis, noqapiqa mana yuyakunllapachu, paykunata washanaypaq, nishpaqa.*

⁴¹ Chaqa Dyuspa chay rimaq Isayiyasmi Jisusta ancha kamachikuqta, llipyaykaqta rikashqa karqan. Chaymi chayshina paypaq iskibrishqa karqan.

⁴² Achka isrraylinukuna mana kriyiptimbismi, wakin isrraylinukuna awturidarnindin Jisuspi kriyirqanllapa. Piru mancharqanllapam: Chay farisiyukunach'i sinaguga wasimanda qatiwashunllapa, nishpa. Chaymi mana rimarqanllapachu: "Jisuspim kriyini", nishpaqa.

⁴³ Chaqa mastam munarqanllapa, runakuna paykunata alabanambaq maski Dyusmanda.

Jisus nishqanda mana kasuqkunaqam kasti-gadu rinllapa kaq

⁴⁴ Jisusmi jwirtita rimashpa, nirqan:

—Noqapi kriyiqqam mana noqapillachu kriyikanqa. Ashwanmi Taytay Dyuspipis kriyikanqa. Chaqa paymi kach'amuwashqa.

⁴⁵ Chaymi mayqan noqata rikawaqqa chay kach'amuwaqtapis rikaykan. ⁴⁶ Chaqa

* **12:38** Isaías 53.1 * **12:40** Isaías 6.10

noqaqam kay mundupaqqa achikchakuq michanshina kani. Chaymi kay mundumanqa shamushqa kani, noqapi yuyakuqkuna tutayaqpishina ama chinganambaq. ⁴⁷ Piru nishqayta mana kasuwaqtaqam noqaqa mana sintinsyanichu, kastigadu kanambaqqa. Chaqa manam shamushqachu kani, kay mundupi tiyaqkunata kastiganayqa. Ashwanmi shamushqaga kani, paykunata washanaypaq. ⁴⁸ Piru chay jwisyu diya ch'ayamuptinmi, nishqayta yach'ashpa mana kasuqtaqa Taytay Dyus rin kastigaq, chay nishqayta mana kasuwashqanrayku. ⁴⁹ Chaqa noqaqam mana yuyashqaytachu yach'achikuniqa. Ashwanmi Tayta Dyus kach'amuwashqa, pay nishqandalla yach'achikunayqa. ⁵⁰ Allitam kayshina yach'ani: Taytay Dyus kamachikushqanda kasuqkunam suq bidapi tukuy tyimpu rinllapa kawsaq, nishpa. Chaymi Taytay Dyus niwashqandalla yach'achikuniqa.

13

Jisusmi yach'akuqningunapa ch'akingunata mayllarqan

¹ Paskwa fyista ch'ayamuykaptinnam, Jisusqa yach'arqan: Ch'ayamunnam wañunay diya, kay mundumanda Tayta Dyusman kutirinaypaq, nishpa. Kay mundupi Jisuspi kriyiqkunataqam payqa tukuy tyimpu ancha kuyarqan.

² Piru dyabluqam Simumba churin Judas Iskaryutita yuyachishqa karqan, Jisusta intrigakunambaq kuntraqkunaman. ³ Jisusqam

yach'arqan: Taytay Dyusmi noqata ancha pudirniyuqta rurawashqa. Paymanda shamushpam, paymanna rini kutiriq, nishpa.

⁴ Chaymi noqaykunawan mikuykashpa, mesapi tiyaykashqanmanda atarishpa, kapanda llushtikushpa, suq chakichikuq traputa sinturakurqan.

⁵ Chaymandaqam suq taksha pilankuman yakuta basyashpa, ch'akiyllapata mayllarqan. Mayllashpaqam, chay sinturakushqan trapuwan ch'akiyllapata chakichirqan.

⁶ Chaymandaqam Simun Pidrupa ch'akindana rirqan mayllaq. Chaymi Simun Pidruqa nirqan:

—Taytitu, ¿qamchu ch'akiykunata ringi mayllaq? nishpa.

⁷ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqa rurashqaytaqam manaraq atingichu intyindiya. Chaymandaraqmi ringi intyindiqa, nishpa.

⁸ Chaymi Pidruqa Jisusta nirqan:

—Taytitu, maychikapismi mana nunka balinmanchu, qam ch'akiykunata mayllanaykiqa, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqa mana ch'akikita mayllaptiyqam, mana yach'akuqniychu ringi kaq, nishpa.

⁹ Chayshina niptinraqmi, Simun Pidruqa nirqan:

—Taytitu, amar ch'akiyallachu mayllayqa. Ashwanri makiykunata, umaytapis mayllayqa, nishpa.

¹⁰ Chaymi Jisusqa kayshina nirqan:

—Chayraq mayllakuqmi mana nisitanchu, tukuy kwirpunda mayllananqa. Chaqa tukuy kwirpunmi limpyu. Ch'akingunatallam balin mayllanambaqqa. Qamkunaqam yaqqa yumbayniki limpyu kangillapa; piru manam yumbaynikichu, nishpa.

¹¹ Chayshinaqam Jisusqa nirqan, yach'ashpa: Pim rin intrigakuwaq kuntrawaqkunaman, nishpa. Chaymi nirqan “Manam yumbaynikichu limpyuqa kangillapa”, nishpa.

¹² Chayshina ch'akiyllapata mayllashpaqam, chay kapanda rurakurishpa, tiyarishpa mesaman, kayshina tapuwarqanllapa:

—¿Intyindingillapachu: Imapaqram Jisukristu ch'akiyllapata mayllashqa, nishpaqa? ¹³ Qamkunaqam niwangillapa: “Yach'achikuqniy” ichu “Kamachikuqniy”, nishpa. Chaytaqam allipta niwangillapa. Chaqa allibmi qamkunapa yach'achikuqniki, kamachikuqniki kani. ¹⁴ Piru chayshina kashpapismi, ch'akikillapata mayllashqa kani. Chayshinar qamkunapis suqniki suqniki ch'akikillapata mayllachinakuy. ¹⁵ Chaqa noqaqam allita rurashpa, kawsashqa kani. Chayri chay kawsashqayshina, qamkunapis shumaqta kawsayllapa. ¹⁶ Alliptam niykillapa, suq kriyaduqam mana atinchu kayta mas kamachikuq patrunninmandaqa. Suq kach'adupismi mana mas kamachikuqchu patrunninmandaqa. ¹⁷ Kay nishushqayllapata intyindiwashpa, chayshina rurashpaqam, kushikushpa ringillapa kawsaq.

18 'Chaytaqam mana yumbaynikipaqchu niykillapaqa. Chaqa qamkunata akrashushpaqam, allita riqsiykillapa. Piru rinmi kumpli q Dyuspa Santu Librumbi kayshina nishqan: “Noqawan pulla mikuqmi kuntraypaq tikrakashqa”, nishpa.* 19 Chay nishushqayllapaqam manaraq kashqachu. Piru noqa kikiymi chaykunapaq niykillapa, chay nishushqayta rikashpa, kriyinaykillapa: Jisusmi Dyus Akrashqan Washadur, nishpa. 20 Alliptam niykillapa, kach'ashqayta mayqan ch'ayachiqqam noqatashina ch'ayachiykan. Noqata ch'ayachiwaqqam kach'amuwaqtapis ch'ayachiykan, nishpa.

Jisusmi nirqan: “Judasmi rin intrigakuwaq”, nishpa

(Mt 26.20-25; Mk 14.17-21; Lk 22.21-23)

21 Chayshina nishpaqam Jisusqa ancha llakishpa, kayshina niwarqanllapa:

—Alliptam niykillapa, qamkunamanda suqnikim ringi intrigakuwaq kuntrawaqkunaman, nishpa.

22 Chaymi noqaykuna yach'akuqningunaqa chapanakurqayllapa. Chaqa manam yach'arqayllapachu: ¿Mayqanniypaqmi chayshinaqa niykan? nishpaqa. 23 Kanan Jisusqam noqata ancha kuyawarqan. Chaymi ladi tumbi isqandashpa, mikuykarqay. 24 Chaypi kaykaptiyimi, Simun Pidruqa siñiyawarqan, Jisusta tapunaypaq: ¿Pish chay intrigakuqqa?

* 13:18 Salmo 41.9

nishpa. ²⁵ Chaymi noqaqa Jisusman isqandashpa, uyaritaplla tapurqay:

—Taytitu, ¿pitaq chay intrigakushuqqa? nishpa.

²⁶ Chaymi Jisusqa niwarqan:

—Noqam suq pidasu kachangata nuyuchishpa, chay intrigakuwaqtaqa rini qoq, nishpa.

Chayshina niwashpaqam, suq pidasu kachangata mikunapi nuyuchishpa, Simumba churin Judas Iskaryutita qorqan. ²⁷ Chay pidasu kachangata Jisus qoptinqam, Judasqa ch'askirqan. Piru chay urasmi dyabluqa Judaspa shunqonman yaykurqan. Chaymi Jisusqa paytaqa kayshina nirqan:

—Chay ruranayki kaqtaqar utqana ruray, nishpa.

²⁸ Piru mesapi kaqkunaqam mana ni mayqanniypis intyindirqayllapachu: ¿Imapaqraq kayshinaqa nin? nishpaqa. ²⁹ Wakinniyqam yuyarqayllapa: Judaspa makimbim chay taliga qellayqa. Chaych'i Jisusqa kach'aykan, kay fyistapaq imata randinambaq, ichuraq pubrikunata imata qonambaq, nishpa. ³⁰ Chaymandaqam chay Judasqa chay pidasu kachangata mikushpaqa, chay kaykashqanmanda atarishpa, lluqshirqanna sawaman. Chay urasqam tutana karqan.

Jisusmi kay mushuq liyta kamachikurqan

³¹ Chayshina Judas sawaman lluqshiptinqam, Jisusqa nirqan:

—Kay diyakunam Tayta Dyus noqapaq yumbayta rin yach'achiq: Noqamanda Shamuq Runam ancha allin, ancha pudirniyuq, nishpa.

³² Chaqa noqa ancha allita rurashqayraykum, Taytay Dyusqa ancha alabadu rin kaq. Kanan Dyus kikinmi das yumbayta rin intyindichiq: Noqamanda Shamuq Runam ancha allin, ancha pudirniyuq, nishpa. ³³ Kuyashqay wambraykuna, mananam qamkunawanqa unaytachu rini kaq. Chayraykum ringillapa maskawaq. Piru isrraylinukunata nishqayshinam, qamkunatapis niykillapa, may rishqaymanqam mana atingillapachu riyta, nishpa. ³⁴ Chaymi kay mushuq kamachikushqayta niykillapa: Noqaqam ancha kuyaykillapa. Chayshinallar qamkunapis suqniki suqnikiwan kuyanakuyllapa, nishpa. ³⁵ Chayshina qamkuna shumaqta kuyanakuptiqam, chay rikashuqkunaqa rinllapa yach'aq: Alliptam paykunaqa Jisuspa yach'akuqninguna, nishpa.

*Jisusmi Pidruta nirqan: “Ringim ñigawaq”
(Mt 26.31-35; Mk 14.27-31; Lk 22.31-34)*

³⁶ Simun Pidrum Jisusta tapurqan:

—Taytitu, ¿maymanmi ringi riq? nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—May rishqaymanqam mana ringichu atiq ikiyta riytaqa. Chaymandaraqmi ringi sigiwaqqa, nishpa.

³⁷ Chayshina Jisus niptinqam, Pidruqa nirqan:

—Taytitu, ¿imaraykutaq kananqa mana atinichu sigishuytaqa? Chaqa listum kani, qambi kriyishqayrayku wañunaypaq, nishpa.

³⁸ Chaymi Jisusqa nirqan:

—¿Alliptachu qamqa listu kangi noqapi kriyishqaykirayku wañunaykiqa? Piru alliptam niyki,

gallu manaraq kantaptinmi, kimsa kutinda ringi ñigawaq: “Manam riqsinichu Jisustaqa”, nishpa.

14

Jisusmi ñanninchiqshina Tayta Dyusman ch'ayananchiqqa

¹ 'Amar llakiyllapachu ni manchayllapachu. Ashwanri Tayta Dyuspi yuyakushpaqa, noqapipis yuyakuyllapa. ² Taytay tiyashqambiqam kan ancha achka wasikuna. Mana kaptinqach'i, nishunayllapata. Noqam rishpa, mas wasikunata rurashaq qamkunapaq. ³ Chaymandaqam syilupi qamkunapaq chay lugarta allichashpa, rini kutimuq apashunayllapa, chay kashqaypi qamkunapis pullay kanaykillapa. ⁴ Qamkunaqam noqapaq yach'angillapana: Jisukristum waqmanmi rin, nishpa. Chaqa ñandapismi riqsingillapana.

⁵ Chayshina Jisus niptinqam, Tumasqa nirqan: —Taytitu, manam yach'anillapachu: Maymanmi ringi, nishpaqa. Chayshinaqa çimashinataq atinillapa yach'ayta: Mayqan ñandam rishaqllapa chay rishqaykimanqa? nishpa.

⁶ Chaymi Jisusqa kayshina nirqan: —Dyusman riq ñanmi kani. Allip kaqmi kani. Kawsachikuqpiismi noqa kani. Chaqa manam pipis pay kikinllaqa atinchu ch'ayayta Tayta Dyusmanqa. Noqaraykullam atingillapa ch'ayaytaqa. ⁷ Chaymi noqata riqsiwashpaqa, Taytaytapis riqsingillapa. Chaqa noqata rikawashpaqam, alabis paytapis rikaykangillapana, nishpa.

⁸ Chaymi Filipiqa nirqan:

—Taytitu, rikachiwayllapar Taytaykita, payta rikashpa, noqaykuna kushikunaypaq, nishpa.

⁹ Chayshina tapuptinmi, Jisusqa Filipita nirqan:

—¡Filipi, unaynam qamkunawanqa kani! ¿Ima, kanangamanchu manaraq riqsiwashqa kangi? Noqata rikawaqqam Taytaytapis rikashqana. Chayshinaqa ¿imaraykutaq niwangi: “Rikachiwayri Taytaykita”, nishpaqa? ¹⁰ ¿Ima, manachu kriyingi: Jisusmi Taytanwan suqlla; Tayta Dyusmi Jisuswan suqlla, nishpaqa? Chaqa tukuy ima nishushqayqam mana noqapa yuyayniyllachu. Ashwanmi Taytay noqawan kashpa, yumbay chay rurashqaykunata pay kikin rurashqa. ¹¹ Chayri kriywayllapa, Taytaywanmi suqlla kani. Paypismi noqawan suqlla. Piru mana munashpa kriywaytaqa, chay rurashqaykunata rikashpa, kriywayllapa. ¹² Chaqa alliptam niykillapa, noqapi kriyiqkunaqam rurashqay layakunata rinllapa ruraq. Noqa Taytayman riptiyimi, mas ispantaypaq milagrukunata rinllapa ruraq. ¹³ Chaymi shutiypi tukuy ima mañawashqaykita rini ruraq. Chayshina ruraptiyqam, ancha achka runa, warmi Tayta Dyusta rinllapa alabaq. ¹⁴ Mushuqmanda niriycillapa: Noqapa shutiypi tukuy ima mañawashqaykitam rini ruraq, nishpa.

Jisusmi ufrisikurqan Santu Ispiritunda kach'amunambaq

¹⁵ Qamkuna noqata allipta kuyawashpaqar, kamachikushqayta rurayllapa. ¹⁶ Kanan noqagam Taytayta rini mañaq, suq kunswilashuqta kach'amunambaq, qamkunapa pullayki tukuy

tyimpu kanambaq. ¹⁷ Payqam Dyuspa Santu Ispiritun. Payqam allip kaqtalla qamkunata rin yach'achishuq. Piru noqapi mana kriyiqkunaqam paytaqa mana atinllapachu ch'askiyta shunqombiqa. Chaqa paytaqam mana rikanllapachu, ni riqsinllapachu. Piru qamkunaqam Santu Ispiritutaqa riqsingillapa, qamkunawan kashqanrayku. Kanan payqam qamkunapi tukuy tyimpu rin kawsaq. ¹⁸ Manam rinichu dijashuqllapa wakchatashinaqa. Ashwan qamkunamanmi rini kutimuq. ¹⁹ Ashla tyimpumandaqam runakunaqa manana rinllapachu rikawaq. Piru qamkunaqam ringillapa rikariwaq. Chaqa noqa kawsamushqayraykum qamkunapis tukuy tyimpu ringillapa kawsaq. ²⁰ Chay kawsamushqay diyapim qamkunaqa ringillapa yach'aq Taytaywan kashqayta, noqawan kashqaykillapata, noqapa ispirituy qamkunapa shunqoykipi kashqanda. ²¹ Kamachikushqayta kasuqqam allipta kuyawan. Chay kuyawaqtaqam Taytayqa kuyan. Noqapismi paytaqa kuyashpa, payman rini shamuy riqsiwanambaq.

²² Chaymi suq Judas (mana chay Judas Iskaryutichu), nirqan:

—Taytitu, ¿imashinam noqaykunallaqa rinillapa rikashuqqa? ¿Imaraykutaq chay mana kriyiqkunapis mana rinllapachu rikashuqqa? nishpa.

²³ Chayshina tapuptinmi, Jisusqa chay allin Judasta nirqan:

—Qamkuna kuyawashpaqam, nishqayta ringillapa kasuwaq. Kanan Taytayqam qamkunata rin kuyashuq. Chaymi noqaqa

Taytaywan rini shamuy, qamkunawan pulla kawsanaypaq. ²⁴ Kay nishushqayqam mana noqapa yuyayniyllachu. Ashwan chay kach'amuwaq Taytay niwashqandallam noqaga niykillapa. Piru mana kuyawaqqam chay nishqaytaqa mana kasunchu.

²⁵ 'Yumbay kaykunatam pullaykillapa kashparaq, noqa kikiy niykillapa. ²⁶ Piru Taytaymi rinna kach'amuq Santu Ispiritunda noqapa rrimplasuy, qamkunata yanapashushpa kunswilashunan. Chay Santu Ispiritunmi tukuy imata rin yach'achishuqllapa. Tukuy ima nishushqaytapismi rin yuyachishuqllapa.

²⁷ 'Dyuspi mana kriyiqkunaqam mana noqashinaqa atinllapachu yanapashuyta, kushikushpa shumaqta kawsanaykillapa. Piru noqaqam rini yanapashuqllapa, kushikushpa kawsanaykillapa. Chaymi dispidikashpa niykillapa, ama nimata manchayllapachu ni llakiyllapachu. ²⁸ Chaqa uyawashqam kangillapa, kayshina nishushqayta: "Rishpaqam rini kutimuq qamkunaman", nishpa. Noqamandaqam Taytay mas kamachikuqqa. Chaymi qamkuna allipta kuyawashpaqa, Tayta Dyusman riptiyqa, dijuru kushikungimanllapa. ²⁹ Kaykunataqam nishushqallapa kani, manaraq nimapis pasaptin, kay nishushqayta rikashpa, noqapi yuyakunaykillapa.

³⁰ 'Qamkunawanqam manana achkataqa rinichu parlaq. Chaqa kay mundupa kamachikuqnin dyabluqam shamuykanna. Piru payqam mana nima pudirniyuqchu, noqata kamachiwananqa. ³¹ Ashwanmi Tayta Dyusta

kasushpa, noqaqa rini wañuq, yumbay runakuna, warmikuna yach'ananllapa: Jisukristum Tayta Dyusta kuyashpa, kamachishqanda ruran, nishpa.

Chaymandaqam nirqambis:

—Atariyllapa. Akullapana, nishpa.

15

Jisusqam noqanchiqkunawanqa suq yura ubasshina

¹Jisusqam kayshinapis yach'achikurqan:

—Noqaqam suq yura ubasshina kani. Taytayqam chay yura ubasta kwidaqshina.

²Noqapi yuyakuqkunaqam chay yurapa allin rikrangunashina. Piru Taytayqam chay yurapa mana puqoq rikrangunataqa kuchun. Piru chay puqoq rikrangunataqam tirapashpa qoraykanshina. Chaqa paykunapa bidanmanda tukuy ima mana baliqkunata wichukuykan, mas shumaqta payta kasunanllapa. ³Chaymi Dyus nishqanda yach'achishuptiyqa, qamkunaqa qoradushina kangillapa. ⁴Noqaqam qamkunata tukuy imapi rini yanapashuq. Chayri noqapi tukuy shunqo yuyakushpa, kawsayllapa. Chaqa suq yura ubaspa rikran pitikashpaqam, manana atinchu puqoyta. Chayshinallam qamkunapis noqapi mana yuyakushpaqa, mana atingillapachu Dyus munashqanda rurashpa kawsaytaqa.

⁵'Noqaqam chay yurashina kani. Qamkunaqam chay yurapa rikrangunashina kangillapa. Chaymi noqapi yuyakuptikiqa, rini yanapashuq, allita rurashpa kawsanaykillapa, ancha puqoq

yurashina kanaykillapa. Piru noqapi mana yuyakushpaqam, mana atingillapachu shumaqta kawsaytaqa. ⁶ Chaqa noqapi mana yuyakuqqam wichukushqa rin kaq. Tukuy jwirsandam limpu rin pyirdiq, suq yurapa rikran pitikashpa chakiqshina. Chay rikrandaqam ninapi rupachinllapa.

⁷ 'Piru qamkuna noqapi yuyakushpa, nishushqayta kasuwaptikiqam, tukuy ima mañashqaykita Taytayqa rin qoshuqllapa. ⁸ Kanan qamkuna allita rurashpa kawsaptikiqam, chay rikashuqkunaga Dyusta rinllapa alabaq. Chaqa chayshina kawsashpa, ancha puqoq yurashina kashpaqam, allip yach'akuqniykuna ringillapa kaq. ⁹ Taytaymi noqata ancha kuyawan. Chayshinallam noqapis qamkunataqa ancha kuyayki. Chayshina kuyashuptiyqar, noqamandaqa ama akrakayllapachu. ¹⁰ Chaqa noqagam Taytay Dyus niwashqanda kasuni. Chaymi paymandaqa mana akrakanichu. Chayshinallam qamkunapis kasuwashpaqa, mana nunka noqamandaqa ringillapachu akrakaq.

¹¹ 'Chaykunataqam niykillapa, noqawan tukuy shunqo kushikunaykillapa. ¹² Chaymi kayshina kamachiykillapa: Noqa kuyashushqayshinar, suqniki suqnikiwan kuyanakuyllapa. ¹³ Suq runa yanasungunata (yanasangunata) ancha kuyashpaqam, wañunman washanambaq. Chay laya wañuqmi yumbay runamanda mas kuyakuqqa. ¹⁴ Nishushqayta kasushpaqam, yanasuykuna (yanasaykuna) kangillapa.

15 Mananam kriyadushinachu kangillapa. Chaqa suq kriyaduqam mana yach'anchu: Patrinniymi kay imata rin ruraq, nishpaqa. Piru noqagam Taytay tukuy ima niwashqanda qamkunata nishushqa kani. Chaymi yanasuykunana (yanasaykunana) kangillapa.

16 Piru manam qamkunachu noqataqa akrawashqa kangi. Ashwanmi noqa qamkunata akrashushpa, numbrashushqa kani, rinaykillapa noqapa shumaq nutisyayta yach'achikuq, achka runa, warmi tukuy tyimpu noqapi yuyakunanllapa. Chayshina ancha puqoq yurashina kaptikillapaqam, noqapa shutiypi tukuy ima mañakushqaykita Tayta Dyusqa rin qoshuqllapa. 17 Chaymi niriykillapa, suqwan suqwan kuyanakunayki.

Jisusta ch'iqniqkunam noqanchiqtapis rinllapa ch'iqniwaqninchiq

18 'Noqapi mana kriyiqkunam ancha ch'iqniwanllapa. Chaymi qamkunatapis ch'iqnishungillapa. 19 Chaqa unaynam noqapi mana kriyiqkunamanda akrashushqallapa kani. Chaymi paykunashina manana ruraptikillapaqa, ch'iqnishungillapa. Piru qamkuna mana allita ruraptikiqach'i, paykunaqa kuyashungimanllapa uchayuq masingunatahina. 20-21 Chaqa qamkunata nishushqayshinam: "Suq kriyadutaqa mana rrispitanllapachu maski patrinninmandaqa." Chayshinallam qamkunatapis mana rinllapachu rrispitashuq maski noqamandaqa. Chaymi chay mana kriyiqkunaqa noqata qesachawashpa,

qamkunatapis rinllapa qesachashuq. Chaqa noqapi mana kriyiqkunaqam kach'amuwaq Dyustapis mana riqsinllapachu yuyaynimbiqa. Chaymi qamkuna noqapi yuyakuptikiqa, qamkunatapis rinllapa qesachashuq. Piru kasuwaqkunaqam qamkunatapis rinllapa kasushuq.

²² 'Noqa mana shamuptiy yach'achikuqqach'i, chay qesachakuqkunaqa mana uchayuqchu kananda. Piru kananqam uchangunapaq yach'achiptiyqa, manana atinllapachu niyta: "Manam yach'arqaychu: Uchayuqmi kani, nishpaqa". ²³ Chaymi noqata ch'iqniwaqkunaqa Taytaytapis ch'iqniykanllapa. ²⁴ Kanan ispantaypaq milagrukunata paykunapa ñawpambi mana ruraptiyqach'i, mana uchayuqchu kanandallapa. Piru paykunaqam chay milagrukunata rikashpapis, noqata, Taytayta ch'iqniwanllapa. ²⁵ Piru chayshinaqam pasashqa, kumplinambaq Dyuspa Santu Librumbi kayshina nishqan: "Mana nima uchayuq kaptiypismi, ch'iqniwarqanllapa", nishpa.*

²⁶ 'Piru noqaqam Tayta Dyusman rishpaqa, rini kach'amuq chay kunswilakuq Santu Ispiritunda. Paymi Dyusmanda shamushpa, allip kaqtalla rimashpa, noqapaq rin yach'achishuqllapa. ²⁷ Qamkunapismi noqapaq ringillapa yach'achikuq. Chaqa qallarishqay diyamandapacham qamkunaqa pullay kashqallapa kangi.

* 15:25 Salmo 35.19; 69.4

16

¹ Jisusqam nirqambis:

—Chaykunataqam nirqaqlapa, qamkuna padisishpapis, ama disanimakanayki. ² Chaqa rinllapam qatishuq sinaguga wasikunamanda. Rinmi ch'ayamuq tyimpu, wanchishuqkuna kayshina yuyanan: Chay mana baliq Jisuspi kriyiqkunata wanchishpaqam, Taytanchiq Dyusta kasuykanchiq, nishpa. ³ Chaqa paykunaqam noqapi Taytaypi mana nunka yuyakushpa, chayshinaqa rinllapa wanchishuq. ⁴ Kayshinaqam niykillapa, chay qesachashunan uras ch'ayamuptin, yuyanaykillapa kay nishushqayta, nishpa.

Dyuspa Santu Ispiritunmi yanapawanchiqlapa

Jisusqam kayshinapis noqaykunataqayach'achiwarqan:

—Qamkunawan kaykashpam, manaraq yumbaytachu nishurqaqlapa. ⁵ Kanan rininam kutiriq Taytay kach'amuwaqman. Piru qamkunaqam mana tapuwangichu: “¿Maymanmi ringi?” nishpaqa. ⁶ Ashwanmi kaykunata nishuptiyllapaqa, ancha llakingillapa. ⁷ Piru ama llakiyllapachu. Allip kaqtam niykillapa. Qamkunapaqgam mas alli, kay mundumanda rinaypaq. Mana riptiyqam, chay kunswilashuq Santu Ispirituqa mana rinchu shamuy qamkunamanqa. Piru noqa rishpam, rini kach'amuq, qamkunaman shamunambaq. ⁸ Chaymi chay Santu Ispiritu shamushpaqa, kay mundupi uchayuqkunata rin yuyachiq: Ay, uchayuqmi kani, ninambaqllapa. Rinmi yuyachiqpis: Dyusmi ancha allin. Paymi rin jusgawaqinchiq,

ninambaqllapa, ⁹ yach'anambaqllapa: Jisuspi mana kriyishqayraykum, uchayuqna kani, nishpa. ¹⁰ Chayshina Taytay kashqanman kutiptiyqam, manana ringillapachu rikawaq. Piru ringillapam yach'aq: Jisukristum ñanninchiqshina, Dyusman rinanchiqllapaqa, nishpa. ¹¹ Ringillapapismi yach'aq: Tayta Dyusmi, ancha allita jusgashpa, kay mundupa kamachikuqnin dyabluta sintinsyashqana, kastigadu kanambaq, nishpa.

¹² Jisusqam kayshinapis nirqan:

—Kanmi masta qamkunata nishunaypaq. Piru kananqam mana ringillapachu atiq intyindiya. ¹³ Piru Dyuspa Santu Ispiritun shamushpam, tukuy ima allip kaqta rin yach'achishuqllapa. Manam rinchu yach'achishuq pay yuyashqandaqa. Ashwanmi yumbay uyashqanda qamkunataqa rin intyindichishuq: Kaykunam rin pasaq, nishpa. ¹⁴ Chay Santu Ispiritum noqataqa rin alabawaq. Kanan noqamanda uyashqandam rin yach'achishuqllapa. ¹⁵ Taytay Dyus tukuy ima yuyashqandam noqapis yach'ani. Chaymi chay yach'ashqayta Santu Ispiritupis rin yach'achishuqllapa, nishpa.

Jisuspa yach'akuqninguna puntata llakishpam, rinllapa kushikuq

¹⁶ Jisusqam kayshinapis nirqan:

—Ashla diyamandaqam manana ringillapachu rikawaq. «Chaqqa Taytaymannam rini kutiriq.» Piru ashla diyamandaqam mushuqmanda ringillapa rikariwaq, nishpa.

17 Chaymi wakin noqaykuna yach'akuqningunaqa suqniy suqniy kayshina parlarqayllapa:

—¿Imapaqmi kay layataqa niwanchiq? ¿Imam munan niyta: “Ashla diyamandaqam manana ringillapachu rikawaq. Chaqa Taytaymanmi rini kutiriq. Piru ashla diyamandaqam mushuq-manda ringillapa rikariwaq”, nishpa? 18 ¿Imam munan niyta, “Ashla diyamanda”, nishpaqa? Manam intyindinichu chay nishqandaqa, nishpa.

19 Piru Jisusqam yach'arqanna noqaykuna parlashqaypaq. Chaymi niwarqanllapa:

—Noqam nishushqallapa kani: “Ashla diyamandaqam manana ringillapachu rikawaq. Piru ashla diyamandaqam mushuq-manda ringillapa rikariwaq” nishpa. ¿Ima, kaypaqchu qamkunaqa tapunakuykangi? 20 Alliptam niykil-lapa, qamkunaqa ancha llakishpa, ringillapa waqaq. Piru noqata kuntrawaqkunaqam rinllapa kushikuq. Piru chayshina qamkuna ancha llakishpapismi, ringillapa kushikuq. 21 Suq warmi qeshyanan uras ch'ayamuptinqam, nanaywan ancha padisin. Piru wawitanda qeshyashpaqam, qonqanna nanashqandaqa. Chaqa kay mundupi wawitan nasiptinqam, anchana kushikun. 22 Chayshinam qamkunapis kananqa ancha llakingillapa. Piru kutimushpam, rini watukushuqllapa. Chay diyapiqam tukuy shunqo ancha ringillapa kushikuq. Mananam ni pipis atinqachu llakichishuytaqa.

23 'Kanan chay diyapiqam manana nimatapis ringillapachu tapuwaq. Ashwanmi allipta niykillapa, shutiywan Taytay Dyusman ringillapa

mañakuq. Chaymi payqa rin qoshuqllapa.
²⁴ Kanangamanmi mana nimatapis shutiywanqa
 Taytaymanqa mañakushqallapachu kangi.
 Paymanri mañakuyllapa, ch'askishpa, ancha
 kushikunaykillapa.

*Jisusmi kay mundupi yumbay kuntraqkunata
 rin binsiq*

²⁵ 'Kanangamanmi achka kumparasyunwan
 qamkunata yach'achishushqa kani. Piru
 suq tyimpupiqam manana chay kumpara-
 syungunawanqa rinichu yach'achishuqllapa.
 Ashwanmi ancha klaruta rini yach'achishuqllapa
 Taytappaqqa. ²⁶ Chay tyimpupiqam Taytaymanqa
 ringillapa mañakuq noqapa shutiypi. Mananam
 nisisaryuchu rin kaq, noqalla qamkunapaq
 mañakunaypaqqa. ²⁷ Chaqa qamkunaqam noqata
 kuyawashpa, yuyakungillapa: Jisukristum
 Tayta Dyusmanda shamushqa, nishpa. Chaymi
 Taytay Dyus ancha kuyashungillapa. ²⁸ Tayta
 Dyusmandam kay munduman shamurqay. Piru
 kananqam kay munduta dijashpa, paymanna rini
 kutiriq, nishpa.

²⁹ Chaymi noqaykuna yach'akuqningunaqa
 nirqayllapa:

—Kananqam manana kumparasyunwanchu
 noqaykunataqa yach'achiwaykangi. Ashwanmi
 ancha klarutana niwaykangillapa. ³⁰ Kananqam
 noqaykunaqa intyindinina: Qami tukuy
 imata yach'angi, nishpa. (Chaqa manaraq
 tapushuptiyllapam, qamqa yach'angina:
 Kayshinam rinllapa tapuwaq, nishpa.) Chaymi
 mana ni nisisaryuchu noqaykuna tapushunayqa.

Chayraykum yach'anillapa: Dyusmi qamtaqa kach'amushushqa, nishpa.

³¹ Chaymi Jisusqa kayshina niwarqanllapa:

—¿Kananqachu allipta noqapi yuyakungillapa?

³² Kanalitanmi chay urasqa rinna ch'ayamuq. Chay uraspillam qamkunaqa waqta kayta ringillapa shikwakaq. Noqataqam sapalitayta ringillapa dijawaq. Piru manam sapalitayllachu rini kaq. Chaqa Taytaymi noqapa pullay.

³³ Chaymi kaykunata nishushqallapa kani, noqapi allita yuyakushpa, ama nimata manchanaykillapa. Kay mundupi ringillapa padisiq. Piru noqapi yuyakushpa, animakayllapa. Chaqa noqaqam kay mundupi yumbay kuntrawaqkunata binsishqa kani.

17

Jisusmi paypi yumbay kriyiqkunapaq Dyusman mañakurqan

¹ Chaykunata nishpaqam, Jisusqa syiluman chapakushpa, kayshina mañakurqan:

—Taytitu, chay wañunay urasqam ch'ayamuykanna. Chayri runakunata noqa Churikipaq intyindichiy: Jisukristum ancha allin ancha kamachikuq, nishpa. Chayshina willaptikiqam, noqapis paykunata atishaq yach'achiyta: Tayta Dyusmi ancha allin kamachikuq, nishpa. ² Qami numbrawashqa kang, yumbayta kamachinaypaq, noqapi yumbay yuyakuqkunata tukuy tyimpupaq kawsachinaypaq. Chaqa paykunatam animachishqa kang, noqapi yuyakunanllapa.

³ Kanan qamllam allip Dyusqa kangi. Qam kikikim kach'amuwashqa kangı kay munduman. Chaymi qambi, noqapi yuyakuqkunaqa suq bidapi tukuy tyimpupaq rinllapa kawsaq.

⁴ 'Yumbay niwashqaykitam rurashqana kani, kay mundupi yumbay tiyaqkuna yach'ananllapa: Tayta Dyusmi ancha allin kamachikuq, nishpa.

⁵ Taytitu, unayqam manaraq kay mundu kaptin, ancha baliq llipyaq kamachikuq kashpa, qamwan kawsarqay. Kanambisri ruray, chay unayshina karinaypaq.

⁶ 'Kay mundupi kawsaqkunamandam qam wakingunata akrashqa kangı, yach'akuqniykuna kanambaq. Chaymi paykunata qambaq yach'achishqa kani. Kanan paykunaqam qam nishqaykita kasushqallapa. ⁷ Chaymi kananqa paykunaqa yach'anllapa: Jisukristum tukuy imata ruran, yach'achikun, Tayta Dyus yanapaptin, nishpa. ⁸ Chaqa qam niwashqaykitallam paykunataqa yach'achishqa kani. Chaymi noqapi allita yuyakushpa, kananqa yach'anllapana: Allibmi Tayta Dyus Churin Jisukristuta kach'amushqa, nishpa.

⁹ 'Chaymi qamba kaqkunapaq ancha rrugayki. Chaqa paykunataqam noqata qowashqa kangı. Piru chay kuntrashuqkunapaqqam mana rrugaykichu. ¹⁰ Chaqa noqapa yumbay yach'akuqniykunaqam qambapis. Chayshinallam qamanda yumbay yach'akuqkunapis noqapa. Chayshina noqapa kashpam, paykunapis suqkunata intyindichinllapa: Jisukristum ancha allin kamachikuq, nishpa.

11 'Noqaqam kay mundumandaqa qamanna rini shamuq. Piru yumbay yach'akuqniyqam kay mundupilla rinllapa kidaq. Chaymi ancha allin Taytitu, qamta rrugayki noqapi yuyakuqkunata allita kwidanayki, suq ayllushina kuyanakushpa kawsananllapa, qam noqawan kawsashqanchiqshina. 12 Chaqa kay mundupi paykunapa pullanllapa kashpaqam, noqaqa chay qowashqayki yach'akuqniykunata kwidashqa kani, qam yanapawaptiki. Chaymi yumbay paykunamanda chay chinganambaq kaqla rin chingaq, dyabluta kasushqanrayku. Chayshina chingapinmi, qamba Santu Libruyki nishqanqa rin kumpli.

13 'Kananqam qam kashqaykimanna rini kutimuq. Piru kay mundupiraq kashpaqam, kay yach'akuqniykunata yach'achini, noqa kushikushqayshina, paykunapis ancha kushikunambaq. 14 Chaymi noqaqa yach'achiwashqaykita paykunataqa yach'achishqana kani. Chayraykum chay mana munaq kriyiqkunaqa paykunataqa ancha ch'iqninllapa. Chaqa noqapi kriyiqkunapismi noqashinana yuyanllapa. Mananam yuyanllapachu chay mana kriyiqkunashinaqa. 15 Piru manam rrugaykichu, paykunata kay mundumanda surqonaykipaqa. Ashwanmi rrugaykiqa dyablumanda washanaykipaq. 16 Noqaqam mana kay mundumanda kaqkunashinachu yuyani. Chayshinallam noqapi kriyiqkunapis manana kay mundumanda kaqkunashinachu rinllapa yuya. 17 Yush'ayku paykunata akrashpa yach'achiy, qamtalla kasushunanllapa. Chaqa

chay yach'achikushqaykiqam mana llullachu. Ashwanmi allip kaqlla. ¹⁸ Taytitu, qamqam kay munduman kach'amuwashqa kangi. Chayshinallam noqapis kay yach'akuqniykunata kay mundupi tiyaqkunaman kach'ashqa kani, noqapaq yach'achikunanllapa. ¹⁹ Chaqa paykunata washanaypaqmi noqa kikiy intrigakani wañunaypaq, paykunapis allip kaqpi kriyishpa, tukuy shunqo qaman intrigakananllapa.

²⁰ 'Paykuna noqapaq yach'achikuptinmi, suqkunapis noqapi rinllapa yuyakuq. Chaymi mana kay kriyiqkunapaqlachu rruqaykiqa. Ashwanmi rruqaykiqa noqapi manaraq kriyiqkunapaqpis, ²¹ yumbaynin qambi, noqapi kriyishpa, suq ayllushina kanambaqllapa, qam noqawan suq ayllushina kashqanchiqshina. Chayshina kuyanakushpa kawsaptinllapam, suqkuna paykunata rikashpa, rinllapa kriyiq: Taytanchiq Dyusmi Jisusta kach'amushqa, nishpa. ²² Chaqa qam numbrawashqa kangi, ancha yach'ayniyuq kamachikuq kanaypaq. Chayshinallam noqapis kay yach'akuqniykunata numbrashqa kani, ancha yach'ayniyuq kamachikuqkuna kashpa, kuyanakushpa, suq kwirpushinalla kananllapa, qam noqawan kashqanchiqshina. ²³ Kanan qamqam noqawan kashpa, ancha yanapawangi. Chayshinallam noqapis paykunawan kashpa, ancha yanapani, suqwan suqwan kuyanakushpa kawsananllapa. Chayshina shumaqta kawsaptinllapam, chay mana kriyiqkunapis yach'anqallapa: Alliptam Tayta Dyusqa Jisusta kay munduman

kach'amushqa, nishpa. Yach'anqallapapismi: Tayta Dyusmi paypi kriyiqkunata ancha kuyan, Churin Jisusta kuyashqanshina, nishpa.

²⁴ 'Taytitu, ancham rruqaykipis, kay qowashqayki yach'akuqniykuna may kashqaypi, pullay kanambaqllapa. Rrugaykipismi yach'anambaqllapa: Tayta Dyusmi Churin Jisusta ancha kuyashpa, ancha alaban, nishpa. Chaqa kay munduta manaraq rurashpam, noqata ancha kuyawashqa kangi. ²⁵ Ancha allin Taytitu, qamta kuntrashuqkunaqam mana riqsishungichu. Piru noqaqam riqsiyki. Kanan yumbay kay yach'akuqniypismi yach'an: Taytanchiq Dyusmi Churin Jisusta kay munduman kach'amushqa, nishpa. ²⁶ Taytitu, noqam paykunataqa yanapashqa kani, qamta riqsishunambaq shunqonllapapi. Chayshinallam paykunata masta rini intyindichiq, suqkunata kuyanambaqllapa, noqata kuyawashqaykishina. Chaqa chayta paykuna intyindiptinqam, noqapa ispirituyqa paykunapa shunqombi rin kaq, nishpa.

18

Jisusta prisurqanllapa

(Mt 26.47-56; Mk 14.43-50; Lk 22.47-53)

¹ Chayshina Tayta Dyusman mañakushpaqam, Jisusqa noqaykuna yach'akuqningunawan rirqayllapa chay kibrada Sidrumba chimba ladunman. Chaypim karqan suq wirta. Chay wirtamanmi yaykurqayllapa. ² Chay Judas Jisusta intrigakuqpismi riqsirqan chay wirtataqa. Chaqa Jisusqam achka bwiltasta

noqaykunawan chaypiqa tandakashqa karqan. ³Chaypi kaykaptiyllapam, kamachikuq isrraylinu kurakuna, farisiyukunapis Dyuspa adurana was-inmanda suldadukunata kach'amurqan. Achka rrumanu suldadukunapismi paykunawanqa shamurqan. Yumbaymi shamurqanllapa lamparakunawan michakunawan, qerukunata, atun kuchillukunata piskakushpa. Chay runakunapa ñawpandaqam Judas Iskaryuti shamurqan. ⁴Piru Jisusqam yach'arqanna: Kayshinam rin pasawaq, nishpa. Chaymi das ñawpaman rishpa, yumbayta tapurqan:

—¿Pitam maskaykangillapa? nishpa.

⁵Paykunaqam nirqan:

—Jisus Nasaritmanda kaqtam maskaykanillapa, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqam kani Jisus Nasaritmanda kaqqa, nishpa.

Kanan chay suldadukunapa pullanmi chay intrigakuq Judasqa karqan. ⁶Chay uras Jisus “Noqam kani” niptinmi, chay runakunaqa ikip ikip rishpa, pachaman waqtakarqanllapa.

⁷Chaymandaqam Jisusqa tapurirqan:

—¿Pitam maskaykangillapa? nishpa.

Chaymi paykunaqa nirirqanllapa:

—Jisus Nasaritmanda kaqtam maskaykanillapa, nishpa.

⁸Chaymi Jisusqa paykunata nirirqan:

—Nishushqallapanam kani: “Noqam kani”, nishpa. Noqata maskawashpaqa, kay suq runakunataqa dijayllapa rinambaq, nishpa.

⁹ Chayshina niptinmi, kumplirqan pay kikin kayshina nishqan: “Taytitu, chay qowashqayki sigiwaqkunamandaqam mana ni suqta dijashqachu kani chinganambaq”, nishpa.

¹⁰ Simun Pidruqam atun kuchilluyuc karqan. Chaymi payqa chay sinturakushqan kuchillunda baynanmanda surqoshpa, chay mas kamachikuq isrraylinu kurapa kriyadun Malku shutiqta machitiyashpa, allin ladu rinrinda pitirqan.

¹¹ Chayta rikashpaqam, Jisusqa Pidruta nirqan:

—Chay atun kuchilluykitaqa chay baynambina waqaychay. Taytaymi niwashqa, ancha ñakanaypaq. Chay ñakaykunaqam noqapaqqa upyanaypaq ancha ayaq yakushina. ¿Akasuchu mana rini ñakaq? nishpa.

Jisustam dimandarqanllapa mas kamachikuq isrraylinu kurakunapi

(Mt 26.57-58; Mk 14.53-54; Lk 22.54)

¹² Chay rrumanu suldadukunam kamachikuqninwan tukuy isrraylinukunapa suldadungunawan Jisusta piskashpa, makingunata ch'aqnarqanllapa. ¹³ Chaymandaqam aparqanllapa Anaspa wasinman. Chaqa Anasqam Kayfaspa swigrun karqan. Kayfasqam chay tyimpupiqam mas kamachikuq isrraylinu kura karqan.

¹⁴ Chay Kayfasmi chay mas kamachikuq isrraylinukunata nishqa karqan: “Noqanchiqkunapaqam mas alli, suq runa wañunambaq, yumbay llaqta masinchiqkuna ama wañunanllapa”, nishpa.*

* **18:14** San Jwan 11.50

*Pidrum Jisusta ñigarqan**(Mt 26.69-70; Mk 14.66-68; Lk 22.55-57)*

¹⁵ Simun Pidrum suq yach'akuq masinwan Jisuspa ikinda rirqanllapa. Chay suq yach'akuqqam chay mas kamachikuq isrraylinu kurapa riqsishqan karqan. Chaymi payqa chay kurapa wasimba patyunman Jisuswan yaykurqan. ¹⁶ Pidruqam sawa pungupilla kidarqan. Chaymi chay suq yach'akuq masinqa punguman shamushpa, purtira chinata rrugashpa, ukukaman Pidrutaqa aparqan. ¹⁷ Chaymi chay purtira chinaqa Pidrutaqa kayshina tapurqan:

—¿Manachu qambis Jisuspa suq yach'akuqnin kangi? nishpa.

Chaymi Pidruqa nirqan:

—Manám, nishpa.

¹⁸ Kanan ancha chiri kaptinmi, chay kamachikuq kurapa kriyadunguna, wakin suldadukunawan shayashpa, ninapi mashakuykarqanllapa. Chaymi Pidrupis paykunapa pullan shayashpa, mashakuykarqan.

*Mas kamachikuq isrraylinu kurakunam Jisusta tapurqanllapa**(Mt 26.59-66; Mk 14.55-64; Lk 22.66-71)*

¹⁹ Chay mas kamachikuq isrraylinu kuraqam Jisusta tapurqan:

—¿Pikunam yach'akuqnikiqa? ¿Imatam yach'achikushqa kangi? ²⁰ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqaqam yumbaypa ñawpambi rimashqa kani. Kutin kutinmi sinaguga wasikunapi,

Dyuspa adurana wasimbipis yach'achikushqa kani. Chaqa yumbay llaqta masinchiq isrraylinukunam chaykunapi tandakanllapa. Manam nimatapis pakakushpaqa, yach'achikushqachu kani. ²¹ Chayshinaqa ¿imaraykutaq tapuwangi noqataqa? Chay uyawaqkunata tapuyqa. Paykunam nishunqallapa chay yach'achikushqaytaqa, nishpa.

²² Chayshina Jisus niptinmi, suq suldadu chaypi kaqqa suq laputa Jisusta qoshpa, tapurqan:

—¿Ima, chayshinachu mas kamachikuq kuranchiqta kuntistangi? nishpa.

²³ Chayshina niptinmi, Jisusqa nirqan:

—Mana allita rimashqa kaptiyqa, niway ima malutam rimashqa kani, nishpa. Piru allip kaqta rimashqa kaptiyqa, ¿imapaqtaq maqawangiqa? nishpa.

²⁴ Chaymandaqam Anasqa Jisusta ch'aqnashqatalla kach'arqan chay mas kamachikuq kura Kayfasman.

Pidrum Jisusta ñigarirqan

(Mt 26.71-75; Mk 14.69-72; Lk 22.58-62)

²⁵ Pidru chaypilla shayashpa mashakuykaptinmi, kayshina tapurqanllapa:

—¿Manachu qamqa chay runapa suq yach'akuqnin kangi? nishpa.

Chaymi Pidruqa nirqan:

—Manam noqaqa yach'akuqninchu kani, nishpa.

26 Chay kamachikuq kurapa suq kriyadunmi, chay kriyadupa rinrinda pitishqamba ayllun karqan. Payqam Pidruta tapurqan:

—¿Akasuchu mana rikashushqa kani chay Jisuswan pulla kaptiki chay wirtapi? nishpa.

27 Piru Pidruqam chayshina tapuptingqa, suq kutinda ñigarirqan. Chay urasllam suq gallu kantarqan.

Jisustam gubyirnu Pilatupi dimandarqanllapa
(Mt 27.1-2, 11-14; Mk 15.1-5; Lk 23.1-5)

28 [Nuta: Chay tyimpukunapim Rruma llaqtamanda kaqkuna achka nasyungunapi, Isrrayilpapis kamachikurqanllapa. Isrrayilpa rrumanu gubyirnunqam Pilatu shutirqan.] Achikyaykaptinnam Kayfaspa wasinmanda Jisusta aparqanllapa rrumanu gubyirnu Pilatupa dispachunman. Piru manam yaykurqanllapachu chay dispachunmanqa. Chaqa kriyirqanllapa: Chay furastiru rrumanukunawan kashpa, mapa shunqoyuq rinchiq kidaq. Chayshina kidashpaqam, manana atinchiqmanchu mikuyta chay Paskwa fyistapi mikunataqa, nishpa. 29 Chaymi chay gubyirnu Pilatuqa dispachunmanda llugshishpa, paykunata tapurqan:

—¿Ima malutam rurashqa kay runaqa, qamkuna payta kuntranaykiqa? nishpa.

30 Chaymi paykunaqa nirqanllapa:

—Kay runa mana maluta rurashqa kaptinqach'i, noqaykunaqa mana apamunaytachu, nishpa.

31 Chaymi Pilatuqa paykunataqa nirqan:

—Qamkuna chay runata apashpa, liyniki nishqanshina justisyata rurayllapa, nishpa.

Chayshina niptinqam, chay isrraylinukunaqa nirqan:

—Qamkuna rrumanukunam mana dijawangillapachu wanchinayllapa, nishpa.

³² Chayshinam kumplirqan Jisus nishqanqa: “Kruspim rini wañuq”, nishpa. (Chaqa rrumanukunallam kruspi klabashpa wanchirqanllapa.) ³³ Chaymi Pilatuqa yaykushpa dispachunman, Jisusta qayashpa, tapurqan:

—¿Qamchu isrraylinukunapa gubyirnuqa kangi? nishpa.

³⁴ Chaymi Jisusqa tapurqan:

—¿Kikin yuyaynikimandachu kayshinaqa tapuwangi, ichu suqkuna parlachishushqa kaptin? nishpa.

³⁵ Chaymi Pilatuqa nirqan:

—Manam noqaqa isrraylinuchu kani, qambaq yach'anaypaqqa. Ashwan llaqta masiki isrraylinukuna, chay kamachikuq kurakunapismi qamtaqa intrigawashqallapa, kayshina tapushunaypaq: ¿Ima malutam rurashqa kangi? nishpa.

³⁶ Chaymi Jisusqa Pilatuta nirqan:

—Suq lugarpim gubyirnuqa kani. Manam kay mundupichu. Kay mundupa gubyirnu kaptiyqach'i, kasuwaqkunaqa pilyanandallapa, ama intrigakuwanan chay llaqta masiy isrraylinukunaman. Lukismi mana kay mundupa kamachikuqninchu kani, nishpa.

³⁷ Chayshina niptinqam, Pilatuqa tapurqan:

—¿Chayshinaqachu gubyirnu kangi qamqa? nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Arí, qam nishqaykishinam gubyirnu kani. Noqaqam kay munduman shamushpa, nasishqa kani, allip kaqta yach'achikunaypaq. Chaymi chay allip kaqta kasuqkunaqa noqa nishqayta kasunllapa, nishpa.

³⁸ Chayshina niptinmi, Pilatuqa tapurqan:

—¿Imam chay allip kaqqa? nishpa.

Pilatum Jisusta sintinsyarqan wanchinambaqlapa

(Mt 27.15-31; Mk 15.6-20; Lk 23.13-25)

Chayshina tapushpaqam, chay Pilatuqa lluqshishpa sawaman, chay isrraylinukunata kayshina nirqan:

—Manam nima dilituta paypiqa tarinichu.

³⁹ Piru qamkunaqam kustumbriyuq kangillapa, Paskwa fyistapi suq prisuta kach'anaypaq. ¿Munangillapachu kay gubyirnuykita kach'anaypaq? nishpa.

⁴⁰ Chayshina niptinqam, yumbay sh'uqyarqanllapa:

—¡Kay runataqa ama kach'aychu! ¡Ashwan Barrabasta kach'ayqa! nishpa.

Chay Barrabasqam suq ladrun saltiyadur karqan.

19

¹ Chaymandaqam chay gubyirnu Pilatuqa kamachikurqan, Jisusta ancha fiyuta asutinanllapa.

² Kanan chay rrumanu suldadukunaqam suq kuruna kasha likiduta rurashpa, Jisusta umachachirqanllapa. Kanan kapachirqanllapam suq granati kapata.

³ Chaymandaqam ñawpanman qemikashpa, yanqa burlashpa, niqllapa:

—¡Biba, isrraylinukunapa gubyirnun! nishpa.

Chayshina nishpaqam, qaqllambi maqaqllapa.

⁴ Chaymandaqam Pilatuqa dispachunmanda llugshirishpa, isrraylinukunata nirqan:

—Rikayllapa, kay sawamanmi apamuni, qamkuna yach'anaykillapa: Gubyirnu Pilatuqam mana nima dilituta tarinchu paypiqa, nishpa.

⁵ Chaymi Jisusqa sawaman llugshirqan, chay kasha likidu kurunayuq, chay granati kapayuqna. Chaymandaqam Pilatuqa paykunata nirqan:

—¡Mayá, kaypinam kay runaqa! nishpa.

⁶ Chaymandaqam chay kamachikuq isrraylinu kurakunaqa Dyuspa adurana wasinda kwidaq suldadukunawan Jisusta rikashpaqa, ancha jwirtita kayshina sh'uqyarqanllapa.

—¡Kruspi klabay, kruspi klabay! nishpa.

Chaymi Pilatuqa nirqan:

—Qamkuna apashpa, kruspi klabayllapa. Piru noqagam paypiqa mana nima dilituta tarinichu, nishpa.

⁷ Chaymi chay kamachikuq isrraylinukunaqa Pilatutaqa nirqanllapa:

—Noqaykunapaqam kan suq liy, Dyustaqa ama burlananchiqllapa. Piru kay runaqam “Dyuspa Churinmi kani”, nishqa. Chayri chay liy nishqan-shina wañunqa, nishpa.

⁸ Chayshina “Dyuspa Churinmi kani”, nishqanda uyashpaqam, Pilatuqa mastana mancharqan. ⁹ Chaymi payqa uku dispachunman Jisusta aparishpa, tapurirqan:

—¿Maymandataq qamqa kangiq? nishpa.

Chayshina tapuptinqam, Jisusqa mana nimatapis nishpachu, uyararqanlla.

¹⁰ Chaymi Pilatuqa tapurqan:

—¿Ima manachu nimatapis niwangi? ¿Manachu yach'angi, noqa Pilatum ancha kamachikuq kashpa, atini kruspi klabashuyta, ichu kach'ashuyta, nishpaqa?

¹¹ Chaymi Jisusqa nirqan:

—Tayta Dyus mana dijashuptinmi, mana nimatapis noqataqa atingimanchu rurawayta. Kaytapis yach'ay: Chay qaman intrigakuwaqmi mas uchayuqqa kidan qamandaqa, nishpa.

¹² Chayshina niptinqam, Pilatuqa ancha mumarqan kach'ayta, librina kanambaq. Piru chay isrraylinukunaqam nirqanllapa:

—¡Kay runata kach'ashpaqam, mana gubyir-nunchiq Sesarpa yanasunchu (yanasanchu) kangi! ¡Chaqa mayqan runa “gubyirnu kani” niqqam chay mas kamachikuq gubyirnu Sesarta kuntraykan! nishpa.

¹³ Chaymi Pilatuqa chay runakuna nishqanda uyashpaqa kamachikurqan, Jisusta sawaman surqonambaq. Chaymandaqam Pilatuqa trunumbi tiyarqan, justisyata ruranambaq. Pilatupa chay trununqam karqan suq pamba Gabata shutiqpi. Chay Gabataqam ibriyu rimaypiqa munan niyta: “Rumikunawan allichadu pamba”, nishpa. ¹⁴ Yaqqana qallariptin chay Paskwa fyista diya, larrdusinach'i karqan. Chay urasmi Pilatuqa chay isrraylinukunata (piñachinambaq) nirqan:

—¡Rikayllapa, kaypim gubyirnuykiqa! nishpa.

¹⁵ Piru paykunaqam ancha jwirtita kayshina sh'uqyarqanllapa:

—¡Wañunqa, wañunqa! ¡Kruspi klabay! nishpa.

Chayshina niptinllapaqam, Pilatuqa yumbayta tapurqan:

—¿Qamkunapa gubyirnuykitachu kruspi klabachishaq? nishpa.

Chaymi chay kamachikuq kurakunaqa nirqanllapa:

—¡Sesarllam gubyirnuyllapaqa! ¡Manam masqa kanchu! nishpa.

¹⁶ Chaymi Pilatuqa paykunatana intrigarqan, kruspi klabananllapa. Chayraykum paykunaqa aparqanllapana Jisustaqa.

Jisustam kruspi klabarqanllapa

(Mt 27.32-44; Mk 15.21-32; Lk 23.26-43)

¹⁷ Jisusqam krusta umbrukushpa, Jirusal-inmanda rirqan Kalabira shuti q lugarman. Chay lugarqam ibriyu rimaypiqa shutirqan Gulguta. ¹⁸ Chay lugarpinam Jisustaqa kruspi klabarqanllapa. Kanan ishkay runakunatapismi pullan klabarqanllapa, suqta ichuq ladumbi, suqta allin ladumbi. ¹⁹ Kanan Pilatuqam suq litriruta rurashpa, kach'arqan kruspa puntambi ruranambaq. Chay litrirupiqam kayshina nirqan: “Jisus Nasaritmanda kaqmi isrraylinukunapa Gubyirnun”, nishpa. ²⁰ Chay Kalabira lugarqam Jirusalin llaqtapa ladumbilla kidan. Chaymi achka isrraylinukuna chay litrirutaqa liyirqanllapa. Chaqa chay litrirutaqam rurashqallapa karqan ibriyu rimaypi, grigu rimaypi, latin rimaypipis. ²¹ Chaypaqmi chay

isrraylinukunapa kamachikuq kurangunaqa Pilatuta nirqanllapa:

—Ama ishibriychu: “Isrraylinukunapa Gubyir-nunmi”, nishpaqa. Ashwan ishibriyqa: “Payqam nirqan: ‘Noqam kani isrraylinukunapa Gubyir-nun’”, nishpa.

²² Chaymi Pilatuqa nirqan:

—Iskibrishqayqam chayshinana kidanqa, nishpa.

²³ Chaymandaqam chay suldadukunaqa Jisuspa trapunda ch'uskundin partinakurqanllapa. Kushmambaqqam suqnin, suqnin kayshina ninakurqan: “Kaytaqam noqa piskani, kaytaqam noqa piskani”, nishpa. Chaqa chayqam mana nima kusturayuchu karqan. Suq awayllam karqan, anaq kunganmanda ura puntangaman.

²⁴ Chaymi chay kushmapaqqqa chay suldadukunaqa kayshinana parlarqanllapa:

—Ama llikishpachu, swirtita rurashun, mayqanninchiqshi apanchiq, nishpa.

Chayshina ruraptinllapaqam, kumplirqanna Dyuspa Santu Librumbi kayshina nishqan: “Paykunapuram mudanaykunata partinakurqanllapa. Kushmaypaqqam swirtiyarqanllapa”, nishpa.*

²⁵ Chay kruspa ladumbim Jisuspa mamitamba karqan. Chay mamitamba masambismi chaypi karqan. Kliyufaspa warmin Maryapis, chay suq Marya Magdalamanda kaqpismi chaypi karqan. ²⁶ Chaymi Jisusqa mamitamba ladumbi

* **19:24** Salmo 22.18

kuyashqan yach'akuqninda rikawashpa, kayshina nirqan:

—Mamita, chay laduykipi shayaykaqmi wawaykiqa kanqa, nishpa.

²⁷ Chaymandaqam noqa yach'akuqnindapis kayshina niwarqan:

—Chay mamaymi mamaykiqa kanqa, nishpa.

Chaymi chay urasmandapacha mamitaypaqna riqsishpa, wasiymanna aparqay.

Jisusmi wañurqan

(Mt 27.45-56; Mk 15.33-41; Lk 23.44-49)

²⁸ Chaymandaqam Jisusqa yach'ashpa: Tukuy imatanam kumpliyanani, nishpaqa, Dyuspa Santu Librumbi nishqanda kumplinambaq kayshina nirqan:

—Yakunanim, nishpa.

²⁹ Chaypim puchqo binu suq puyñu unda karqan chay suldadukuna upyanambaq. Chaymi paykunaqa suq ish'uputa chay puchqo binupi nuyuchishpa, suq barillapa puntambi rurashpa, shiminman qemirqanllapa. ³⁰ Chay puchqo binuta chupashpaqam, Jisusqa nirqan:

—Tukuy imatam kumplishqana kani, nishpa.

Chaymandaqam kumurashpa, ispiritunda Dyusman mingashpa, wañurqanna.

Suq rrumanu suldadum Jisusta kustillambi tukshirqan

³¹ Chay diyaqam karqan allchakananllapa Paskwa fyistapaqna. Chaymi isrraylinukunaqa mana munarqanchu samana diyapi kruskunapi wañushqakuna kidanambaqqa. Chaqa chay Paskwa fyistapi kaq samana diyaqam ancha

santu diya karqan. Chaymi paykunaqa Pilatuta rruqarqanllapa, kamachikunan, chay kruspi kaqkunapa ch'angangunata pakinambaq, mas das wañuptinllapa, ashuchinanllapa.

³² Chaymi chay rrumanu suldadukuna shamushpa, Jisuspa ladumbi chay kruspi kaq runakunapa ch'angangunata pakirqanllapa.

³³ Chaymandaqam Jisuspa kwirpunman rishpa, wañushqatana rikashpa, ch'angandaqa manana pakirqanllapachu.

³⁴ Piru suq suldaduqam suq garruchawanshina Jisusta kustillambi tukshirqan. Chayshina tukshiptinqam, chay kustillanmanda yawar, yaku lluqshirqan.

³⁵⁻³⁷ Chayshinam pasargan, kumplinambaq Dyuspa Santu Librumbi kayshina nishqan: “Paypa tullundaqam mana rinllapachu pakiq”, nishpa.* Chay Santu Librupim suq partipipis nin: “Chay tukshishqandam rinllapa rikaq”, nishpa.* Jisusta chayshina ruraptinllapam, noqa kikiy rikarqay. Chaymi tistigu kashpa, allita yach'ashpa, allip kaqtalla iskibrini, qamkunapis Jisukristupi kriyinaykillapa.

Jisustam pambarqanllapa

(Mt 27.57-61; Mk 15.42-47; Lk 23.50-56)

³⁸ Chaymandaqam suq runa Jusi shutiq rirqan gubyirnu Pilatuman. Chay Jusiqam Arimatiya llaqtamanda karqan. Jisuspa yach'akuqnin karqan. Piru chay kamachikuq isrraylinukunata manchashpam, uyaritaplla Jisuspi kriyishqa karqan. Paymi Jisuspa kwirpunda mañarqan,

* **19:35-37** Éxodo 12.46; Salmo 34.20 * **19:35-37** Zacarías 12.10

apanambaq pambaq. Pilatuqam nirqan: “Mayá, apay”, nishpa. Chaymi chay Jusiqa Jisuspa kwirpundaqa aparqanna pambaq.

³⁹ Nikudimupismi Jusiwan rirqan. Chay Nikudimuqam Jisusman tutap rishqa karqan parlaq. Payqam aparqan 30 kilustach'i mishki mutkina pulbuta mirramanda, aluwismanda kaqta. ⁴⁰ Chayshina Jisuspa kwirpunda apashpaqam, chay mirrawan chay aluwiswan mushuq traputa pasashpa, Jisuspa kwirpunda wangurqanllapa. Chaqa noqaykuna isrraylinukunam wañuqkunataqa chayshina pambanillapa. ⁴¹ Jisusta chay wanchishqan lugarpa ladumbillam suq wirta karqan. Chay wirtapiqam suq mushuq mach'ayshina sipultura karqan. Chaypiqam manaraq pitapis pambashqallapachu karqan. ⁴² Kanan noqaykuna isrraylinukunapa samana diyayllapaqam yaqqana qallariykarqan. Chaymi mana munashpa samana diyapi trabajaytaqa, chay sirkapillana das pambarqanllapa Jisuspa kwirpundaqa.

20

Jisusmi wañushqanmanda kawsamurqan
(Mt 28.1-10; Mk 16.1-8; Lk 24.1-12)

¹ Simanapa qallarinan diya dumingum Marya Magdalamanda kaq ancha madrugadu salqa salqalla rirqan Jisus pambakashqanman. Ch'ayashpaqam, chay mach'ayshina sipultura manana kirpadutachu tarirqan. Ashwanmi tarirqanqa chay rumitaqa isqandaykaqtana.

² Chaymi chayshina chay sipultura kich'aduna kaptinqa, chay Maryaqa kallpamurqan abisawaqllapa. Chaymi ch'ayamushpaqa, Pidruta, noqata niwarqanllapa:

—¡Jisuspa kwirpundaqam chay sipulturamandaqa surqoshqallapana! Manam yach'anillapachu maypinam rurashqallapa, nishpa.

³ Chayshina niwaptinllapaqam, Simun Pidruwan noqa kallpaylla, rirqayllapa chay sipulturaman chapakuq. ⁴ Kallpashpaqam, Pidruta binsishpa, noqa mas puntata ch'ayarqay chay sipulturamanqa. ⁵ Ch'ayashpaqam, noqaqa yaykunanman kumurashpa, ukuman chapakushpa, rikarqay chay trapu Jisuspa kwirpunda liyashqandallana. Piru noqaqam ukumanqa mana yaykurqaychu. ⁶ Chayshina chapaykaptiyqam, Simun Pidruqa ch'ayamurqanna ikiyta. Paymi ukuman das yaykurqan rikaq. Chaymi paypis rikarqan chay trapu Jisuspa kwirpunda liyashqandallana. ⁷ Chaymandaqam rikarqambis Jisuspa umanda wangushqan traputapis, suq ladupina rurashqata. Chaqa mananam pullachu karqan chay trapu kwirpunda liyashqanwanqa. ⁸ Chayshina Pidru yaykuptinqam, noqapis chay sipulturamanqa yaykurqanina. Yaykushpaqam, noqapis chay trapukunata rikarqay, suq ladupi suq ladupina kaqta. Chayta rikashparaqmi, noqaqa kriyirqay. ⁹ Piru noqaykunaqam manaraq intyindirqaychu Dyuspa Santu Librumbi kay nishqandaqa: Dyus Akrashqan Washadurmi wañushqanmanda rin kawsamuq, nishpa.

¹⁰ Chaykunata rikashpaqam, kutirqayllapana pusadayllapaman.

Jisusmi rikakurqan Marya Magdalamanda kaqman

(Mk 16.9-11)

¹¹ Noqaykuna pusadayllapaman kutiptiyllapaqam, Magdalamanda kaq Maryaqa waqashpa, chay mach'ayshina sipulturapa sawa yaykunambi kidarqan. Chaypish kumurashpa, ukuman chapakurqan. ¹² Chayshina chapakushpaqash, rikarqan ishkay ancha yuraq mudanayuq anjilkunata. Suqqash tiyaykarqan Jisuspa uman rurashqan ladupi; suqqash ch'akin kashqan ladupi. ¹³ Chayshi chay anjilkunaqa Maryata tapurqan:

—Warmisita, ¿imapaqmi anchaqa waqaykangi? nishpa.

Chayshi Maryaqa nirqan:

—Siñurniypa kwirpundam apashqallapana. Manam yach'anichu, maypinam rurashqallapa, nishpa.

¹⁴ Chayshina nishpaqash, Maryaqa ikiman chapakushpa, Jisusta rikarqan. Piru manash riqsirqanchu: Paymi Jisukristu, nishpaqa.

¹⁵ Chaymandaqash Jisukristu tapurqan:

—Warmisita, ¿imapaqmi anchaqa waqaykangi? ¿Pitam maskaykangi? nishpa.

Chayshina tapuptinshi, Maryaqa nirqan:

—Taytitu, Kamachikuqniypa kwirpunda qam apashqa kashpaqa, ¿maypitaq rurashqa kangi? Yush'ayku niway, rinaypaq apamuq.

Chaqa Maryaqash yuyarqan: Kay runaqam kay wirtata kwidaq, nishpa.

16 Chayshi Jisusqa nirqan:

—¡Marya! nishpa.

Chayshina shutimbi niptinraqshi, Maryaqa Jisusta riqsishpa, payman tikrakashpa, nirqan:

—¡Rrabuni! nishpa.

Chay palabra “Rrabuniqam” ibriyu rimaypiqa munan niyta: “Yach'achikuq Taytitu”, nishpa.

17 (Chayshina nishpaqash, Maryaqa Jisuspa ñawpambi qonqorikushpa, ch'akingunapi piskakurqan.) Chayshi Jisusqa nirqan:

—Ama piskawaychu. Chaqa manaraqmi Taytay Dyusmanqa rishqachu kani. Ashwan riy yach'akuqniykunata abisaq: “Jisukristum riykan Taytanman. Paypa Taytanqam noqanchiqkunapa Taytanchiqpis. Paypa Dyusningam noqanchiqkunapa Tayta Dyusninchiqpis”, nishpa.

18 Chaymi Marya Magdalamanda kaqqa shamushpa, niwarqanllapa:

—Siñurninchiq Jisustam rikashqa kani. Pay kikinmi niwashqa, shamunaypaq abisashuqllapa, nishpa.

Jisus kawsamushpam, yach'akuqningunaman rikakurqan

(Mt 28.16-20; Mk 16.14-18; Lk 24.36-49)

19 Chay dumingullam noqaykunaqa tutup suq wasipi tandakarqayllapa. Chaymi kamachikuq isrraylinukunata manchashpa, chay wasipa pungunda allı kirpashpa, trankashqallapa karqay. Piru Jisusqam shamushpa, qonqaylla rikakurqan noqaykunapa ch'awpiyllapapi. Chayshina rikakushpaqam, noqaykunata napaykuwarqan:

—Bwinas nuchis. Dyus yanapashunqallapa, nishpa.

²⁰ Chaymandaqam rikachiwarqanllapa makinda, kustillanda chay chuqrishqangunata. Chayshina Jisusta rikashpaqam, ancha kushikurqayllapa. ²¹ Chaymandaqam Jisusqa noqaykunata kayshina niriwarqan:

—Dyus qamkunata yanapashunqa. Chaqa payqam kay pachaman kach'amuwashqanshina, noqapis kach'aykillapa, shumaq nutisyayta qamkunapis yach'achikunayki.

²² Chayshina niwashpallapaqam, Jisusqa yum-bay noqaykunata pukawashpa, niwarqanllapa:

—Dyuspa Santu Ispiritunda ch'askiyllapa.

²³ Chay Santu Ispiritu qamkunata yanapashuptinmi, wakin uchayuqkunata ringillapa niq: “Taytanchiq Dyusmi uchaykikunata pirdunashushqa”, nishpa. Chayshina niptikillapaqam, paykunaqa uchangunamanda pirdunadu rin kaq. Piru suq uchayuqkunata niptikillapa: “Tayta Dyusqam mana pirdunashushqachu”, nishpaqa, mana pirdunaduchu rin kidaq.

Tumasmi Jisusta kawsamushqata rikarqan

²⁴ Jisus noqaykunaman rikakushqan urasqam chay yach'akuq masiyllapa Tumas Millisuqa mana noqaykunawanchu karqan. ²⁵ Chaymi pay ch'ayamuptinqa, nirqayllapa:

—Siñurninchiq Jisustam rikashqallapa kani, nishpa.

Piru Tumasqam niwarqanllapa:

—Manam kriyiykillapachu. Noqaqam makinda klabu ush'kushqanda rikashpa,

diduywan llamkashpa, kustillambi makiywan llamkashparaq, chay niwashqaykitaqa kriyishaq. Manaqa manám, nishpa.

²⁶ Chaymandaqam 8 diyasmada tutapina noqaykuna chay wasipina tandakashqa karirqayllapa. Chay bwiltaqam Tumaspi pullayllapa karqan. Punguta alli kirpashpam, trankashqa karqayllapa. Piru Jisusqam ch'awpiyllapaman yaykushpa, kayshina noqaykunata napaykuriwarqan:

—Bwinas nuchis. Dyus yanapashunqallapa, nishpa.

²⁷ Chaymandaqam Tumasta nirqan:

—Tumas, diduykita kay makiy klabu ush'kushqanman ruray. Kay ush'kushqa kustillaymambis makikita ruray kriyinayki: Alliptam kawsamushqana, nishpa. Ama mana kriyiq runaqa kaychu. Ashwan noqapi allipta kriyiy, nishpa.

²⁸ Chayshina Jisus niptinmi, Tumasqa paytaqa nirqan:

—¡Qamir Kamachikuqniy, Dyusniy kangi! nishpa.

²⁹ Chaymi Jisusqa Tumasta nirqan:

—Qamqam rikawashparaq kriyingi. Piru chay mana rikawashpa kriyiqkunataqam Dyusqa masta rin yanapaq, kushikunanllapa, nishpa.

Kayraykum San Jwan kay librutaqa iskibrirqan

³⁰ Jisusmi noqaykunapa ñawpaypi suq laya ancha achka milagrukunatapis ruraraqan. Piru yumbay chay milagru rurashqambaqqam mana iskibrishqachu kani kay librupiq. ³¹ Piru

wakin milagrukunapaqmi iski bishqa kani, kriyina ykillapa: Jisusqam Dyus Akrashqan Washadurninchiq. Payllam Dyuspa Churimbis, nishpa, chayshina kriyishpa, tukuy tyimpu Dyuswan kawsanaykillapa.

21

Jisusmi rikakurqan syiti yach'akuqningunaman

¹⁻² Chaymandaqam noqaykuna Jisuspa yach'akuqningunaqa tandakarqayllapa chay Tibiryas atun qoch'apa manyambi. [*Nuta: Chay qoch'allam Galiliya qoch'a, Jinisarit qoch'apis shutin.*] Chaypim karqayllapa: Simun; payllam Pidrupis shutiq; Tumas Millisu, Natanayil. Payqam prubinsya Galiliyapa Kaná llaqtanmanda karqan. Noqaykuna Sibidiyupa ishkey churingunapismi chaypi karqayllapa. Ishkey mas apustul masiykunapismi chaypi karqan. Chayshina chay qoch'apa manyambi kaykaptiyllapam, Jisukristu noqaykunaman rikakumurqan.

³ Piru manaraq rikakumuptinmi, Simun Pidruqa niwashqallapa karqan:

—Noqam rishaq piskadukunata piskaq, nishpa.

Chaymi nirqayllapa:

—Noqaykunapisri qamwan akullapa, nishpa.

Chayshina nishpaqam, llusqishishqallapa karqay yakupi puriq suq barkuman. Chayshinam chay tuta rirqayllapa piskaduta piskaq. Piru chay tutaqam yuraqashtin mana ni suq piskaduta piskarqayllapachu. ⁴ Chaymandaqam qayandin achikyaykaptinqa, Jisusta chay qoch'apa

manyambi rikarqayllapa. Piru manam paytaqa riqsirqayllapachu. ⁵ Chaymandaqam Jisusqa kayshina tapuwarqanllapa:

—Ijitukuna, ¿manachu nimata piskashqallapa kangi? nishpa.

Chaymi noqaykunaqa nirqayllapa:

—Manam ni suqsituta piskashqallapachu kani, nishpa.

⁶ Chaymandaqam Jisusqa niwarqanllapa:

—Atarrayaykita barkupa allin ladunman wichukuyllapa, piskadukunata tarinaykillapa, nishpa.

Chay niwashqanshinam rurarqayllapa. Chaymi allipta manana atirqayllapachu atarrayataqa chutayta, ancha achka piskadukuna bulsachakaptin. ⁷ Chaymi noqa Jisuspa ancha kuyashqan yach'akuqningqa Simun Pidruta nirqay:

—¡Waq runaqam Siñurninchiq Jisus! nishpa.

Chayshina niptiyqam, Simun Pidruqa chay uraslla das mudananda rurakurqan. Chaqa payqam piskaduta piskananga trusanwanlla kaykarqan. Chaymandaqam Pidruqa barkumanda brinkashpa yakuman, nadashpa Jisusman rirqan. ⁸ Chaymandaqam noqaykunapis barkupiqa chay qoch'apa manyanman ch'ayarqayllapa, atarrayata rrastrakushpa, unda piskadu kaptin. Chaqa chay barku kashqanmandaqam manyamanqa 100 mitrusch'i karqan. ⁹ Chay barkumanda ishkishpaqam, chay manyapiqa tarirqayllapa puchu ninata. Chay ninapa sawambiqam suq piskadu karqan. Chaypa ladumbiqam

tandapis karqan. ¹⁰ Chaymandaqam Jisusqa niwarqanllapa:

—Chay piskadu piskashqaykita wakinda apamuyllapa, (kangashpa, mikunanchiq) nishpa.

¹¹ Chaymi Jisusta uyashpaqam, Simun Pidruqa barkuman lluqshishpa, chay atarrayata rrastramurqan yakupa manyangaman. Chay atarayapiqam karqan 153 atun piskadukuna. Piru achka piskaduyuq kashpapismi, chay atarrayaqa mana ni llikikarqanchu. ¹² Chaymandaqam Jisusqa qayawarqanllapa:

—Shamuyllapana mikunanchiq, nishpa.

Chayshina niwaptinllapaqam, mana ni mayqanniyllapa tapurqayllapachu: “¿Pim kangi?” nishpaqa. Chaqa riqsirqayllapam: Payqam Siñurninchiq Jisukristu, nishpa. ¹³ Chaymandaqam noqaykunaman qemikashpa, tandata piskashpa, qowarqanllapa. Chayshinam piskadutapis qowarqanllapa mikunayllapa.

¹⁴ Kay bwiltawanqam noqaykunaqa kimsa kutindana Jisutaqa rikashqallapa karqay, chay kawsamushqan diyamanda.

Jisusmi Simun Pidruta kayshina tapurqan

¹⁵ Ushyashpa mikuytaqam, Jisusqa Simun Pidruta kayshina tapurqan:

—Junaspa churin Simun, ¿kay wakinmandaqachu qamqa masta kuyawangi? nishpa.

Chaymi Pidruqa nirqan:

—Taytitu, qam yach'angi kuyashushqayta, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqapi chayraq kriyiqkunatar kwiday, suq michidur uñitangunata allita michiqshina, nishpa.

¹⁶ Jisusqam Pidruta suq kutinda tapurirqan:

—Junaspa churin Simun, ¿alliptachu kuyawangi? nishpa.

Chayshina tapuriptinqam, Pidruqa nirirqan:

—Arí, Taytitu, qam yach'angi kuyashushqaytaqa, nishpa.

Jisusqam nirirqan:

—Noqapi kriyiqkunatar kwiday, suq michidur wishangunata allita michiqshina, nishpa.

¹⁷ Jisusqam suq kutindapis kayshina tapuririrqan:

—Junaspa churin Simun, ¿alliptachu kuyawangi? nishpa.

Chaymi kimsa kutinda chayshinalla tapuriptinqa, Pidruqa malaganayashpa, nirqan:

—Taytitu, qam ancha allita yach'angi noqa kuyashushqaytaqa, nishpa.

Chaymi Jisusqa nirirqan:

—Noqapi kriyiqkunatar kwiday, suq michidur wishangunata ancha allita michiqshina.

¹⁸ Alliptam niyki, chuluraq kashpaqam, qamqa mudakushpa, may munashqaykita riq kangi. Piru byijuyaptikiqam, rikraykikunata chutaptiki, suqna mudachishushpa, rin apashuq mana munashqayki lugarman, nishpa.

¹⁹ Jisusqam chayshinaqa nirqan, yach'anayllapa: Kayshinam Pidruqa rin wañuq. Chayshina Dyusta ancha allita kasushpa wañuptinqam, suqkunapis Dyusta rin alabaq, nishpa. Chaymandaqam Pidrutaqa kayshina nirqan:

—Shamuy, aku noqawan, nishpa.

Jisukristum Jwambaq Pidruta parlachirqan

²⁰ Chayshina Jisus niptinmi, Pidruqa ikiman chapakushpa, noqa Jwanda rikawarqan. Noqam Jisuspa ancha kuyashqan yach'akuqninga karqani. Chaymi Jisus chay Santa Mikunata noqaykunawan mikuptingqa, noqa ladumbi karqay. Chaypi kashpam, kayshina tapurqay: “Taytitu, ¿mayqan yach'akuqnikim rin intrigakushuq kuntrashuqkunamanqa?” nishpa.

²¹ Chaymi Pidru rikawashpaqa, Jisusta noqapaq tapurqan:

—Taytitu, ¿Jwandaqa imataq rin pasaq? nishpa.

²² Chaymi Jisusqa nirqan:

—Noqa munaptiyqach'i Jwan kawsanambaq kutimunay diyakamanqa, ¿ima kwintayuqtaq qamqa kangiman? Qamqa sigiwaylla, nishpa.

²³ Pidruta noqapaq chayshina niptinqam, chay parlataqa kriyiq masinchiqkunaqa das yach'arqan. Lukismi pandashpa yuyarqanllapa: Manash Jwanqa rinchu wañuq, nishpa. Piru Jisusqam mana noqapaqqa nirqanchu: “Manam rinchu wañuq”, nishpaqa. Ashwan payqam nirqanqa: “Kutimunay diyakaman noqa munaptiyqach'i Jwan kawsanambaqqa, ¿ima kwintayuqtaq qamqa kangiman?” nishpa.

²⁴ Chaymi Jisuspa yach'akuqnin kashpa, allip kashqandalla iskiбришqa kani kay librupiqqa.

²⁵ Piru Jisusqam ancha achka layakunatapis rurarqan. Chaymi tukuy chay rurashqangunapaq manyaqlla iskiбриптиyqach'i, tukuy kay

mundupiqa mana aypanmanchu yumbay
librukunaqa.

Chaytallam ishibriykillapa. Chayshina kanqa.

Mushuq Tistamintu
New Testament in Quechua, Cajamarca
(PE:qvc:Quechua, Cajamarca)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Cajamarca

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Cajamarca [qvc], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Cajamarca

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

809e9444-d513-5b95-a161-6cfa1bfdc83d